

URZĄD STATYSTYCZNY
W KIELCACH

RYNEK PRACY

w województwie świętokrzyskim
w 2012 r.

Kielce, listopad 2013

Wydawca

Urząd Statystyczny w Kielcach

Nadzór merytoryczny

AGNIESZKA PIOTROWSKA-PIĄTEK

Opracowanie publikacji:

*Świętokrzyski Ośrodek Badań Regionalnych,
Olga Szymocha*

Grafika, skład komputerowy i elektroniczna wersja publikacji:

Aneta Łyżwa

Projekt okładki:

Aneta Łyżwa

Druk:

Zakład Wydawnictw Statystycznych w Radomiu

ISBN – 978-83-89612-58-8

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła

Publikacja dostępna w Internecie

www.stat.gov.pl/kielce

PRZEDMOWA

Przekazuję Państwu kolejne wydanie publikacji dotyczącej problematyki rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Opracowanie prezentuje wyniki oraz bieżące zmiany rejestrowanych w 2012 r. zjawisk w zakresie: liczby pracujących, przeciętnego zatrudnienia, bezrobocia, aktywności ekonomicznej, poziomu wynagrodzeń, popytu na pracę, a także warunków pracy i wypadków przy pracy.

Publikacja zawiera uwagi metodyczne definiujące podstawowe pojęcia oraz część analityczną omawiającą dane zgrupowane w tablicach statystycznych. Uzupełniają je ilustracje graficzne wybranych zagadnień.

W celu zobrazowania sytuacji na lokalnych rynkach pracy część danych przedstawiono w przekrojach podregionów, powiatów i gmin.

Mam nadzieję, że publikacja ta okaże się przydatna dla szerokiego grona odbiorców. Proszę również o wszelkie uwagi i sugestie służące wzbogaceniu następnych edycji tego wydawnictwa.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Kielcach
Agnieszka Piotrowska-Piątek

Kielce, listopad 2013 r.

PREFACE

I present You next edition of publication concerning the labour market in Świętokrzyskie Voivodship. The study presents results and current changes of issues registered in 2012 i. a., information concerning: employment, average paid employment, unemployment, economic activity, wages and salaries, demand for labour also work condition and accidents at work.

The elaboration contains methodological notes characterizing basic issues and analytical part describing data presenting in tables. The publication is supplemented with graphs and maps showing selected statistical phenomena.

To analyse the situation on local labour markets the selected information were shown in subregions, powiats and gminas cross-sections.

Presenting you "Labour market in Świętokrzyskie Voivodship in 2012" publication I hope that the current edition will meet information needs of the large group of readers. I kindly ask everyone interested in the issue of labour market for comments and suggestions that may improve next editions.

*Director
of the Statistical Office in Kielce
Agnieszka Piotrowska-Piątek*

Kielce, November 2013

SPIS TREŚCI

	Str.
Przedmowa.....	3
Uwagi ogólne.....	10
Uwagi metodyczne.....	12
Uwagi analityczne.....	21
Pracujący.....	21
Popyt na pracę.....	27
Przeciętne zatrudnienie.....	29
Przeciętne wynagrodzenie.....	31
Bezrobocie.....	33
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej.....	39
Warunki pracy.....	43
Wypadki przy pracy.....	47

SPIS TABLIC

Tabl.	Str.
1 Pracujący w gospodarce narodowej.....	61
2 Pracujący według rodzajów działalności.....	62
3 Pracujący według powiatów.....	63
4 Pracujący według powiatów i rodzajów działalności.....	64
5 Pracujący w gospodarce narodowej.....	66
6 Pracujący według powiatów.....	67
7 Pracujący w gospodarce narodowej według gmin i wybranych sekcji w 2012 r.....	68
8 Pracujący według statusu zatrudnienia i sekcji.....	72
9 Pracujący według klas wielkości jednostki.....	73
10 Wybrane kategorie pracujących.....	74
11 Ruch pracowników.....	75
12 Popyt na pracę.....	76
13 Miejsca pracy wolne, nowo utworzone i zlikwidowane.....	77
14 Popyt na pracę wg grup zawodów.....	78
15 Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni według sekcji.....	79
16 Przeciętne zatrudnienie.....	80
17 Przeciętne zatrudnienie.....	81
18 Przeciętne zatrudnienie według powiatów w 2012 r.....	82
19 Stan i struktura bezrobocia.....	82
20 Bezrobotni według 3-cyfrowych grup zawodów 2012 r.....	83
21 Bezrobotni zarejestrowani w powiatowych urzędach pracy w 2012 r.....	86
22 Ludność oraz bezrobotni zarejestrowani według miast i gmin w 2012 r.....	90
23 Bezrobotni zarejestrowani według powiatów.....	94
24 Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i wieku.....	95
25 Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i poziomu wykształcenia.....	96
26 Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i stażu pracy.....	97
27 Bezrobotni zarejestrowani według powiatów i czasu pozostawania bez pracy.....	98
28 Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej.....	99
29 Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale.....	100

Tabl.	Str.
30	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w gospodarce narodowej..... 103
31	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji 104
32	Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według powiatów w 2012 r. 105
33	Emeryci i renciści 106
34	Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia 107
35	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń 108
36	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń na 1000 zatrudnionych w zakładach objętych badaniem 109
37	Stanowiska pracy dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego 110
38	Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia według powiatów..... 112
39	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według powiatów oraz grup i nasilenia zagrożeń 113
40	Zatrudnieni w warunkach zagrożenia czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia według powiatów 114
41	Stanowiska pracy dla których dokonano oceny ryzyka zawodowego według powiatów 115
42	Świadczenia i odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych 116
43	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy 117
44	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według statusu zatrudnienia 118
45	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według skutków wypadków i płci oraz liczba dni niezdolności do pracy spowodowana tymi wypadkami 119
46	Wypadki przy pracy i traktowane na równi z wypadkami przy pracy oraz poszkodowani według wielkości zakładów w wybranych sekcjach 120
47	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wieku..... 121
48	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według stażu pracy na zajmowanym stanowisku 122
49	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według grup wykonywanego zawodu i płci 123
50	Przyczyny wypadków przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według sekcji PKD..... 124
51	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według umiejscowienia urazu, w wybranych sekcjach PKD..... 126
52	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wydarzeń powodujących uraz 127
53	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego, powodujących wypadki..... 128
54	Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy według powiatów..... 129
55	Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według wydarzeń powodujących urazy wypadkowe 130
56	Wypadki przy pracy osób prowadzących działalność gospodarczą i osób z nimi współpracujących..... 130

SPIS MAP I WYKRESÓW

Pracujący w gospodarce narodowej według sekcji i płci w 2012 r.....	49
Dynamika pracujących w gospodarce narodowej według sekcji w 2012 r.	49
Pracujący w gospodarce narodowej według powiatów w przeliczeniu na 1000 ludności.....	50
Pracujący w gospodarce narodowej według powiatów i rodzajów działalności w 2012 r.....	50
Popyt na pracę według sekcji w IV kwartale 2012 r.	51
Popyt na pracę według zawodów w IV kwartale 2012 r.	51
Dynamika przeciętnego zatrudnienia w gospodarce narodowej w 2012 r.	52
Przeciętne zatrudnienie według powiatów.....	52
Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto w gospodarce narodowej od przecięt- nego w województwie w 2012 r.	53
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto według powiatów	53
Bezrobocie rejestrowane według powiatów.....	54
Bezrobotni zarejestrowani w relacji do osób w wieku produkcyjnym według powiatów oraz płynność ryнку pracy	54
Bezrobotni zarejestrowani w 2012 r.....	55
według wieku.....	55
według poziomu wykształcenia	55
według grup zawodów.....	55
według stażu pracy	55
według czasu pozostawania bez pracy.....	55
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej.....	56
Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej wg statusu na rynku pracy	56
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej	56
Stopa bezrobocia ludności w wieku 15 lat i więcej według płci i miejsca zamieszkania.....	56
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku	57
Wskaźniki aktywności zawodowej ludności w wieku 15 lat i więcej według wykształcenia	58
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według sekcji.....	59
Wypadki i poszkodowani przy pracy.....	59
Wypadki powodujące uraz	59
Poszkodowani w wypadkach przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy w 2012 r.....	60
według wieku.....	60
według stażu na zajmowanym stanowisku pracy.....	60
według grup zawodów.....	60
według umiejscowienia urazu	60
według wielkości zakładów pracy.....	60

CONTENTS

	Str.
<i>Preface</i>	3
<i>General notes</i>	10
<i>Methodological notes</i>	12
<i>Analytical notes</i>	21
<i>Employment</i>	21
<i>Demand for labour</i>	27
<i>Average paid employment</i>	29
<i>Wages and salaries</i>	31
<i>Registered unemployment</i>	33
<i>Economic activity of the population aged 15 and more</i>	39
<i>Work conditions</i>	43
<i>Accidents at work</i>	47

LIST OF TABLES

Tabl.	Str.
1 <i>Employed persons in the national economy</i>	61
2 <i>Employed persons by kind of activities</i>	62
3 <i>Employed persons by powiats</i>	63
4 <i>Employed persons by powiats and kind of activities</i>	64
5 <i>Employed persons in the national economy</i>	66
6 <i>Employed persons by powiats</i>	67
7 <i>Employed persons in the national economy by gminas and selected sections in 2012</i>	68
8 <i>Employed persons by employment status and sections</i>	72
9 <i>Employed persons by size class of units</i>	73
10 <i>Selected categories of employed persons</i>	74
11 <i>Labour turnover</i>	75
12 <i>Demand for labour</i>	76
13 <i>Vacancies, newly created and liquidated jobs</i>	77
14 <i>Demand for labour by groups of occupations</i>	78
15 <i>Full-time employment and part-time employment by sections</i>	79
16 <i>Average paid employment</i>	80
17 <i>Average paid employment by sectors and sections</i>	81
18 <i>Average paid employment by powiats and sectors in 2012</i>	82
19 <i>State and structure of unemployment</i>	82
20 <i>Unemployed persons by 3-figures groups of occupations in 2012</i>	83
21 <i>Unemployed persons registered at powiat employment offices in 2012</i>	86
22 <i>Population and registered unemployed persons by cities and gminas in 2012</i>	90
23 <i>Registered unemployed persons by powiats</i>	94
24 <i>Registered unemployed persons by powiats and age</i>	95
25 <i>Registered unemployed persons by powiats and educational level</i>	96
26 <i>Registered unemployed persons by powiats and work seniority</i>	97
27 <i>Registered unemployed persons by powiats and duration of unemployment</i>	98
28 <i>Economic activity of the population aged 15 and more</i>	99
29 <i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter</i>	100

<i>Tabl.</i>	<i>Str.</i>
30 <i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy</i>	103
31 <i>Average monthly gross wages and salaries by sections</i>	104
32 <i>Average monthly gross wages and salaries by powiats in 2012.....</i>	105
33 <i>Retirees and pensioners.....</i>	106
34 <i>Population covered by the survey and persons working in hazardous condition in 2012.....</i>	107
35 <i>Persons working in hazardous condition by groups of agents and intensity of dangers</i>	108
36 <i>Persons working in hazardous condition per 1000 of the employees in establishments covered by the survey in a given population</i>	109
37 <i>Positions for which evaluation of occupational risk was made</i>	110
38 <i>Population covered by the survey and persons working in hazardous condition by powiats.....</i>	112
39 <i>Persons working in hazardous condition by groups of agents and intensity of dangers by powiats.....</i>	113
40 <i>Persons working in hazardous conditions related to agents harmful and hazardous to health by powiats.....</i>	114
41 <i>Positions for which evaluation of occupational risk was made by powiats</i>	115
42 <i>Benefits due to accidents at work and occupational diseases (excluding private farms in agriculture).....</i>	116
43 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work</i>	117
44 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by employment status</i>	118
45 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by consequences, sex and the number of days incapacity to work.....</i>	119
46 <i>Accidents at work and equivalent to accidents at work also persons injured in accidents at work by size category of firms in selected sections</i>	120
47 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by sections of the national economy and age.....</i>	121
48 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by sections of the national economy and work seniority.....</i>	122
49 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by sections of the national economy, selected groups of occupations and age.</i>	123
50 <i>Causes of accidents at work and equivalent to accidents at work by the NACE sections.....</i>	124
51 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by location of injury and the selected NACE sections</i>	126
52 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by contact-mode of injury.</i>	127
53 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by incidents being deviation from the normal state causing accidents.</i>	128
54 <i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work by powiats.....</i>	129
55 <i>Occupational accidents on private farms in agriculture by contact-mode of injury</i>	130
56 <i>Accidents at work of persons conducting economic activities and persons cooperating with them.....</i>	130

LIST OF MAPS AND CHARTS

<i>Employed persons in the national economy by sections and gender in 2012</i>	49
<i>Dynamics of number of employed persons in the national economy by sections in 2012</i>	49
<i>Employed persons in the national economy by powiats per 1000 persons</i>	50
<i>Employed persons in the national economy by powiats and kind of activities in 2012</i>	50
<i>Demand for labour by sections in the IVth quarter 2012</i>	51
<i>Demand for labour by groups of occupations in the IVth quarter 2012</i>	51
<i>Dynamics of average paid employment in the national economy in 2012</i>	52
<i>Average paid employment by powiats</i>	52
<i>Deviation average monthly gross wages and salaries</i>	53
<i>Average monthly gross wages and salaries in the national economy from average value for voivodship in 2012</i>	53
<i>Registered unemployment by powiats</i>	54
<i>Relation of unemployed persons and population in working age by powiats also liquidity of labour market</i>	54
<i>Registered unemployed persons in 2012</i>	55
<i>by age</i>	55
<i>by educational level</i>	55
<i>by groups of occupations</i>	55
<i>by work seniority</i>	55
<i>by duration of unemployment</i>	55
<i>Economic activity of the population aged 15 and more</i>	56
<i>Structure of the population aged 15 and more by status on labour market</i>	56
<i>Indicators of economic activity of the population aged 15 and more</i>	56
<i>Unemployment rate of the population aged 15 and more by gender and place of residence</i>	56
<i>Indicators of economic activity of the population aged 15 and more by age</i>	57
<i>Indicators of economic activity of the population aged 15 and more by educational level</i>	58
<i>Persons working in hazardous condition</i>	59
<i>Accidents at work and persons injured</i>	59
<i>Incidents causing injury</i>	59
<i>Persons injured in accidents at work and equivalent to accidents at work in 2012</i>	60
<i>by age</i>	60
<i>by work seniority on position</i>	60
<i>by groups of occupations</i>	60
<i>by location of injury</i>	60
<i>by size class of firms</i>	60

UWAGI OGÓLNE

1. Dane prezentowane są:

- 1) w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – **PKD 2007**, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej — Statistical Classification of Economic Activities in the European community — NACE Rev. 2. PKD 2007 wprowadzona z dniem 1 I 2008 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 XII 2007 r. (Dz. U. Nr 251, poz. 1885), zastąpiła Polską Klasyfikację Działalności – PKD 2004.

PKD 2007 w stosunku do klasyfikacji PKD 2004 wprowadziła zmiany zakresowe polegające na uwzględnieniu nowych grupowań rodzajów działalności (ujęcie nowych, podział lub agregacja dotychczasowych), a także na przesunięciu rodzajów działalności pomiędzy poszczególnymi poziomami klasyfikacyjnymi. W efekcie w PKD 2007 wyróżnia się m. in. 21 sekcji i 88 działów, wobec 17 sekcji i 62 działów w PKD 2004. Zmiany te powodują również w niektórych przypadkach brak porównywalności danych przy niezmienionych nazwach poziomów klasyfikacyjnych.

W ramach PKD 2007 wyodrębniono „**Przemysł**” jako dodatkowe grupowanie, który obejmuje sekcje: „Górnictwo i wydobywanie”, „Przetwórstwo przemysłowe”, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” oraz „Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją”.

Pozostałe usługi grupują sekcje PKD 2007: „Administrowanie i działalność wspierająca”, „Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne”, „Edukacja”, „Opieka zdrowotna i pomoc społeczna”, „Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją” oraz „Pozostała działalność usługowa”, tj. sekcje: M, N, O, P, Q, R, S.

Pod pojęciem „**Pozostałe sekcje związane z usługami**” ujęte są sekcje PKD 2007: „Pozostała działalność usługowa”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”, tj. sekcje: S, T, U.

- 2) według sektorów własności:

- **sektor publiczny** — grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,
- **sektor prywatny** — grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

2. Prezentowane dane - jeśli nie zaznaczono inaczej - dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

3. Dane prezentowane dla podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 3, 4 i 5 NTS, opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej zgodnie z Rozporządzeniem (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1059/2003 z dnia 26.05.2003 r. (Dz. Urz. UE L 154 z 21.06.2003 r., z późniejszymi zmianami). Klasyfikacja ta ma na celu zapewnienie zbierania, opracowywania i udostępniania na obszarze UE porównywalnych danych dla określonych statystyk regionalnych państw członkowskich. NTS obowiązująca od 01.01.2008 r. wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14.11.2007 r. (Dz. U. Nr 214, poz. 1573) w miejsce obowiązującej do 31.12.2007 r. na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13.07.2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685), z późniejszymi zmianami.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i — jeśli nie zaznaczono inaczej — obejmują podmioty o liczbie pracujących:
- do 9 osób,
 - od 10 do 49 osób,
 - powyżej 49 osób.
5. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — opracowano zgodnie z **każdorzowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.
6. Dane w podziale według sekcji PKD 2007 opracowano — jeśli nie zaznaczono inaczej — tzw. metodą przedsiębiorstw.
- Metoda przedsiębiorstw** (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.
- Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.
- Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.
7. **Liczby względne (wskaźniki, odsetki)** obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.
- Wskaźniki dynamiki** — w przypadku zmian metodycznych obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.
8. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku — według stanu w dniu 30 VI.
9. Dane — jeśli nie zaznaczono inaczej — nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
10. **Niektóre informacje zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.**
11. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.
12. W stosunku do obowiązującej Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) w publikacji zastosowano skróty; skrócone nazwy oznaczone zostały w tablicach znakiem „Δ”. Zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

skrót	pełna nazwa
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
Obsługa rynku nieruchomości	Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
Administrowanie i działalność wspierająca	Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca

*
* *

Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” oraz w publikacjach tematycznych, takich jak np.: „Zasady metodyczne statystyki rynku pracy i wynagrodzeń”, „Aktywność ekonomiczna ludności”, „Popyt na pracę”, „Wypadki przy pracy” oraz „Warunki pracy”.

UWAGI METODYCZNE

PRACUJĄCY. ZATRUDNIENI

1. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:
 - 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
 - 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych; z pewnymi wyłączeniami w latach 2002-2009 r.; patrz ust. 4;
 - b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie;
 - c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody;
 - 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
 - 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
 - 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.
2. **Pełnozatrudnieni** są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.
3. Dane dotyczące **pracujących według stanu** w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.
4. Dane dotyczące **pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie** według stanu w dniu 31 XII - w latach 2002-2009 r. wyznaczono na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, natomiast w latach 2010-2012 na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010.

Do **pracujących w gospodarstwach indywidualnych** zaliczono osoby pracujące w gospodarstwach prowadzących działalność rolniczą, przy czym:

 - 1) w latach 2002-2009 nie zaliczono osób pracujących:
 - a) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłącznie** na własne potrzeby;

- b) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby;
- 2) od 2010 r. ujęto wszystkich pracujących w tych gospodarstwach niezależnie od powierzchni użytków rolnych oraz przeznaczenia produkcji rolniczej (razem z produkującymi **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby).

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

5. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:
- 1) **zatrudnienia według stanu** w dniu 31 XII osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
 - 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.
6. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.
- Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonanych usług).
- Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceniodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.
7. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.
8. Dane grupowane według sekcji PKD 2007 opracowano **metodą przedsiębiorstw**.
9. Dane w tablicach 8-11, 15 oraz 17-18 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.
10. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmujące pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy łącznie ze zwolnieniami grupowymi, osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także — ze względów ewidencyjnych — osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

11. Dane o **absolwentach podejmujących pierwszą pracę** dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

POPYT NA PRACĘ

1. Badanie popytu na pracę przeprowadzane jest metodą reprezentacyjną. Umożliwia ona uogólnianie wyników badania na populację generalną. Próba do badania losowana była oddzielnie dla jednostek dużych i średnich oraz dla jednostek małych.
2. Celem badania popytu na pracę było uzyskanie informacji na temat popytu zrealizowanego i niezrealizowanego, czyli pracujących i wolnych miejsc pracy oraz nowo utworzonych i zlikwidowanych miejsc pracy.

3. Podstawowe definicje.

Rynek pracy charakteryzują dwa wzajemnie nakładające się segmenty: **podaż siły roboczej i popyt na pracę.**

Siła robocza – jest to określona liczba ludności zainteresowana i gotowa wykonywać pracę.

Popyt na pracę – jest to liczba miejsc pracy, które oferuje gospodarka w określonych warunkach społeczno-ekonomicznych.

Na wzajemne relacje między podażą siły roboczej a popytem na pracę ogromny wpływ wywierają mechanizmy rynkowe. Strona popytowa jest bardziej dynamiczna, a przez to bardziej podatna na oddziaływanie tych mechanizmów. Wielkość i struktura popytu na pracę jest zależna od wielu czynników, między innymi od zapotrzebowania na produkty i usługi, kondycji ekonomicznej przedsiębiorstwa, kosztów pracy. Najbardziej korzystny dla gospodarki jest układ równowagi obu tych elementów, ale praktycznie jest to bardzo trudne do osiągnięcia.

Przez **popyt na pracę** rozumiemy:

- 1) zagospodarowane miejsca pracy, określane aktualną liczbą pracujących,
- 2) wolne miejsca pracy.

Wolne miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- 1) miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nie obsadzone,
- 2) pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- 3) w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

Nowo utworzone miejsca pracy – to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

Wskaźnik wykorzystania wolnych miejsc pracy jest to stosunek wolnych miejsc pracy do sumy zagospodarowanych i niezagospodarowanych miejsc pracy.

4. Prezentowane informacje przedstawione zostały stosownie do zakresu badania przy uwzględnieniu podmiotów klasyfikowanych według kryterium liczby pracujących i obejmują podmioty o liczbie pracujących:
 - do 9 osób – jednostki małe,
 - 10 do 49 osób – jednostki średnie,
 - powyżej 49 osób – jednostki duże.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązującą od 1 VI 2004 r., (Dz. U. z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonywającą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole, z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych – zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli:

- 1) ukończyła 18 lat,
 - 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna — 65 lat;
 - 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego lub macierzyńskiego;
 - 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samoistnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
 - 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalno-rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
 - 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega — na podstawie odrębnych przepisów — obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;
 - 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
 - 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę najniższego wynagrodzenia za pracę z wyłączeniem przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
 - 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej, zasiłku stałego;
 - 10) nie pobiera, na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
 - 11) nie pobiera, po ustaniu zatrudnienia, świadczenia szkoleniowego.
2. **Stopę bezrobocia rejestrowanego** obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych w latach 2002-2009 na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002, natomiast w okresie 2010-2012 na podstawie wyników Powszechnego Spisu Rolnego 2010. Dane od 2010 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI

1. Dane zawarte w tabl. 28 i 29 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są osoby w wieku 15 lat i więcej, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach. Zgodnie z zaleceniem Eurostat, od III kwartału 2012 r. poza zakresem badania, pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania, 12 miesięcy lub więcej – do II kwartału 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od III kwartału 2012 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011.

Dane analizowane w niniejszym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Ludność aktywna zawodowo (inaczej mówiąc siła robocza) obejmuje wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej uznane za pracujące lub bezrobotne, zgodnie z definicjami podanymi poniżej.

- 1) **do pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

a) wykonywały przez co najmniej 1 godzinę pracę przynoszącą zarobek lub dochód tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym (lub dzierżawionym) gospodarstwie rolnym lub prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,

b) miały pracę, ale jej nie wykonywały:

- z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
- z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
 - do 3 miesięcy,
 - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

Do pracujących – zgodnie z międzynarodowymi standardami – zaliczani są również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

- 2) **za bezrobotne** uznano osoby w wieku 15 - 74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni po badanym tygodniu.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. **Współczynnik aktywności zawodowej** obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 28 i 29 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

WYNAGRODZENIA

- 1. Wynagrodzenia** obejmują wypłaty pieniężne, wypłacane pracownikom lub innym osobom fizycznym, stanowiące wydatki ponoszone przez pracodawców na opłacenie wykonywanej pracy niezależnie od źródeł ich finansowania (ze środków własnych lub refundowanych) oraz bez względu na podstawę stosunku pracy bądź innego stosunku prawnego lub czynności prawnej, na podstawie których jest świadczona praca lub pełniona służba.

Częściowe spełnienie wynagrodzenia w innej formie (w postaci papierów wartościowych oraz świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalentów) jest dopuszczalne tylko wówczas, gdy przewidują to ustawowe przepisy prawa pracy lub układ zbiorowy pracy.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne, honoraria.

Wynagrodzenia osobowe obejmują w szczególności: wynagrodzenia zasadnicze, dodatki za staż pracy oraz inne dodatki za szczególne właściwości pracy, szczególne kwalifikacje lub warunki pracy, premie i nagrody regulaminowe i uznaniowe, dodatki za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia dodatkowe za prace wykonywane w ramach obowiązującego wymiaru czasu pracy, lecz nie wynikające z zakresu czynności, wynagrodzenia za czynności przewidziane do wykonania poza normalnymi godzinami pracy w zakładzie lub w innym miejscu wyznaczonym przez pracodawcę, wyrównanie do wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy wypłacane ze środków pracodawców, nagrody jubileuszowe, odprawy rentowe i emerytalne, ekwiwalenty pieniężne za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, uposażenia posłów i senatorów wraz z uposażeniem dodatkowym, odprawy emerytalne, rentowe i parlamentarne posłów i senatorów, odprawy pracowników biur, klubów, kół poselskich i senatorskich oraz zespołów parlamentarnych w związku z zakończeniem kadencji Sejmu i Senatu, a także odprawy dla pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie wyboru, z którymi został rozwiązany stosunek pracy w związku z upływem kadencji, świadczenia o charakterze deputatowym lub ich ekwiwalenty pieniężne, a także ekwiwalenty za umundurowanie, jeśli obowiązek ich noszenia wynika z obowiązujących ustaw, świadczenia odszkodowawcze, dodatek wyrównawczy wypłacany pracownikom, których wynagrodzenie uległo obniżeniu wskutek wypadku przy pracy lub choroby zawodowej.

- 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne)** przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:
 - wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
 - wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
 - dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
 - honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarzom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

- 3. Dane o wynagrodzeniach** podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno--Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:
 - 1) pracownicy;
 - 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
 - 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
 - 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
 - 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
 - 6) duchowni;
 - 7) żołnierze zawodowi;
 - 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
 - 9) rolnicy indywidualni;
 - 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombatan ci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.
3. **Świadczenia emerytalne i rentowe** (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:
 - 1) emerytury;
 - 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
 - 3) renty rodzinne.
4. **Świadczenia emerytalne i rentowe** obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą od 2007 r. zmniejszenie m. in. z tytułu osiągnięcia przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.
5. Dane dotyczące **przeciętnej miesięcznej emerytury i renty** obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.
6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

WARUNKI PRACY

1. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dane dotyczą osób narażonych na działanie czynników szkodliwych związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwłókniające, hałas, wibracja, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.
2. **Informacje o zatrudnionych w warunkach zagrożenia** dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. Dane obejmują zatrudnionych w podmiotach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, łowiectwa i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową oraz rybołówstwa w wodach morskich); górnictwo i wydobywanie; przetwórstwo przemysłowe; wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją; budownictwo (bez realizacji projektów budowlanych związanych ze wznoszeniem budynków); handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transport i gospodarka magazynowa; informacja i komunikacja (bez działalności związanej z produkcją filmów, nagrań wideo, programów telewizyjnych, nagrań dźwiękowych i muzycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie informacji); działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (w zakresie badań naukowych i prac rozwojowych oraz działalności weterynaryjnej); działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca (w zakresie wynajmu i dzierżawy, działalności organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałej działalności usługowej w zakresie rezerwacji i działalności z nią związanej oraz pozostałego sprzętania); edukacja (w zakresie szkół wyższych), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (w zakresie opieki zdrowotnej); pozostała działalność usługowa (w zakresie naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego);
3. **Warunki pracy** są zespołem czynników występujących w środowisku pracy wynikających z procesu pracy oraz czynników związanych z wykonywaniem pracy. Na środowisko pracy składają się: czynniki fizyczne (np. oświetlenie, hałas, mikroklimat), chemiczne (np. substancje toksyczne) oraz biologiczne (np. bakterie), występujące na obszarze miejsca pracy (np. w hali fabrycznej, na stanowisku pracy), jak i na obszarze otaczającym zakład pracy.
4. Przez **zagrożenie szkodliwymi czynnikami związanymi ze środowiskiem pracy** rozumie się wpływ na pracownika szkodliwych czynników występujących w procesie pracy, których stężenie lub natężenie przekracza obowiązujące NDS (najwyższe dopuszczalne stężenie) i NDN (najwyższe dopuszczalne natężenie), polskie normy lub inne normy higieniczne.
5. Przez **zagrożenie związane z uciążliwością pracy**, rozumie się szkodliwy wpływ na pracownika czynności roboczych wykonywanych, np. w wymuszonej pozycji ciała, w warunkach ciężkiego wysiłku fizycznego lub w warunkach szczególnej uciążliwości.
6. **Maszyny szczególnie niebezpieczne**, to przede wszystkim maszyny wymienione w załączniku IV do Dyrektywy 2006/42/WE wprowadzonej ustawą z dnia 21 października 2008 r. w sprawie zasadniczych wymagań dla maszyn (Dz. U. nr 199, poz. 1228).
7. **Osobozagrożenia** jest to suma działających na pracownika, szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrożeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.
8. **Ocena ryzyka zawodowego** — to kompleksowe oszacowanie kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich stopnia ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa.
9. **Stanowisko pracy** — miejsce, w którym pracownik wykonuje czynności zawodowe stale lub okresowo (PN-ISO 4225Ak:1999).
10. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

WYPADKI PRZY PRACY

1. Badaniem statystycznym objęte są wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy, niezależnie od tego czy na karcie wykazana została niezdolność do pracy, czy nie (z powodu np. hospitalizacji poszkodowanego, czy odmowy przyjęcia zwolnienia lekarskiego). Dane o wypadkach przy pracy charakteryzują osoby, które uległy wypadkom indywidualnym i zbiorowym.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby, poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również zbiorowym.

2. Opracowanie zawiera informacje o wypadkach przy pracy osób pracujących w całej gospodarce narodowej, z wyjątkiem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, w których informacje dotyczą tylko pracowników cywilnych.
3. Dane w tabl. 43-54 nie uwzględniają informacji dotyczących wypadków w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.
4. Dane o wypadkach przy pracy, poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi (tabl. 43–54), uzywane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy. W przypadku poszkodowanych w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (tabl. 56) dane pochodzą ze sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.
5. Za **wypadek przy pracy** uważa się nagle zdarzenie powodujące uraz lub śmierć u osoby poszkodowanej, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika: zwykłych czynności, poleceń przełożonych, czynności wykonywanych w interesie zakładu pracy, również bez polecenia, a także w czasie pozostawania w dyspozycji zakładu pracy, w drodze między siedzibą zakładu pracy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkami przy pracy traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- w czasie trwania podróży służbowej,
 - podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony,
 - przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające w zakładzie pracy organizacje,
5. Za **ciężki wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwałe poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.
 6. Za **śmiertelny wypadek przy pracy** uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.
 7. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m. in. według **wydarzeń** będących odchyleniem od stanu normalnego (niezgodne z właściwym procesem pracy, które wywołało wypadek) i wydarzeń powodujących uraz u poszkodowanego (fizyczny lub psychiczny) spowodowany przez czynnik materialny oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

UWAGI ANALITYCZNE

PRACUJĄCY

Liczba pracujących w gospodarce narodowej w województwie świętokrzyskim (według faktycznego miejsca pracy, łącznie z wyszacowaną liczebnością osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego) według stanu na 31 XII 2012 r. wyniosła 455589 osób i zmalała w relacji do 2011 r. o 1,6%. Pod względem liczby pracujących województwo świętokrzyskie w 2012 r. zajmowało, podobnie jak przed rokiem, 12 lokatę w kraju, skupiając 3,3% ogółu pracujących. Mniejsze odsetki grupowały województwa: warmińsko-mazurskie (3,0%), podlaskie (2,9%), lubuskie (2,3%) i opolskie (2,2%).

Sektor prywatny skupiał 79,7% ogółu pracujących, a jego udział w ciągu roku zwiększył się o 0,2 p.proc. Liczba pracujących w tym sektorze na przestrzeni roku zmniejszyła się o 1,3%, natomiast w sektorze publicznym zmalała o 2,4%. Większość pracujących nadal stanowili mężczyźni (52,5%), choć ich udział w ciągu roku zmniejszył się o 0,6 p.proc., a liczebność spadła o 2,7%. W omawianym okresie populacja pracujących pań zmniejszyła się o 0,3%.

Pracujący^{ab} w gospodarce narodowej (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2011 r. = 100
Ogółem	462764	455589	98,4
Sektor publiczny	94868	92617	97,6
Sektor prywatny	367896	362972	98,7
Mężczyźni	245722	239100	97,3
Kobiety.....	217042	216489	99,7
<i>w odsetkach</i>			
Ogółem	100,0	100,0	x
Sektor publiczny	20,5	20,3	x
Sektor prywatny	79,5	79,7	x
Mężczyźni	53,1	52,5	x
Kobiety.....	46,9	47,5	x

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

Największy odsetek pracujących skupiało rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo, które w 2012 r. stanowiło 32,8% badanej populacji wobec 32,4% przed rokiem. Odsetek ten uwzględnia szacunkowe dane dotyczące liczebności osób pracujących w gospodarstwach indywidualnych. Na drugiej lokacie uplasował się przemysł, w którym pracowało w omawianym roku 17,2% analizowanej grupy (w 2011 r. – 17,7%). Spośród sekcji przemysłowych, podobnie jak w 2011 r., dominowało przetwórstwo przemysłowe z odsetkiem 14,8% pracujących w województwie. Z kolei trzecią lokatę zajęła sekcja handel; naprawa pojazdów samochodowych z udziałem 12,6% wobec 13,0% w 2011 r. Czwarte i piąte miejsce zajęły sekcje: edukacja z odsetkiem 6,9% (w 2011 r. – 6,8%) oraz opieka zdrowotna i pomoc społeczna z udziałem 6,2% (przed rokiem 6,0%). W wymienionych sekcjach, podobnie jak przed rokiem, znalazło pracę 75,8% populacji objętej badaniem.

Na przestrzeni roku znaczący spadek liczebności osób pracujących w danej sekcji odnotowano w: budownictwie (o 7,5%), obsłudze rynku nieruchomości (o 6,4%), przemyśle (o 4,4%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 4,2%). Z kolei największy wzrost miał miejsce w administrowaniu i działalności wspierającej (o 12,6%).

Pracujący według powiatów i rodzaju działalności

Analizie poddano informacje o pracujących według faktycznego miejsca pracy, w podmiotach gospodarczych zatrudniających powyżej 9 osób, łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, natomiast z wyłączeniem pracujących w jednostkach budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Dane o pracujących obejmują osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy, pracodawców i pracujących na własny rachunek, a także osoby wykonujące pracę nakładczą, agentów oraz członków spółdzielni produkcji rolniczej.

Według stanu na 31 XII 2012 r. odnotowano 377054 pracujących, tj. o 2030 osób (o 0,5%) mniej niż przed rokiem. Na 1000 mieszkańców województwa świętokrzyskiego przypadło średnio 296,0 osób pracujących (w 2011 r. 296,6 osób). Najwięcej pracujących koncentrowało się w sektorze rolniczym obejmującym rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (39,5%, tj. o 0,2 p.proc. więcej niż w 2011 r.), następnie w pozostałych usługach grupujących sekcje: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna, administrowanie i działalność wspierająca, administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna, działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją oraz pozostała działalność usługowa (24,3%, o 0,7 p.proc. więcej niż w 2011 r.) oraz w przemyśle i budownictwie (22,1%, o 0,9 p.proc. mniej niż w 2011 r.). Nieznacznie (o 0,1 p.proc. do 12,3%) zwiększył się udział czterech sekcji usługowych, tj.: handlu; naprawy pojazdów samochodowych, transportu i gospodarki magazynowej, zakwaterowania i gastronomii oraz informacji i komunikacji. Najmniejszy odsetek przypadł na działalność finansową i ubezpieczeniową oraz obsługę rynku nieruchomości (1,8%, tj. o 0,1 p.proc. mniej niż w 2011 r.).

W strukturze pracujących w województwie świętokrzyskim zdecydowanie przeważa sektor rolniczy. W 2012 r. w siedmiu powiatach skupiał ponad połowę pracujących, przy czym dominującą rolę odgrywał w powiatach: kazimierskim, gdzie dawał zatrudnienie 79,4% mieszkańców powiatu, a także w opatowskim (64,9%), buskim (63,9%) i pińczowskim (58,0%). Sektor obejmujący tzw. pozostałe usługi zajmował drugą lokatę, przy czym w sześciu powiatach zatrudniał ponad 1/5 pracujących. Wyraźnie usługowy charakter miały powiaty: m. Kielce (41,9% pracujących w powiecie), skarżyski (29,9%), ostrowiecki (24,8%) i konecki (24,4%). Sektor przemysłowo-budowlany zajął trzecią lokatę. W trzech powiatach zatrudniał ponad 30% pracujących. Najbardziej produkcyjny charakter w województwie miały powiaty: starachowicki (39,0% pracujących w przemyśle i budownictwie), skarżyski (32,7%), konecki (31,8%) oraz ostrowiecki (28,8%) i miasto na prawach powiatu Kielce (28,0%). Należy podkreślić, że w sektorze produkcyjnym jako pracodawcy dominują firmy przemysłowe. Sektor obejmujący: handel; naprawę pojazdów samochodowych, transport i gospodarkę magazynową, zakwaterowanie i gastronomię oraz informację i komunikację był znaczącym pracodawcą w 3 powiatach, tj. w: m. Kielce dla 24,1% pracujących, skarżyskim - dla 21,9% oraz w ostrowieckim – dla 17,2%. Sekcje: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości największy udział w rynku pracy miały w m. Kielce (4,1%) oraz powiatach: ostrowieckim (2,9%) i skarżyskim (2,2%).

Analiza rozmieszczenia terytorialnego pracujących wskazuje, że w 2012 r. większość grupowała podregion kielecki (55,3% wobec 55,4% w 2011 r.).

Największy odsetek pracujących skupiały powiaty: m. Kielce (20,1% ogółu pracujących w województwie wobec 19,9% w 2011 r.), kielecki (12,3% wobec 12,2%), buski (7,7%; 7,6%), sandomierski (7,6%; 7,5%), jędrzejowski (7,0%; 7,1%), starachowicki (6,9%; 7,0%) oraz ostrowiecki (6,8%; 6,9%).

Biorąc pod uwagę liczbę pracujących w przeliczeniu na 1000 ludności, zdecydowanie przodowały powiaty: buski (391,8 osób wobec 389,9 w 2011 r.), m. Kielce (376,4; 374,4), kazimierski (373,8; 373,2), sandomierski (355,4; 353,0) oraz pińczowski (355,1; 344,2). Najniższe wartości wskaźnik ten osiągnął w powiatach: skarżyskim (191,3 wobec 199,2 przed rokiem), ostrowieckim (222,3; 226,6), kieleckim (224,7; 223,4), i koneckim (236,7; 238,0).

W porównaniu z 2011 r. liczebność osób pracujących zmniejszyła się w dziewięciu powiatach, przy czym najbardziej w: skarżyskim (o 4,5%), ostrowieckim (o 2,5%) i starachowickim (o 2,4%). Z kolei największy wzrost odnotowano w powiatach: pińczowskim (o 2,7%) i kieleckim (o 1,0%).

Bardziej zróżnicowany obraz powiatów wyłania się w sektorowym ujęciu pracujących. Liczba pracujących w sektorze rolniczym na koniec 2012 r. ukształtowała się na poziomie 148978 osób wobec 149037 osób przed rokiem. Cztery powiaty grupowały na poziomie województwa ponad 50% ogółu pracujących w rolnictwie, tj.: kielecki (17,8%), buski (12,4%), sandomierski (10,6%) oraz jędrzejowski (10,2%). W 2012 r. na 1000 mieszkańców województwa świętokrzyskiego przypadało 116,9 osób pracujących w sektorze rolniczym (w 2011 r. – 116,6). W dziewięciu powiatach odnotowano w analizowanym roku wskaźniki przekraczające średnią w województwie, przy czym w czołówce uplasowały się: kazimierski (296,6), buski (250,2), pińczowski (205,9), opatowski (199,8). Najniższą wartość odnotowano w: m. Kielce (6,9) oraz w powiecie skarżyskim (25,4).

W 2012 r. w sektorze obejmującym usługi pozostałe liczba pracujących na przestrzeni roku zwiększyła się o 2,2% do 91486 osób. W tego typu przedsiębiorstwach najwięcej osób pracowało w m. Kielce, tj. 34,6% łącznej liczby w województwie (przed rokiem 34,2%). W następnej kolejności plasowały się powiaty: kielecki z udziałem 9,5% (w 2011 r. – 9,2%), ostrowiecki – 6,9% (7,4%), starachowicki – 5,9% wobec 6,0% przed rokiem oraz buski – 5,8% (6,0% w 2011 r.) i sandomierski – 5,7% (5,8%). Najniższy odsetek pracujących w usługach pozostałych grupował powiat kazimierski – 1,8% (przed rokiem 1,7%). Biorąc pod uwagę liczbę osób pracujących w usługach pozostałych przypadającą na 1000 ludności, w skali województwa nastąpił wzrost z 71,0 osób do 71,8. Najwyższą wartość wskaźnika odnotowano w m. Kielce, gdzie na 1000 mieszkańców przypadało 157,6 pracujących. W pozostałych powiatach wskaźnik osiągał wartości z przedziału <41,8;71,4>, a najniższą odnotowano w powiecie kieleckim.

W sektorze produkcyjnym obejmującym przemysł i budownictwo liczba pracujących na przestrzeni roku zmniejszyła się o 4,5% do 83467 osób. Znaczący udział pracujących w tym sektorze w stosunku do pracujących ogółem w Świętokrzyskim odnotowano w m. Kielce (25,4% wobec 25,6% w 2011 r.) oraz w powiatach: starachowickim (12,1% wobec 12,4% przed rokiem), kieleckim (9,1% wobec 8,9%), ostrowieckim (8,8% wobec 8,9%) oraz koneckim (7,6% wobec 7,7%) i staszowskim (7,5% wobec 7,6%). Najniższy odsetek odnotowano natomiast w powiecie kazimierskim (0,4% wobec 0,5% w 2011 r.). W przeliczeniu na 1000 mieszkańców w sektorze produkcyjnym w województwie pracowało 65,5 osób wobec 68,3 w 2011 r. W omawianym 2012 roku wyraźnie ponadprzeciętne wartości wskaźnika osiągnięto w powiecie starachowickim (107,6 osób) i w m. Kielce (105,6). Z kolei najniższy poziom odnotowano w powiecie kazimierskim (10,5 osób).

Liczba pracujących w czterech połączonych sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych, transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia oraz informacja i komunikacja wzrosła w stosunku do 2011 r. o 0,5% osiągając na koniec 2012 r. 46321 osób. Liderem pozostaje w tej grupie m. Kielce, gdzie w wymienionych sekcjach w 2012 r. pracowało 39,3% ogółu pracujących w województwie (przed rokiem 38,8%). Na przeciwległym biegunie uplasowały się powiaty: opatowski skupiający 1,3% pracujących wobec 1,7% w 2011 r. oraz kazimierski grupujący 1,4% (przed rokiem 1,5%). W przeliczeniu na 1000 ludności we wskazanych sekcjach pracowało 36,4 osób wobec 36,1 w 2011 r. W omawianym roku najwyższą wartość wskaźnik osiągnął w m. Kielce (90,7 osób), a najniższą w powiecie opatowskim (11,2) i kieleckim (17,5).

W dwóch połączonych sekcjach: działalność finansowa i ubezpieczeniowa oraz obsługa rynku nieruchomości liczba pracujących osiągnęła na koniec 2012 r. 6802 osoby, co oznacza spadek w relacji do 2011 r. o 4,0%. Podobnie, jak w przypadku wyżej omawianych sekcji usługowych, dominującą rolę odgrywa m. Kielce. Na koniec 2012 r. w Kielcach w omawianych dwóch sekcjach pracowało 46,1% pracujących w tej grupie w województwie (w 2011 r. 46,9%). Najmniej mieszkańców województwa, w sumie 3,0% było zaangażowanych w tego typu działalność w powiatach: kazimierskim i pińczowskim. W przeliczeniu na 1000 ludności w omawianych sekcjach pracowało 5,3 osób wobec 5,5 w 2011 r. Najwyższą wartość wskaźnik ten osiągnął w analizowanym roku w Kielcach 15,6 osób, a najniższą w powiecie kieleckim - 1,1.

Pracujący w głównym miejscu pracy według siedziby zarządu

W podmiotach o liczbie pracujących powyżej 9 osób, w głównym miejscu pracy według siedziby zarządu jednostki (z wyłączeniem fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych, rolników indywidualnych oraz jednostek budżetowych działających w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego) objętych pełną roczną sprawozdawczością w końcu 2012 r. pracowały 202283 osoby, z tego najliczniejsza grupa - 199540 osób - zatrudniona była na podstawie stosunku pracy (98,6%), 2335 osób stanowili właściciele, współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin (1,2%), ponadto odnotowano 254 agentów, 144 członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych i 10 osób wykonujących pracę nakładczą. Większość zatrudnionych stanowili mężczyźni (50,6%). Największa przewaga mężczyzn nad kobietami wystąpiła w przypadku członków rolniczych spółdzielni produkcyjnych. W tej grupie mężczyźni stanowili 77,8%, oni również częściej niż kobiety pracowali na własny rachunek – 69,3%. Z kolei kobiety częściej niż mężczyźni pracowały na podstawie umów agencyjnych (77,2%) i wykonywały pracę nakładczą (70,0%).

Pracujący według statusu zatrudnienia (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Z tego				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	właściciele współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin	osoby wykonujące pracę nakładczą	agenci	członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych
Ogółem 2011	205155	202522	2213	16	257	147
w tym kobiety	99353	98418	701	7	200	27
2012	202283	199540	2335	10	254	144
w tym kobiety	99942	98990	717	7	196	32
<i>2011 = 100</i>						
Ogółem 2012	98,6	98,5	105,5	62,5	98,8	98,0
w tym kobiety	100,6	100,6	102,3	100,0	98,0	118,5
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem 2011	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym kobiety	48,4	48,6	31,7	43,8	77,8	18,4
2012	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
w tym kobiety	49,4	49,6	30,7	70,0	77,2	22,2

Spośród zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, 185283 osób (92,9%) pracowało w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast 14257 (7,1%) było niepełnozatrudnionych. Liczebność omawianej populacji ogółem zmniejszyła się o 1,5%. Liczba osób zatrudnionych w pełnym wymiarze obniżyła się na przestrzeni lat 2011-2012 o 2,0%, natomiast liczebność niepełnozatrudnionych wzrosła o 6,5%.

Zatrudnieni w gospodarce narodowej w głównym miejscu pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem		Pełnozatrudnieni		Niepełnozatrudnieni	
		kobiety		kobiety		kobiety
2011.....	202522	98418	189141	89929	13381	8489
2012	199540	98990	185283	89538	14257	9452
<i>2011 = 100</i>						
2012	98,5	100,6	98,0	99,6	106,5	111,3
<i>w odsetkach</i>						
2011.....	100,0	100,0	93,4	91,4	6,6	8,6
2012	100,0	100,0	92,9	90,5	7,1	9,5

Z ogólnej liczby pracujących w 2012 r. najliczniejszą grupę pod względem formy organizacyjno-prawnej podmiotów stanowili pracujący w spółkach kapitałowych – 35,4%, z czego 23,0% przypadało na spółki z o. o. i 12,4% na spółki akcyjne.

Pracujący w głównym miejscu pracy według form organizacyjno-prawnych podmiotów
(stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.
Ogółem	205155	202283
w tym:		
Organy władzy i administracji rządowej.....	4893	4841
Organy kontroli państwowej i ochrony prawa	619	677
Wymiar sprawiedliwości	1524	1501
Spółki akcyjne	28208	24985
Spółki z o.o.....	47622	46564
Spółki jawne	10442	10038
Spółki cywilne.....	4613	4300
Spółki komandytowe	934	1100
Spółki komandytowo-akcyjne	184	1486
Państwowe jednostki organizacyjne.....	4152	3742
Gminne samorządowe jednostki organizacyjne	34479	13855
Powiatowe samorządowe jednostki organizacyjne.....	10983	5520
Wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne.....	2200	2000
Spółdzielnie	6914	6778
Uczelnie.....	3130	3127
Samodzielne publiczne zakłady opieki zdrowotnej.....	13822	13696
Kościół katolicki	891	668
Przedszkola publiczne.....	x	2493
Szkoły publiczne podstawowe	x	7978
Szkoły publiczne gimnazja	x	3756
Szkoły publiczne ponadgimnazjalne.....	x	3665
Szkoły niepubliczne podstawowe	x	127
Szkoły niepubliczne ponadgimnazjalne.....	x	224
Placówki systemu oświaty publiczne	x	1501
Placówki systemu oświaty niepubliczne	x	224
Inne jednostki organizacyjne systemu oświaty publiczne.....	x	119
Zespoły szkół i placówek systemu oświaty publiczne.....	x	7259
Bez szczególnej formy prawnej.....	29309	29566

W ciągu roku liczba pracujących w porze nocnej zwiększyła się o 0,9% do 24914 osób, z czego 44,4% osób pracowało w przemyśle, a 26,3% w opiece zdrowotnej i pomocy społecznej. Populacja pracujących osób niepełnosprawnych zmalała o 0,6% do 8626 osób, przy czym najwięcej z badanej grupy znalazło miejsce pracy w: przemyśle (34,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (18,8%), opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (14,8%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (9,1%). Liczebność pracujących emerytów i rencistów zmniejszyła się o 6,4% do 4384 osób. Podobnie jak w przypadku osób niepełnosprawnych, emeryci i renciści najczęściej pracowali w: przemyśle (25,9%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (15,1%), a następnie w edukacji (14,3%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (10,6%). Populacja pracujących cudzoziemców zmniejszyła się o 18,5% do 220 osób, z czego 41,8% pracowało w sekcji przetwórstwo przemysłowe.

Biorąc pod uwagę klasę wielkości jednostek objętych badaniem, w 2012 r. większość osób pracowała w przedsiębiorstwach średnich i dużych, przy czym w jednostkach o liczbie pracujących: od 10 do 49 osób – 34,5%, od 50 do 249 osób – 33,2% oraz 250 i więcej osób - 30,0%. W jednostkach małych pracowało jedynie 2,4% badanej populacji. W porównaniu ze stanem odnotowanym w 2011 r. proporcje te nie uległy większym zmianom.

Liczba osób przyjętych do pracy w 2012 r. wyniosła 33629 osób i na przestrzeni roku zmniejszyła się o 16,9%. Panie stanowiły jedynie 36,8% przyjętych do pracy (12367 osób). Z ogólnej liczby przyjętych osób – 25516 (tj. 75,9%) dotyczyło sektora prywatnego. Najwięcej osób przyjęto do pracy w zakładach przemysłowych – 10972, w tym w sekcji przetwórstwo przemysłowe – 10010, a także stosunkowo dużo w sekcjach: budownictwo – 5586 i handel; naprawa pojazdów samochodowych – 5228. Większość osób przyjętych do pracy w 2012 r. (25859 osób, tj. 76,9%) stanowiły osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. Osób podejmujących pracę po raz pierwszy było 4317, z czego 77,1% stanowili absolwenci (3330 osób).

Udział absolwentów w liczbie przyjętych do pracy ogółem w województwie w 2012 r. wyniósł 9,9%. Spośród absolwentów podejmujących pracę po raz pierwszy najwięcej osób ukończyło szkołę wyższą – 43,7% oraz policealną i średnią zawodową – 25,0%.

Najwyższy odsetek absolwentów z wykształceniem wyższym przyjęto do pracy w: handlu; naprawie pojazdów samochodowych (20,9%), przemyśle (20,1%) oraz opiece zdrowotnej i pomocy społecznej (19,1%). Z kolei absolwenci z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym najczęściej byli przyjmowani do pracy w przemyśle (40,0%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (19,9%).

Absolwenci podejmujący pierwszą pracę

Wyszczególnienie	Ogółem		Z liczby ogółem - absolwenci szkół:				
		kobiety	wyższych	policealnych i średnich zawodowych	liceów ogólnokształcących	zasadniczych (zawodowych)	
Ogółem	2011 2012	4211 3330	1683 1392	1580 1456	1152 834	633 419	846 621
w tym:							
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		39	13	20	15	1	3
Przemysł.....		1071	236	293	334	136	308
przetwórstwo przemysłowe		996	212	264	314	129	289
Budownictwo		306	36	67	99	15	125
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		675	341	304	166	124	81
Transport i gospodarka magazynowa.....		117	29	43	34	16	24
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		33	25	3	15	8	7
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		35	22	17	2	16	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		10	6	4	1	-	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		79	44	56	13	6	4
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		40	9	18	12	5	5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		398	245	205	75	72	46
Edukacja.....		127	96	111	10	5	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		340	261	278	43	8	11
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		50	27	29	14	7	-

Liczba zwolnień z pracy w 2012 r. wyniosła 35995 i w skali roku zmniejszyła się o 13,7%. Z ogólnej liczby zwolnień 12361 dotyczyło kobiet. Więcej zwolnień przypadało na sektor prywatny niż publiczny (27961 wobec 8034). Najwięcej zwolnień z pracy dokonano w zakładach przemysłowych (12385), a zwłaszcza w należących do sekcji przetwórstwo przemysłowe (11343, tj. 31,5% ogółu), a także w sekcjach: budownictwo (6139, tj. 17,1%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (5343, tj. 14,8%). Zwolnienia w drodze wypowiedzenia umowy o pracę przez samego pracownika stanowiły 5,9% ogółu wobec 16,9% dotyczących rozwiązania umowy o pracę w drodze wypowiedzenia przez zakład pracy. W województwie świętokrzyskim w 2012 r. 1437 osób (4,0% zwolnionych) przeszło na emeryturę (przed rokiem – 3,7%).

Współczynnik przyjęć w 2012 r. wyniósł 17,5%, w tym kobiet – 13,3%. Wyższy współczynnik odnotowano w sektorze prywatnym niż publicznym (22,5% wobec 10,3%). Biorąc pod uwagę rodzaj prowadzonej działalności najwyższy współczynnik przyjęć do pracy zanotowano w sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 42,2%.

Współczynnik zwolnień wyniósł 18,7%, w tym kobiet – 13,2%. Wyższy współczynnik zwolnień wystąpił w sektorze prywatnym niż w publicznym (24,6% wobec 10,2%). W 2012 r. najniższy współczynnik zwolnień odnotowano w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 7,0%.

POPYT NA PRACĘ

Z pojęciem rynku pracy ściśle związane jest pojęcie podaży pracy oraz popytu na pracę. Podaż pracy określa zasób siły roboczej czyli liczbę osób, które pracują bądź chcą pracować w danym okresie za określoną stawkę. Popyt na pracę tworzą zagospodarowane miejsca pracy równe liczbie pracujących oraz miejsca jeszcze nieobsadzone.

W województwie świętokrzyskim w IV kwartale 2012 r. badaniem popytu na pracę objętych zostało 14665 podmiotów, z czego 81,7% to jednostki sektora prywatnego, a 18,3% sektora publicznego. W badanej zbiorowości przeważały jednostki małe, tj o liczbie pracujących 9 osób i mniej, które stanowiły 63,8%. Podmioty średnie (o liczbie pracujących w przedziale 10 – 49 osób) stanowiły 28,2% ogółu, natomiast duże (powyżej 49 osób) - 8,0%.

Pracujący

Według stanu w dniu 31 XII 2012 r. liczba pracujących w jednostkach objętych badaniem popytu na pracę wyniosła 249681 osób (rok wcześniej 256779 osób). W sektorze prywatnym zatrudnionych było 157015 osób, tj. 62,9% ogółu pracujących, natomiast w sektorze publicznym 92666 - 37,1%. Biorąc pod uwagę wielkość podmiotów, ponad połowę wszystkich pracujących skupiały jednostki duże – 52,6%, 30,6% - jednostki średnie a 16,7% - jednostki małe.

Najwięcej osób pracowało w podmiotach prowadzących działalność z zakresu przetwórstwa przemysłowego (25,4% wszystkich pracujących; 32,2% w jednostkach dużych), z sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (14,7%; 26,4% w jednostkach małych) oraz edukacji (13,9%; 25,4% w jednostkach średnich).

W sektorze prywatnym najwyższy odsetek osób pracujących skupiały jednostki działające w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 38,4%, handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 23,4% oraz budownictwa 12,0%. W przedsiębiorstwach publicznych z kolei przeważali pracujący z sekcji: edukacja – 36,3%, opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 23,3%, oraz administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 18,4%.

Pod względem struktury zawodowej najliczniejszą grupę stanowili specjaliści – 56089 osób (22,5%), którzy najczęściej pracowali w sektorze publicznym (76,0%) oraz w jednostkach dużych (54,0%). Specjalistów najchętniej zatrudniano w edukacji - 25148 osób (44,8%) a także w sekcji ochrony zdrowia i pomocy społecznej – 11610 osób (20,7%). Liczną grupę wśród pracujących tworzyli również robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 49057 osób (19,6% ogółu), z czego najwięcej (60,2%) pracowało w zakładach przetwórstwa przemysłowego. Najmniej pracujących obejmowała grupa zawodowa rolników, ogrodników, leśników i rybaków - zaledwie 0,2% ogółu.

Pracujący według zawodów na koniec IV kwartału 2012 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
Ogółem	249681	92666	157015	131445	76516	41720
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	18842	5185	13657	8339	5309	5194
Specjaliści	56089	42638	13451	30264	19800	6025
Technicy i inny średni personel	21461	11928	9533	14945	4782	1734
Pracownicy biurowi	29582	9560	20022	13822	9398	6362
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	23803	3501	20302	8455	8933	6415
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	417	187	230	124	132	161
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	49057	4779	44278	26081	14781	8195
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	31065	4831	26234	17744	7425	5896
Pracownicy przy pracach prostych	19365	10057	9308	11671	5956	1738

W jednostkach objętych badaniem popytu na pracę w województwie świętokrzyskim w końcu 2012 r. kobiety (w liczbie 117624) stanowiły 47,1% wszystkich pracujących. Najwięcej pań znalazło zatrudnienie w jednostkach dużych (52,1%), głównie w sektorze publicznym (52,6%). Miejsce pracy kobiet najczęściej stanowiły podmioty należące do sekcji: edukacja (26772 osoby, tj. 22,8% ogółu kobiet), opieka zdrowotna i pomoc społeczna (20698 – 17,6%) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych (19112 -16,2%).

Najwięcej, bo 33,9% pań uczestniczących w badaniu wykonywało zawody zaliczane do grupy specjalistów. Następnie 17,8% ogółu pracujących kobiet było pracownikami biurowymi, a 11,0% - technikami i innym średnim personelem.

W podmiotach gospodarczych biorących udział w badaniu w końcu grudnia 2012 r. zatrudnionych było 10948 osób niepełnosprawnych (w 2011 r. 10890) z czego 1579 pracowało na stanowiskach specjalnie dostosowanych do potrzeb wynikających z ich niepełnosprawności. W 71,3% osoby niepełnosprawne były zatrudnione w jednostkach sektora prywatnego. Większość pracowała w podmiotach dużych – 72,6%. W przekroju sekcji najwięcej niepełnosprawnych znalazło pracę w zakładach działających w zakresie przetwórstwa przemysłowego – 25,6%, usług administrowania i działalności wspierającej – 17,1% oraz w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej – 14,3%.

Wolne miejsca pracy

W województwie świętokrzyskim pod koniec IV kwartału 2012 r. jedynie 223 zakłady, tj. 1,5% spośród 14665 zadeklarowało wolne miejsca pracy, z czego 71,3% to jednostki sektora prywatnego. Pod względem wielkości podmiotów najliczniejszą grupę stanowiły zakłady średnie – 38,1% ogółu, w tym szczególnie działające w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych – 57,6% ogółu podmiotów średnich. Jednostki małe stanowiły 35,4% ogółu deklaruujących wolne miejsca pracy, a duże – 26,5%.

Podmioty gospodarcze biorące udział w badaniu zadeklarowały 453 wolne miejsca pracy, tj. o 54,1% mniej niż przed rokiem. Przeważająca liczba wakatów, bo 59,2% należała do sektora prywatnego. Jednostki duże miały do dyspozycji 47,2% wszystkich wolnych miejsc, średnie – 31,8% natomiast małe – 21,0%. Największą liczbą nieobsadzonych stanowisk pracy dysponowały jednostki realizujące działalność w zakresie administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych – 85 (18,8% ogółu), handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 75 (16,6%) oraz budownictwa - 65 (14,3%).

Wolne miejsca pracy według zawodów na koniec IV kwartału 2012 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Sektor		Jednostki według wielkości		
		publiczny	prywatny	duże	średnie	małe
Ogółem	453	185	268	214	144	95
Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	20	15	5	9	11	-
Specjaliści	151	98	53	97	52	2
Technicy i inny średni personel	55	42	13	29	19	7
Pracownicy biurowi	54	9	45	11	34	9
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	31	11	20	20	11	-
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	6	-	6	-	-	6
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	99	5	94	33	6	60
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	24	-	24	12	1	11
Pracownicy przy pracach prostych	13	5	8	3	10	-

Z punktu widzenia kwalifikacji zawodowych, w końcu grudnia 2012 r. najwięcej ofert kierowanych było do specjalistów - 151 wolnych miejsc, tj. 33,3%. Zapotrzebowanie na pracowników tej grupy zawodowej zgłaszały przede wszystkim jednostki działające w sekcji opieka zdrowotna i pomoc społeczna (33,8%). Znaczna liczba ofert skierowana była również do robotników przemysłowych i rzemieślników - 99 (21,9%).

Nowo utworzone miejsca pracy

W całym roku 2012 w województwie świętokrzyskim zostało utworzonych 13997 miejsc pracy (o 11,2% mniej niż w 2011 r.), z tego zdecydowana większość, bo 83,8% w sektorze prywatnym. Najwięcej nowych miejsc pracy wykreowały jednostki małe - 5545, tj. 39,6%. Podmioty duże i średnie miały mniejszy udział, odpowiednio 22,2% i 38,2%. Większość nowo powstałych miejsc pracy utworzono w trzech sekcjach: budownictwo – 3168 (22,6% ogółu), handel; naprawa pojazdów samochodowych - 2965 (21,2%), przetwórstwo przemysłowe - 2843 (20,3%).

W ogólnej liczbie nowo powstałych miejsc pracy część była niezagospodarowana. Według stanu w dniu 31 grudnia do obsadzenia pozostało jeszcze 78, tj. 0,6% wszystkich nowo utworzonych stanowisk pracy (w końcu 2011 roku nieobsadzonych było 241 miejsc stanowiących 1,5% wszystkich nowo powstałych w 2011 r.). Ponad połowa niezagospodarowanych miejsc pracy koncentrowała się w jednostkach prowadzących działalność z zakresu edukacji (26,9%) oraz handlu; naprawy pojazdów samochodowych (25,6%). Nowe, nieobsadzone stanowiska przeznaczone były przede wszystkim dla specjalistów – 24 (30,8%), pracowników biurowych – 23 (29,5%).

Zlikwidowane miejsca pracy

W roku 2012 w województwie świętokrzyskim zostały zlikwidowane 12452 miejsca pracy, o 9,8% więcej niż w roku poprzednim. Redukcji dokonano przede wszystkim w sektorze prywatnym - 86,4%. Najwięcej stanowisk ubyło w przedsiębiorstwach realizujących działalność z zakresu handlu; naprawy pojazdów samochodowych - 3377 (27,1%), budownictwa - 2899 (23,3%) oraz przetwórstwa przemysłowego – 2442 (19,6%).

Bilans miejsc pracy w województwie świętokrzyskim w 2011 r. kształtował się pozytywnie, ale mniej korzystnie niż w 2011 r. Liczba nowo utworzonych miejsc pracy przewyższała liczbę zlikwidowanych o 1545 etaty (w 2011 r. o 4424). Dodatni bilans zaobserwowano w 12 sekcjach, z czego najkorzystniej wypadły przedsiębiorstwa realizujące działalność w zakresie opieki zdrowotnej i pomocy społecznej – 503, przetwórstwa przemysłowego – 401, administrowania i działalności wspierającej – 399 oraz administracji publicznej i obrony narodowej; obowiązkowych zabezpieczeń społecznych - 384. Niekorzystny bilans odnotowano w 7 sekcjach, przy czym największą różnicę między liczbą nowo utworzonych miejsc pracy a zlikwidowanych zaobserwowano w sekcji transport i gospodarka magazynowa – 454, a następnie w handlu; naprawie pojazdów samochodowych – 412.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE

W województwie świętokrzyskim przeciętne zatrudnienie w gospodarce narodowej w 2012 r. zmniejszyło się w relacji do poprzedniego roku o 2,7% do 233522 osób. Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia ujmują wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (bez jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego). Informacje dotyczą pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych. Udział województwa świętokrzyskiego w przeciętnym zatrudnieniu w kraju pozostał na poziomie ubiegłorocznym, tj. 2,4%. Niższe odsetki odnotowano jedynie w trzech województwach, tj. w: lubuskim (2,2%), podlaskim (2,1%) oraz opolskim (2,0%).

W ciągu roku znaczący spadek przeciętnego zatrudnienia odnotowano w: budownictwie (o 7,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 7,3%), obsłudze rynku nieruchomości (o 5,5%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 4,9%). W przemyśle przeciętne zatrudnienie było mniejsze o 3,8%, przy czym w przetwórstwie przemysłowym spadek wyniósł 4,3%. Z kolei wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano m. in. w takich sekcjach jak: administrowanie i działalność wspierająca (o 3,4%), informacja i komunikacja (o 1,9%) oraz działalność finansowa i ubezpieczeniowa (o 1,5%).

Analiza danych dotyczących podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, z wyłączeniem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, a także z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego pozwala na dokonanie omówienia terytorialnego zróżnicowania przeciętnego zatrudnienia w województwie.

Przeciętne zatrudnienie^a w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2011 r. = 100
Ogółem	199512	197488	99,0
Sektor publiczny.....	85122	83218	97,8
Sektor prywatny	114390	114270	99,9
Podregiony:			
kielecki.....	138303	136997	99,1
sektor publiczny.....	58247	57438	98,6
sektor prywatny	80030	79559	99,4
sandomiersko-jędrzejowski.....	61209	60492	98,8
sektor publiczny.....	26849	25781	96,0
sektor prywatny	34359	34711	101,0

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób, przy dalszych założeniach jak na wstępie.

Przeciętne zatrudnienie w podmiotach gospodarczych spełniających wyżej wskazane warunki ukształtowało się w 2012 r. na poziomie 197488 osoby i było o 1,0% niższe niż przed rokiem. W większym stopniu przeciętne zatrudnienie zmniejszyły podmioty z sektora publicznego (o 2,2%), natomiast w sektorze prywatnym spadek był niewielki (o 0,1%).

Struktura przeciętnego zatrudnienia w 2012 r.

Wyszczególnienie	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S)
WOJEWÓDZTWO	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Podregion kielecki	69,4	64,9	69,0	72,2	73,2	68,4
Powiaty:						
kielecki.....	9,5	23,1	9,8	8,8	2,6	9,8
konecki	6,0	12,5	7,9	3,0	4,5	5,5
ostrowiecki.....	8,2	7,3	9,6	7,6	12,2	6,9
skarżyski.....	5,3	12,1	6,6	3,7	4,4	4,9
starachowicki	6,8	#	9,8	4,0	#	5,4
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	33,6	#	25,4	45,2	#	35,9
Podregion sandomiersko-jędrzejowski ..	30,6	35,1	31,0	27,8	26,8	31,6
Powiaty:						
buski	4,7	6,0	2,7	6,3	5,2	5,8
jędrzejowski	4,7	5,7	5,9	2,4	4,5	4,6
kazimierski.....	1,1	#	0,4	1,4	#	1,8
opatowski.....	2,0	1,3	1,4	1,3	2,1	2,9
pińczowski	2,2	7,9	1,7	2,4	3,1	2,5
sandomierski.....	6,5	#	6,5	9,5	#	5,5
staszowski	6,0	9,4	7,9	3,1	4,9	5,4
włoszczowski	3,4	#	4,7	1,3	#	3,1

Biorąc pod uwagę zróżnicowanie terytorialne można zauważyć, że jako pracodawcy nadal dominują podmioty gospodarcze zlokalizowane w podregionie kieleckim, których udział w przeciętnym zatrudnieniu w województwie w 2012 r. wyniósł 69,4% wobec 69,3% przed rokiem. Cztery powiaty z podregionu kieleckiego grupowały 58% zatrudnionych w województwie, przy czym m. Kielce (33,6%) było w tej kwestii liderem, a dalsze lokaty zajęły powiaty: kielecki (9,5%), ostrowiecki (8,2%) oraz starachowicki (6,8%). Na przestrzeni ostatniego roku udziały poszczególnych powiatów w przeciętnym zatrudnieniu nie podlegały większym zmianom.

W relacji do 2011 r. przeciętne zatrudnienie zmniejszyło się w dziesięciu powiatach. W największym stopniu zostało ono ograniczone w powiecie opatowskim (o 10,5%). W pozostałych powiatach skala spadku wahała się pomiędzy 0,7% w powiecie koneckim, a 5,0% w powiecie kazimierskim. Z kolei wzrost przeciętnego zatrudnienia odnotowano w powiatach: sandomierskim (o 3,2%), skarżyskim (o 2,5%), pińczowskim (o 1,4%) oraz kieleckim (o 1,3%).

W 2012 r. w przeliczeniu na 1000 mieszkańców przeciętne zatrudnienie w województwie zmniejszyło się o 1,1 osoby – do 154,8 osoby, przy czym w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim zmalało o 0,9 osoby do 122,1 osób, a w kieleckim zmniejszyło się o 1,2 osoby do 175,6 osób. Biorąc pod uwagę zróżnicowanie omawianego wskaźnika w powiatach, najwyższy odnotowano w m. Kielce (329,1 osób w 2012 r. wobec 330,5 w 2011 r.). Drugą lokatę zajął powiat staszowski, w którym wskaźniki osiągnęły o połowę niższe wartości (159,7; 160,8), natomiast trzecią – powiat sandomierski (158,8; 153,0). W pięciu powiatach wskaźniki osiągnęły w omawianym roku wartości z przedziału <133,8; 143,6>. Do grupy tej należały: skarżyski (133,8 wobec 129,6 przed rokiem), ostrowiecki (139,7; 143,6), konecki (140,7; 140,9), starachowicki (143,0; 148,9) i włoszczowski (143,6; 144,3).

W dalszej kolejności uplasowały się powiaty, w których na 1000 mieszkańców przypadало od 105,7 do 125,1 osób zatrudnionych, tj.: jędrzejowski (105,7 w 2012 r.; 107,6 w 2011 r.), pińczowski (107,3; 105,3), buski (125,1; 127,1). Najniższe wartości odnotowano w powiatach: kazimierskim (63,3 wobec 66,2 w 2011 r.), opatowskim (71,4; 79,2) oraz kieleckim (91,0; 90,2).

Największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w powiecie sandomierskim (o 5,8 osoby), a spadek - w starachowickim (o 5,9 osoby).

PRZECIĘTNE WYNAGRODZENIE

W województwie świętokrzyskim przeciętne wynagrodzenie brutto w gospodarce narodowej w 2012 r. ukształtowało się na poziomie 3070,29 zł i było o 4,4% wyższe niż przed rokiem, przy czym wzrost odnotowano zarówno w sektorze publicznym, jak i w prywatnym (odpowiednio o: 4,2% i 4,5%).

Pomimo wzrostu płac, przeciętne wynagrodzenie w województwie świętokrzyskim było o 13,0% niższe od średniej krajowej (3530,47 zł). Pod względem wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia województwo zajęło, podobnie jak przed rokiem 12 lokatę w kraju. Niższe wynagrodzenia odnotowano w województwach: lubuskim (3034,01 zł), kujawsko-pomorskim (3032,09 zł), podkarpackim (3024,50 zł) i warmińsko-mazurskim (2996,24 zł).

W 2012 r. w województwie świętokrzyskim przeciętne miesięczne wynagrodzenie w sektorze publicznym ukształtowało się na poziomie 3701,59 zł i było o 36,4% wyższe od przeciętnej płacy w sektorze prywatnym (2713,63 zł).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2011 r. = 100
Ogółem	2941,38	3070,29	104,4
Sektor publiczny	3550,72	3701,59	104,2
Sektor prywatny	2597,99	2713,63	104,5

a Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

Na przestrzeni omawianego roku wynagrodzenia wzrosły w największym stopniu w: rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie o 10,5%, transporcie i gospodarce magazynowej o 5,8%, administracji i działalności wspierającej o 5,7%, przemyśle o 5,1%, przy czym w przetwórstwie przemysłowym o 5,5%.

Rozpatrując rozpiętość płac według sekcji można stwierdzić, że w 2012 r. najwyższy poziom odnotowano w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – 4748,70 zł oraz w działalności finansowej i ubezpieczeniowej – 4392,39 zł. Wynagrodzenia te były wyższe od przeciętnego wynagrodzenia w województwie odpowiednio o: 54,7% i 43,1%. Płace znacznie poniżej średniej wojewódzkiej otrzymywali pracujący w sekcjach zakwaterowanie i gastronomia (o 37,3%) oraz administrowanie i działalność wspierająca (o 32,0%).

Analiza zbiorowości podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, a także bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych, a także z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego pozwala na dokonanie omówienia zróżnicowania przestrzennego płac w województwie.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto^a w gospodarce narodowej

Wyszczególnienie	2011 r.	2012 r.	2011 r. = 100
Ogółem	3137,91	3250,94	103,6
Sektor publiczny.....	3550,71	3701,59	104,2
Sektor prywatny	2830,73	2922,75	103,3
Podregiony:			
kielecki.....	3134,45	3232,85	103,1
sektor publiczny.....	3632,47	3768,03	103,7
sektor prywatny	2771,82	2846,47	102,7
sandomiersko-jędrzejowski.....	3145,71	3291,86	104,6
sektor publiczny.....	3373,24	3553,43	105,3
sektor prywatny	2967,92	3097,59	104,4

a Dane dotyczą podmiotów o liczbie pracujących powyżej 9 osób, przy dalszych założeniach jak na wstępie.

Dla analizowanej zbiorowości przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto wzrosło na przestrzeni 2012 r. o 3,6% osiągając poziom 3250,94 zł. Płaca ta stanowiła 86,8% przeciętnej krajowej wobec 86,6% przed rokiem. Podwyżki objęły zarówno sektor publiczny (o 4,2% do 3701,59 zł), jak i prywatny (o 3,3% do 2922,75 zł).

Na przestrzeni roku najwyższe podwyżki odnotowano w sekcjach: rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo (o 9,7%), transport i gospodarka magazynowa (o 5,4%), przetwórstwie przemysłowym (o 5,1%) oraz edukacja (o 4,6%). Obniżki objęły podmioty z sekcji: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 0,9%) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 0,3%). Rozpiętość kwotowa płac wahała się pomiędzy 5536,41 zł w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie, a 2053,41 zł w zakwaterowaniu i gastronomii.

W 2012 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto osiągnęły wartości zbliżone w obydwu podregionach. W podregionie kieleckim odnotowano ich wzrost o 3,1% do 3232,85 zł, podczas gdy w sandomiersko-jędrzejowskim zwiększyły się o 4,6% do 3291,86 zł.

Analizując poziom płac w poszczególnych powiatach wyłania się obraz znacznie bardziej zróżnicowany. Na przestrzeni 2012 r. poprawę warunków płacowych odnotowano we wszystkich powiatach. Skala wzrostu wahała się pomiędzy 2,2% w powiecie sandomierskim, a 7,4% w jędrzejowskim.

W analizowanym roku w dziewięciu powiatach odnotowano płace nie przekraczające przeciętnej uzyskanej w województwie, przy czym najniższe wypłacono w powiatach: kazimierskim (o 11,5% poniżej średniej), buskim (o 10,7%), kieleckim (o 10,4%), starachowickim (o 8,8%) i opatowskim (o 7,3%). Pensje o wartości ponadprzeciętnej otrzymali pracownicy w mieście na prawach powiatu Kielce (o 6,7%) oraz w powiatach: jędrzejowskim (o 11,1%), staszowskim (o 7,4%), sandomierskim (o 4,5%) i włoszczowskim (o 0,3%). Różnica między najwyższym wynagrodzeniem odnotowanym w powiecie jędrzejowskim (3611,17 zł), a najniższym wypłaconym w kazimierskim (2876,72 zł) wyniosła 734,45 zł. W 2011 r. rozpiętość między maksymalnym i minimalnym wynagrodzeniem była mniejsza – 640,95 zł.

BEZROBOCIE REJESTROWANE

Jednym z podstawowych elementów opisujących sytuację na rynku pracy jest bezrobocie rejestrowane. Oznacza ono stan nierównowagi pomiędzy popytem na pracę a podażą pracy. W gospodarkach rynkowych, opartych m. in. na zasadzie wolności wyboru i zmiany miejsca pracy jest zjawiskiem naturalnym i nieuniknionym, pod warunkiem, że nie przekracza 3–5% zasobów siły roboczej. W przypadku, gdy stopa bezrobocia przekroczy ten poziom, niemożność znalezienia miejsca pracy staje się problemem ekonomicznym oraz dotkliwym problemem społecznym.

Od lat sytuacja na rynku pracy województwa świętokrzyskiego pozostaje trudna. W dalszym ciągu wiele osób poszukuje miejsca zatrudnienia, a stopa bezrobocia rejestrowanego, podobnie jak w województwach: warmińsko-mazurskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim, podkarpackim i lubuskim należy do najwyższych w kraju. Pozytywne tendencje, które obserwowano w ostatnich latach (na przestrzeni lat 2002-2008 liczebność populacji osób bezrobotnych zmniejszyła się o prawie 41%) uległy zahamowaniu w 2009 r. Załamanie trendu zmniejszania liczby osób bezrobotnych odnotowano już w listopadzie 2008 r. Rok 2010 przyniósł pewną poprawę – liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się o 2,0% na przestrzeni roku, nie mniej jednak zmiana ta nie była trwała i w kolejnych latach obserwowano wzrost populacji osób bezrobotnych. Według stanu na 31 XII 2012 r. jej liczebność przekraczała o 11,6% stan z 2008 r.

W 2012 r. odnotowano pogłębienie negatywnych tendencji na rynku pracy w województwie świętokrzyskim. Wskaźniki charakteryzujące zmiany bezrobocia w skali roku, kształtowały się niekorzystnie – wzrosła stopa bezrobocia i liczba zarejestrowanych bezrobotnych, a oferty zatrudnienia coraz częściej dotyczyły szkolenia lub stażu. Udział osób bezrobotnych wśród pracujących poza rolnictwem indywidualnym zwiększył się na przestrzeni roku o 1,8 p.proc. do 28,1%.

Przez osiem miesięcy 2012 r. liczebność populacji osób pozostających bez pracy była większa niż w odpowiednich okresach 2011 r. Przez sześć miesięcy stopa napływu do bezrobocia rejestrowanego była wyższa niż w analogicznych okresach 2011 r. (na koniec roku: 1,9% wobec 1,7%), natomiast stopa odpływu była wyższa jedynie przez cztery miesiące (odpowiednio: 7,5% wobec 7,3%).

W analizowanym okresie po raz kolejny odnotowano w województwie świętokrzyskim jeden z najwyższych w kraju udziałów osób bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym – 10,8% wobec 10,3% przed rokiem, podczas gdy w kraju udział ten osiągnął – 8,7% wobec 8,0%.

Nadal główną przyczyną wyrejestrowania z ewidencji było podejmowanie pracy. Jednocześnie zmalał udział osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do pracy. Zmniejszył się udział zarejestrowanych bezrobotnych kobiet. Zwiększył się natomiast udział osób pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, a także osób powyżej 50 roku życia.

W urzędach pracy województwa świętokrzyskiego na koniec 2012 r. było zarejestrowanych 86708 osób bezrobotnych, co stanowiło 4,1% ogółu bezrobotnych w kraju. Liczebność populacji bezrobotnych zwiększyła się o 4,2% w relacji do stanu z 31 XII 2011 r. Stopa bezrobocia ukształtowała się na poziomie 16,0%, tj. o 0,8 p.proc. wyższym niż przed rokiem, podczas gdy w kraju wzrosła o 0,9 p.proc. do 13,4%.

Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Ogółem	83217	86708	104,2
mężczyźni	40316	44140	109,5
kobiety.....	42901	42568	99,2
z liczby bezrobotnych ogółem.....			
poprzednio pracujący	63310	67345	106,4
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy.....	1448	2818	194,6
nieposiadający prawa do zasiłku	68937	71521	103,7

W końcu grudnia 2012 r., podobnie jak przed rokiem, większość zarejestrowanych bezrobotnych skupiona była w podregionie kieleckim (65,9%) i ich liczba wyniosła 57155 osoby (w 2011 r. – 54408), natomiast w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim – 29553 osób (przed rokiem – 28809).

Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych na 31 XII 2012 r. było w powiecie kieleckim (14240), mieście na prawach powiatu Kielce (11686), powiecie ostrowieckim (9150) oraz powiecie skarżyskim (7646). Powiaty te skupiały niemal połowę (49,3%) zarejestrowanych bezrobotnych w województwie świętokrzyskim. W trzech powiatach w porównaniu z 2011 r. odnotowano niewielki spadek liczby bezrobotnych. Najwyższy procentowo wystąpił w powiatach koneckim (o 2,2%) i kazimierskim (o 1,0%). Ponadto o 0,1% mniej osób bezrobotnych odnotowano w powiecie jędrzejowskim. W pozostałych powiatach nastąpił wzrost liczebności osób pozostających bez pracy, przy czym najwyższy w mieście na prawach powiatu Kielce (o 8,2%) oraz w powiatach: kieleckim (o 7,8%), starachowickim (o 6,9%), pińczowskim (o 5,9%) oraz opatowskim (o 5,4%).

Sytuację na rynku pracy charakteryzuje nie tylko poziom bezrobocia, ale również jego struktura, która jest silnie zróżnicowana pod względem cech demograficznych i społecznych. Zagrożenie bezrobociem i szanse na podjęcie zatrudnienia nie są jednakowe dla wszystkich. Zależy to m.in. od płci, wieku, poziomu wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy czy od miejsca zamieszkania.

W omawianym okresie 2011-2012 wzrost liczby osób bezrobotnych dotyczył populacji mężczyzn (o 9,5% do 44140 osób), natomiast liczebność bezrobotnych kobiet zmalała (o 0,8% do 42568 osób). Na przestrzeni roku, zmniejszył się również udział pań w populacji bezrobotnych, o 2,5 p.proc. do 49,1%.

Zmniejszenie liczebności bezrobotnych kobiet odnotowano w większości powiatów, przy czym szczególnie w powiatach: koneckim (o 6,4%), staszowskim (o 4,1%) i jędrzejowskim (o 3,4%). Najniższe udziały w populacji osób bezrobotnych dla kobiet odnotowano natomiast w mieście na prawach powiatu Kielce (stanowiły tam 45,8% osób bez pracy) oraz w powiatach: starachowickim (46,2%) i buskim (46,4%). Z kolei największy procentowo wzrost liczebności bezrobotnych kobiet nastąpił w mieście na prawach powiatu Kielce oraz powiatach: sandomierskim i pińczowskim (kolejno o: 4,8%, 1,7% i 0,7%). Szczególnie wysoki odsetek populacji bezrobotnych, kobiety stanowiły w powiatach: włoszczowskim (57,2%), jędrzejowskim (54,9%) oraz staszowskim (52,3%).

Sytuację na lokalnym rynku pracy adekwatnie opisuje wskaźnik określający udział osób bezrobotnych w populacji w wieku produkcyjnym. Biorąc pod uwagę powyższy wskaźnik można stwierdzić, że sytuacja w województwie świętokrzyskim uległa pogorszeniu. Na koniec 2012 r. odsetek ten osiągnął 10,8%, podczas gdy przed rokiem 10,3%. W podregionie kieleckim omawiany udział kształtował się na poziomie 11,5% wobec 10,9% przed rokiem, podczas gdy w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim – 9,6% wobec 9,3%. Odsetek ten był szczególnie wysoki w powiatach: opatowskim (16,1%), skarżyskim (15,3%), koneckim (13,7%), ostrowieckim (12,5%) i starachowickim (12,3%). Najniższe wartości osiągnął natomiast w powiatach: pińczowskim (7,0%) i buskim (7,2%). W okresie 2011-2012 w największym stopniu omawiany odsetek zwiększył się w powiatach: starachowickim i opatowskim (po 0,9 p.proc.). Niewielką obniżkę odnotowano natomiast w powiatach: koneckim (o 0,2 p.proc.) oraz kazimierskim (o 0,1 p.proc. do 9,4%).

O skali bezrobocia i tempie jego zmian świadczy stopa bezrobocia, mierzona udziałem liczby bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim na koniec 2012 r. osiągnęła poziom 16,0% wobec 15,2% przed rokiem (w kraju wskaźnik osiągnął 13,4% wobec 12,5% na koniec 2011 r.). Terytorialne zróżnicowanie poziomu bezrobocia od lat nie ulega większym zmianom. W gorszej sytuacji znajduje się podregion kielecki ze stopą bezrobocia na koniec 2012 r. – 17,8% (w 2011 r. – 16,8%), podczas gdy w sandomiersko-jędrzejowskim stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 13,4% wobec 13,0% w 2011 r. Podobnie, jak w roku poprzednim w dalszym ciągu w województwie świętokrzyskim utrzymywało się duże terytorialne zróżnicowanie wskaźnika. Najwyższą stopę bezrobocia odnotowano w powiatach: skarżyskim (27,4%) oraz koneckim (22,6%), a najniższą - w buskim (9,1%) oraz pińczowskim (9,8%).

O płynności rynku pracy oraz poziomie bezrobocia decyduje m. in. rotacja bezrobotnych, czyli napływ i odpływ osób rejestrujących się w powiatowych urzędach pracy. Napływ przedstawia liczbę osób, które w danym okresie sprawozdawczym zostały zarejestrowane jako bezrobotne. Natomiast odpływ oznacza liczbę osób wyłączonych z ewidencji powiatowych urzędów pracy w danym czasie.

W 2012 r. odnotowano, podobnie jak w 2011 r., przewagę osób nowo zarejestrowanych w relacji do wyrejestrowujących się z ewidencji urzędów pracy.

W 2012 r. w urzędach pracy naszego województwa zarejestrowano 101896 bezrobotnych, co stanowiło o 1,3% osób mniej niż w 2011 r. Nadal większość nowo rejestrujących się stanowili mężczyźni, a ich udział w napływie ogółem na przestrzeni roku zwiększył się o 2,2 p.proc. do 54,5%. W omawianym okresie liczebność rejestrujących się mężczyzn zwiększyła się o 3,0%, podczas gdy kobiet zmniejszyła się o 6,0%. Zwiększył się w omawianej populacji udział osób zamieszkałych na wsi – w 2011 r. stanowili oni 53,0% napływu (54724 osoby), natomiast w 2012 r. – 53,5% (54539 osób). Wśród nowo zarejestrowanych odnotowano spadek odsetka osób powracających do rejestracji po raz kolejny (z 82,6% przed rokiem do 81,2%).

Bezrobotni nowo zarejestrowani (stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Bezrobotni nowo zarejestrowani – „napływ” ogółem.....	103265	101896	98,7
mężczyźni.....	53985	55578	103,0
kobiety.....	49280	46318	94,0
Z ogółem:			
zarejestrowani po raz pierwszy	17984	19113	106,3
zarejestrowani po raz kolejny	85281	82783	97,1
po pracach interwencyjnych.....	921	453	49,2
po robotach publicznych	869	393	45,2
po stażu	10800	7571	70,1
po szkoleniu.....	1297	2869	221,2
po pracach społecznie użytecznych.....	1027	1223	119,1
<i>w odsetkach</i>			
Bezrobotni nowo zarejestrowani – „napływ” ogółem.....	100,0	100,0	x
mężczyźni.....	52,3	54,5	x
kobiety.....	47,7	45,5	x
bezrobotni zarejestrowani po raz pierwszy.....	17,4	18,8	x
bezrobotni zarejestrowani po raz kolejny	82,6	81,2	x

Drugim czynnikiem obok napływu, powodującym zmiany w poziomie bezrobocia jest odpływ bezrobotnych z ewidencji powiatowych urzędów pracy. W 2012 r. z ewidencji wyrejestrowano 98405 osób, tj. o 3,7% mniej niż przed rokiem. Ponad połowę wyrejestrowanych stanowili mężczyźni (52,6%), a ich udział na przestrzeni roku spadł o 0,8 p.proc. Z kolei liczebność wyrejestrowujących się panów zmniejszyła się o 5,2%. W przypadku kobiet ich udział odpowiednio wzrósł w „odpływie” z urzędów pracy do 47,4%, a dynamika osiągnęła 98,1.

Głównym powodem wykreślenia z ewidencji pozostaje podjęcie pracy, pomimo tego że odsetek osób wykreślonych z tego właśnie tytułu zmalał w omawianym okresie z 43,4% do 42,8%, w tym z powodu podjęcia pracy niesubsydiowanej z 37,3% do 35,7%. Spośród pozostałych osób wykreślonych z ewidencji 22,5% nie potwierdziło gotowości do pracy (przed rokiem – 24,5%). Z uwagi na zwiększenie środków z funduszu pracy przeznaczonych na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu więcej osób zostało skierowanych na szkolenia i staże – 13,4% wykreślonych z ewidencji wobec 6,7% w 2011 r. Pozostałymi przyczynami odpływu z bezrobocia były m. in.:

- ✓ dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – w 7,2% przypadków,
- ✓ odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 3,4%,
- ✓ rozpoczęcie pracy społecznie użytecznej – 1,4%,
- ✓ nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 1,1%,
- ✓ nabycie praw emerytalnych lub rentowych – 0,8%.

O zmianach na rynku pracy świadczy również wskaźnik płynności rynku pracy, wyrażający w procentach stosunek liczby bezrobotnych, którzy podjęli pracę w danym okresie sprawozdawczym do liczby nowo zarejestrowanych bezrobotnych. W 2012 r. wskaźnik ten kształtował się na niższym poziomie niż w 2011 r. i wynosił 41,4%, czyli mniej o 1,5 p.proc. niż przed rokiem. Zaważył na tym znaczny spadek liczby osób, które podjęły pracę (4,9%). Analizując omawiany wskaźnik można stwierdzić, że lepsze efekty odnotowano w podregionie kieleckim, w którym wskaźnik płynności rynku pracy wynosił 42,6% (przed rokiem – 44,2%) wobec 38,9% w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim (w 2011 r. 40,3%). Najwyższa wartość wskaźnika płynności ukształtowała się w powiatach: starachowickim (51,7%) oraz koneckim (47,7%). Natomiast najniższy poziom wskaźnika wystąpił w powiatach: kazimierskim (31,4%) oraz opatowskim (31,5%). W porównaniu z 2011 r. w dziesięciu powiatach odnotowano spadek poziomu wskaźnika, przy czym najgłębszy – w powiatach: włoszczowskim (o 6,6 p.proc. do 38,4%), buskim (o 6,3 p.proc. również do 38,4%) i starachowickim (o 5,4 p.proc. do 51,7%). W pozostałych czterech powiatach poziom wskaźnika uległ poprawie, a największy wzrost odnotowano w powiecie kazimierskim (o 5,1 p.proc. do 31,4%) oraz w mieście na prawach powiatu Kielcach (o 0,8 p.proc. do 37,1%).

Bezrobotni wyrejestrowani (stan w ciągu okresu)

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
Bezrobotni wyrejestrowani – „odpływ” ogółem.....	102189	98405	96,3
mężczyźni.....	54611	51754	94,8
kobiety.....	47578	46651	98,1
w tym z ogółem z powodu:			
podjęcie pracy.....	44326	42163	95,1
niesubsydiowanej.....	38163	35144	92,1
sezonowej.....	624	661	105,9
subsydiowanej.....	6163	7019	113,9
prace interwencyjne.....	1554	1850	119,0
roboty publiczne.....	1375	1363	99,1
podjęcie działalności gospodarczej.....	1498	1997	133,3
podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego.....	1594	1677	105,2
inne.....	142	132	93,0
rozpoczęcia szkolenia.....	1330	3074	231,1
rozpoczęcia stażu.....	5537	10137	183,1
rozpoczęcia pracy społecznie użytecznej.....	1197	1329	111,0
rozpoczęcie realizacji indywidualnego programu zatrudnienia socjalnego lub podpisanie kontraktu socjalnego.....	374	547	146,3
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.....	4390	3300	75,2
niepotwierdzenia gotowości do pracy.....	24990	22154	88,7
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego.....	7287	7088	97,3
podjęcie nauki.....	673	634	94,2
ukończenie 60/65 lat.....	296	341	115,2
nabycia praw emerytalnych lub rentowych.....	2174	741	34,1
nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego.....	686	1073	156,4
<i>w odsetkach</i>			
Bezrobotni wyrejestrowani – „odpływ” ogółem.....	100,0	100,0	x
mężczyźni.....	53,4	52,6	x
kobiety.....	46,6	47,4	x
w tym z ogółem z powodu:			
podjęcie pracy.....	43,4	42,8	x
niesubsydiowanej.....	37,3	35,7	x
subsydiowanej.....	6,0	7,1	x
rozpoczęcia szkolenia.....	1,3	3,1	x
rozpoczęcia stażu.....	5,4	10,3	x
odmowy bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.....	4,3	3,4	
niepotwierdzenia gotowości do pracy.....	24,5	22,5	x
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego.....	7,1	7,2	x

W ustawie o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wyróżniono kategorie osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w stosunku do których mogą być dodatkowo stosowane takie działania, jak m.in.: przedstawienie propozycji zatrudnienia, innej pracy zarobkowej, stażu, odbycia przygotowania zawodowego w miejscu pracy lub w ramach prac interwencyjnych lub robót publicznych. Są to następujące grupy bezrobotnych zarejestrowanych: bezrobotni do 25 roku życia, bezrobotni powyżej 50 roku życia, bezrobotni długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka, bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego, bezrobotni, którzy ukończyli szkołę wyższą (do 27 r. życia), bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia, bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia oraz bezrobotni niepełnosprawni. Struktura tej grupy na przestrzeni lat 2011-2012 nie podlegała zasadniczym zmianom.

Struktura bezrobotnych w sytuacji szczególnej na rynku pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	2011	2012
Bezrobotni zarejestrowani ogółem	100,0	100,0
Osoby, które nie ukończyły 25 roku życia	21,9	20,8
Osoby, które ukończyły szkołę wyższą, do 27 r. życia	1,8	1,7
Długotrwale bezrobotni	53,4	53,1
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	10,8	10,8
Osoby powyżej 50 r. życia	20,1	20,6
Osoby bez kwalifikacji zawodowych	24,8	24,2
Osoby bez doświadczenia zawodowego	30,9	29,0
Osoby bez wykształcenia średniego	49,3	49,3
Osoby samotnie wychowujące co najmniej 1 dziecko do 18 r. życia	6,4	6,4
Osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęły zatrudnienia	1,8	2,0
Niepełnosprawni	5,1	5,0
Osoby po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego	0,2	0,4

Prawa do zasiłku nie posiadała większość bezrobotnych. Udział tych osób zmniejszył się z 82,8% w 2011 r. do 82,5% w 2012 r.

Pozostający w ewidencji urzędów pracy to głównie osoby, które wcześniej pracowały zawodowo. W roku 2012 udział tej grupy zwiększył się w populacji osób bezrobotnych zarejestrowanych. Na koniec 2012 r. stanowili oni 77,7% ogółu bezrobotnych, przy czym 3,3% to zwolnieni przez zakład (rok wcześniej – 76,1% i 1,7%).

Bezrobocie dotyka przede wszystkim ludzi młodych, których wiek nie przekroczył 35 lat. W 2012 r. takich osób było 44791 i stanowiły one 51,7% ogółu zarejestrowanych (przed rokiem – 52,9%). Spośród pozostałych przedziałów wiekowych liczną grupą byli również bezrobotni w wieku 35-44 lata stanowiący 19,6% populacji (przed rokiem – 18,7%) oraz osoby w wieku 45-54 lata – 17,7% (w 2011 r. – 18,2%).

Bezrobotni według wieku (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni w wieku				
		do 24 lat	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej
Ogółem						
2011	83217	18196	25858	15576	15178	8409
2012	86708	18016	26775	16967	15374	9576
mężczyźni	44140	9137	12018	8218	8043	6724
kobiety	42568	8879	14757	8749	7331	2852
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem						
2011	100,0	21,9	31,1	18,7	18,2	10,1
2012	100,0	20,8	30,9	19,6	17,7	11,0
mężczyźni	100,0	20,7	27,2	18,6	18,2	15,2
kobiety	100,0	20,9	34,7	20,6	17,2	6,7

Wśród bezrobotnych dominowały osoby posiadające niski poziom wykształcenia. Najliczniejszą grupą byli bezrobotni z wykształceniem: zasadniczym zawodowym (28,4%) oraz średnim zawodowym łącznie z policealnym (25,3%). Najmniej liczną zbiorowość bezrobotnych stanowiły osoby legitymujące się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (10,8%) oraz wyższym (14,5%). Nie mniej jednak osobom posiadającym dyplom wyższej uczelni było trudniej niż przed rokiem znaleźć miejsce zatrudnienia – świadczy o tym wzrost udziału o 0,2 p.proc.

Bezrobotni według poziomu wykształcenia (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni z wykształceniem				
		wyższym	średnim zawodowym ^a	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
Ogółem 2011	83217	11916	20938	9364	23434	17565
2012	86708	12593	21960	9374	24637	18144
mężczyźni.....	44140	3946	10472	3287	15338	11097
kobiety.....	42568	8647	11488	6087	9299	7047
<i>w odsetkach</i>						
Ogółem 2011	100,0	14,3	25,2	11,3	28,2	21,1
2012	100,0	14,5	25,3	10,8	28,4	20,9
mężczyźni.....	100,0	8,9	23,7	7,4	34,7	25,1
kobiety.....	100,0	20,3	27,0	14,3	21,8	16,6

a Łącznie ze szkołami policealnymi.

Analizując dane dotyczące osób bezrobotnych pod kątem ich doświadczenia zawodowego, można stwierdzić, że w najtrudniejszej sytuacji pozostają osoby bez stażu pracy lub z niewielkim doświadczeniem zawodowym. Na koniec 2012 r. osoby bez doświadczenia zawodowego stanowiły 22,3% ogółu zarejestrowanych, ze stażem od 1 roku do 5 lat – 23,0% oraz do 1 roku – 15,5%.

Bezrobotni według stażu pracy (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Bezrobotni według stażu pracy w latach						
		bez stażu pracy	1 rok i mniej	1 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	powyżej 30 lat
Ogółem 2011	83217	19907	13038	18412	11090	11304	7322	2144
2012	86708	19363	13465	19951	11843	11809	7740	2537
mężczyźni.....	44140	8691	6199	10256	6106	6229	4890	1769
kobiety.....	42568	10672	7266	9695	5737	5580	2850	768
<i>w odsetkach</i>								
Ogółem 2011	100,0	23,9	15,7	22,1	13,3	13,6	8,8	2,6
2012	100,0	22,3	15,5	23,0	13,7	13,6	8,9	2,9
mężczyźni.....	100,0	19,7	14,0	23,2	13,8	14,1	11,1	4,0
kobiety.....	100,0	25,1	17,1	22,8	13,5	13,1	6,7	1,8

Na koniec 2012 r. liczba osób pozostających bez pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy wyniosła 31899 i była wyższa w porównaniu z danymi sprzed roku o 9,3%. Ich odsetek zwiększył się na przestrzeni roku o 1,7 p.proc. i osiągnął 36,8% zarejestrowanych. Długi okres poszukiwania pracy oraz długa przerwa w pracy wyraźnie zmniejszają szanse na jej znalezienie i ponowne zatrudnienie. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby poszukujące pracy stosunkowo krótko (do 3 miesięcy) – w sumie 28,2% zarejestrowanych. Osoby pozostające bez pracy od 3-6 miesięcy stanowiły – 16,7%, zaś od 6-12 miesięcy – 18,3% ogółu bezrobotnych.

Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy ^a (stan w końcu okresu)

Wyszczególnienie	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach						
		3 miesiące i mniej	3 - 6	6 - 12	powyżej 12 miesięcy	12 - 24	powyżej 24 miesięcy	
Ogółem								
2011	83217	22203	14248	17568	29198	16731	12467	
2012	86708	24413	14514	15882	31899	16667	15232	
mężczyźni.....	44140	14285	7277	8417	14161	7784	6377	
kobiety.....	42568	10128	7237	7465	17738	8883	8855	
<i>w odsetkach</i>								
Ogółem								
2011	100,0	26,7	17,1	21,1	35,1	20,1	15,0	
2012	100,0	28,2	16,7	18,3	36,8	19,2	17,6	
mężczyźni.....	100,0	32,4	16,5	19,1	32,1	17,6	14,4	
kobiety.....	100,0	23,8	17,0	17,5	41,7	20,9	20,8	

a Od momentu rejestracji w urzędzie pracy; przedziały zostały domknięte prawostronnie.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ W IV KWARTALE 2012 R.

Analizę oparto na uogólnionych wynikach reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL). Podstawą metodologii BAEL są definicje dotyczące ludności aktywnej zawodowo, pracujących i bezrobotnych, przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy. Przedmiotem badania jest sytuacja w zakresie aktywności ekonomicznej ludności, tzn. fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu. Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności prowadzone jest w Polsce kwartalnie od maja 1992 r. i doskonalone zgodnie z zaleceniami Eurostat. Podstawę prawną badania stanowi coroczne rozporządzenie Rady Ministrów w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej. Podstawowym aktem prawnym wprowadzającym Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności w krajach Unii Europejskiej jest Rozporządzenie Rady Europy Nr 577/98 z dnia 9 marca 1998 r. w sprawie organizacji badania reprezentacyjnego dotyczącego siły roboczej na terenie Wspólnoty.

Od III kwartału 2012 r. do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2011. Ponadto nastąpiły zmiany metodologiczne, mające na celu dostosowanie populacji objętej badaniem do zaleceń Eurostat. Od III kw. 2012 r. poza zakresem badania pozostają osoby przebywające poza gospodarstwem domowym, tj. za granicą lub w gospodarstwach zbiorowego zakwaterowania przez okres 12 miesięcy lub więcej (do II kw. 2012 r. było to powyżej 3 miesięcy). Dane analizowane w niniejszym opracowaniu przedstawiają wyniki przeliczone zgodnie z nową metodologią i nową podstawą uogólniania wyników. W związku z wprowadzonymi zmianami prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne z wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej

Wyszczególnienie	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
		<i>w tysiącach osób</i>						
Ogółem								
IV kw. 2011	1178	672	584	88	506	57,0	49,6	13,1
IV kw. 2012	1155	652	569	83	504	56,5	49,3	12,7
mężczyźni.....	571	370	327	42	201	64,8	57,3	11,4
kobiety.....	585	282	242	40	303	48,2	41,4	14,2
Miasta.....	562	306	262	44	257	54,4	46,6	14,4
Wieś.....	593	346	307	39	247	58,3	51,8	11,3

Ludność w wieku produkcyjnym stanowiąca potencjał zasobów pracy stanowiła 73,8% badanej populacji. W IV kwartale 2012 r. w województwie świętokrzyskim było 652 tys. osób aktywnych zawodowo oraz 504 tys. osób biernych zawodowo. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku odnotowano spadek liczebności obu omawianych grup odpowiednio o: 3,0% oraz 0,4%. Nie mniej jednak na przestrzeni roku zwiększył się udział osób pracujących a zmalał bezrobotnych w populacji aktywnych zawodowo. W IV kwartale 2012 r. osoby pracujące stanowiły 87,3% ogółu aktywnych zawodowo (przed rokiem 86,9%), a bezrobotni – 12,7% wobec 13,1% w ub. roku. Udział osób biernych zawodowo w badanej populacji osób w wieku 15 lat i więcej zwiększył się w relacji do stanu odnotowanego w IV kwartale 2011 r. o 0,6 p.proc do 43,6%.

Aktywni zawodowo

W IV kwartale 2012 r. współczynnik aktywności zawodowej wynosił 56,5%. W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku udział aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności, która ukończyła 15 lat zmniejszył się o 0,5 p.proc. Spadek liczebności populacji aktywnej zawodowo odnotowano zarówno wśród mężczyzn (o 2,9%), jak i kobiet (o 3,1%).

Podobnie jak przed rokiem mężczyźni charakteryzowali się wyższym poziomem aktywności zawodowej niż kobiety. Ich udział w populacji aktywnej zawodowo osiągnął w IV kwartale 2012 r. analogicznie jak przed rokiem 56,7%. Ponadto współczynnik aktywności ekonomicznej wśród mężczyzn osiągnął 64,8% wobec 48,2% dla kobiet (przed rokiem odpowiednio: 65,2% oraz 49,0%).

Spadek liczebności populacji aktywnej zawodowo odnotowano na wsi – o 9,9% na przestrzeni roku. Z kolei liczba aktywnych mieszkańców miast wzrosła o 6,3%. Udział mieszkańców miast w populacji aktywnych zawodowo osiągnął 46,9%, co oznacza wzrost o 4,0 p.proc. na przestrzeni roku. Współczynnik aktywności zawodowej nadal na wyższym poziomie kształtował się na wsiach, gdzie osiągnął 58,3%, podczas gdy w mieście wyniósł 54,4%.

Najliczniejszą grupą wśród ogółu aktywnych zawodowo były osoby w wieku 25-34 lata, które stanowiły 26,7%. W porównaniu z IV kwartałem 2011 r. udział tej grupy zmalał o 0,8 p.proc. Współczynnik aktywności zawodowej osiągnął 84,9% wobec 86,0% w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Poziom aktywności zawodowej różnicuje wiek. Najwyższy wskaźnik aktywności ekonomicznej odnotowano kolejno wśród osób w wieku 35-44 lata, 25-34 lata oraz 45-54 lata (powyżej 82%). Zmiany aktywności ekonomicznej ludności na przestrzeni roku w poszczególnych grupach wiekowych były zróżnicowane. Wzrost odnotowano jedynie w grupie wiekowej osób 15–24 lata. Współczynnik aktywności zawodowej zwiększył się tu o 3,1 p.proc. i wyniósł 36,9%. W pozostałych grupach wiekowych poziom aktywności zawodowej uległ ograniczeniu, przy czym najbardziej w grupie wiekowej 25-34 lata (o 1,1 p.proc. do 84,9%) i 45-54 lata (o 1,0 p.proc. do 82,8%). W grupie wiekowej 35–44 lata spadek ten osiągnął 0,3 p.proc. – do 88,6%. Podobnie wśród osób najstarszych, tj. w grupie wiekowej 55 lat i więcej spadek wskaźnika aktywności ekonomicznej osiągnął 0,3 p.proc. do 24,3%.

Stopień aktywności ekonomicznej silnie różnicuje poziom wykształcenia badanych. Nadal najaktywniejsze pozostają osoby posiadające wykształcenie wyższe, nie mniej jednak w tej grupie odnotowano największy spadek poziomu aktywności ekonomicznej. Współczynnik aktywności ekonomicznej osiągnął w tej grupie 79,9% (w ub. r. 83,4%). Wysoki wskaźnik odnotowano również wśród osób legitymujących się wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 67,6% (w 2011 r. – 69,2%) oraz zasadniczym zawodowym – 67,4% wobec 68,2% przed rokiem. Najmniej aktywne ekonomicznie były osoby posiadające najniższe wykształcenie (gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia szkolnego) – 21,8% wobec 23,0% w 2011 r.

Pracujący

Liczebność osób pracujących w IV kwartale 2012 r. osiągnęła 569 tys., co oznacza spadek w skali roku o 2,6%. Było to wynikiem zarówno spadku liczby pracujących mężczyzn (o 2,4%), jak i zmniejszenia się liczby kobiet posiadających pracę (o 2,8%).

Na przestrzeni roku wzrosło obciążenie pracujących osobami niepracującymi. W IV kwartale 2012 r. na 1000 pracujących przypadało 1032 bezrobotnych i biernych zawodowo, podczas gdy przed rokiem – 1017.

Wskaźnik zatrudnienia będący miernikiem zaangażowania ludności w procesie pracy ukształtował się na nieco mniejszym (o 0,3 p.proc.) poziomie niż przed rokiem i wyniósł 49,3%. Podobnie jak w przypadku współczynnika aktywności ekonomicznej odnotowano jego duże zróżnicowanie w zależności od płci. Zdecydowanie wyższy był on wśród mężczyzn, spośród których pracowało 57,3% (o 0,1 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2011 r.). Kobiety rzadziej podejmowały pracę. Jedynie 41,4% pań to osoby pracujące (o 0,5 p.proc. mniej niż w IV kwartale 2011 r.).

Wskaźnik zatrudnienia na przestrzeni roku wśród ludności miast zwiększył się o 1,2 p.proc. osiągając wartość 46,6%, natomiast na wsi zmniejszył się o 1,1 p.proc. i wyniósł 51,8%.

Najwyższy poziom wskaźnika zatrudnienia osiągnął wśród osób w wieku 35-44 lata – 80,0% (o 1,1 p.proc. mniej niż przed rokiem). Następnie wysoki poziom odnotowano także wśród osób w wieku 45-54 lata, tj. 75,5% (o 0,1 p.proc. mniej) oraz w grupie wiekowej 25-34 lata, tj. 71,7% (o 0,9 p.proc. mniej). Na przeciwnym biegunie znalazła się grupa wiekowa 15–24 lata, w której zwiększył się on o 3,5 p.proc. do 26,1%.

Wskaźnik zatrudnienia cechował się dużym zróżnicowaniem w zależności od poziomu wykształcenia. Zdecydowanie najwyższy jego poziom odnotowano wśród pracowników, którzy ukończyli uczelnię wyższą – 72,0%. W stosunku do roku ubiegłego uległ on jednak zmniejszeniu o 3,4 p.proc. W następnej kolejności uplasowały się osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym oraz policealnym i średnim zawodowym. We wskazanych grupach, wskaźnik zatrudnienia osiągnął odpowiednio 58,9% (o 0,6 p.proc. mniej niż przed rokiem) i 58,8% (o 0,2 p.proc. więcej). Najniższy poziom wskaźnika zatrudnienia odnotowano wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym i bez wykształcenia szkolnego – 18,6%. W tej grupie zmniejszył się on w skali roku o 1,5 p.proc.

W IV kwartale 2012 r. w sektorze prywatnym w województwie świętokrzyskim pracowało 439 tys. osób, tj. 77,2% ogółu pracujących. Spośród nich większość (63,6%) stanowili mężczyźni. Z kolei w sektorze publicznym wśród 130 tys. pracujących przeważały kobiety (63,1%). W przedsiębiorstwach prywatnych odnotowano spadek liczby pracowników w stosunku do roku poprzedniego o 6,0%. Liczba pracowników sektora publicznego wyraźnie się zwiększyła (o 11,1%).

Pracownicy najemni stanowili 68,9% ogółu pracujących, pracodawcy i pracujący na własny rachunek – 25,8%, a pomagający członkowie rodzin – 5,1%. W skali roku liczba pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się o 10,9%. Liczba pomagających członków rodziny zmalała o 14,7%. Więcej było natomiast pracowników najemnych – o 1,8%.

Liczba mężczyzn w grupie pracodawców i pracujących na własny rachunek zmniejszyła się na przestrzeni roku o 5,2%, natomiast pracujących w charakterze pracowników najemnych – o 0,5%. Z kolei liczba kobiet pracujących w charakterze pracodawców i pracujących na własny rachunek obniżyła się na przestrzeni roku o 18,8%. Przybyło natomiast kobiet w roli pracowników najemnych o 5,5%. Znaczny ubytek kobiet w roli pracodawców lub zarobkujących na własny rachunek skutkowało zmniejszeniem się ich udziału o 3,7 p.proc. do 38,1%.

W ogólnej liczbie pracowników najemnych 69,6% stanowiły osoby zatrudnione na czas nieokreślony. Ich wyższy odsetek występował przy tym w sektorze publicznym, w którym udział ten wynosił 86,9%. W sektorze prywatnym zatrudnieni na czas nieokreślony stanowili 61,6%.

Zdecydowanie najliczniejszą grupą zawodową w województwie świętokrzyskim bylinadal rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy – 22,0% ogółu, mimo, że ich liczba w ciągu roku znacznie się zmniejszyła (o 10,7%). Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy stanowili 16,9% ogółu, specjaliści 13,7%, a pracownicy usług osobistych i sprzedawcy – 13,0%. Mężczyźni przeważali wśród operatorów i monterów maszyn i urządzeń – 89,8% ogółu, robotników przemysłowych i rzemieślników – 91,7% oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników – 62,2%. Kobiety dominowały natomiast m.in. wśród specjalistów – 64,1%, pracowników usług osobistych i sprzedawców – 66,2% i pracowników biurowych – 62,5%.

Wśród ogółu pracujących 68,4% stanowili pracujący, którzy w badanym tygodniu przepracowali 40 i więcej godzin. Podobnie jak przed rokiem kobiety pracowały w krótszym wymiarze czasu. W grupie mężczyzn odsetek pracujących 40 i więcej godz. tygodniowo wynosił 73,4%, a kobiet – 61,2%. Dłużej pracowali mieszkańcy miast. Odsetek pracujących 40 godz. i więcej wyniósł wśród nich 72,1% wobec 65,1% na wsi.

Bezrobotni

Liczba bezrobotnych w IV kwartale 2012 r. ukształtowała się na poziomie 83 tys. i była mniejsza niż rok wcześniej o 5,7%. Wśród osób bezrobotnych przeważali mężczyźni – 50,6% ogółu.

Liczebność populacji bezrobotnych w miastach zmalała o 6,4%. Nieco mniejszy spadek odnotowano na wsi 4,9%.

Do oceny natężenia bezrobocia służy stopa bezrobocia wyrażająca udział bezrobotnych wśród aktywnych zawodowo w wieku 15 lat i więcej. W IV kwartale 2012 r. ukształtowała się ona na poziomie 12,7% i w skali roku zmniejszyła się o 0,4 p.proc. W kraju odnotowano wzrost liczby bezrobotnych o 4,5%. Wyraźnie niższa niż w województwie była natomiast stopa bezrobocia, która osiągnęła 10,1% tj. 0,4 p.proc. więcej niż rok wcześniej.

Stopa bezrobocia w miastach pozostawała wyraźnie wyższa niż na wsi i wynosiła 14,4%. W tym samym okresie na obszarach wiejskich bezrobotnymi było 11,3% aktywnych zawodowo. W lepszej sytuacji na rynku pracy znajdowali się mężczyźni. Stopa bezrobocia w tej zbiorowości wynosiła 11,4%, podczas gdy wśród kobiet – 14,2%.

Kłopoty ze znalezieniem pracy miały szczególnie osoby młode, mimo, że na przestrzeni roku grupa poszukujących pracy w wieku 15–24 lata zmniejszyła się o 4,1 p.proc. - do 29,2% aktywnych zawodowo. Z kolei najniższą stopę bezrobocia odnotowano w grupie osób w wieku 55 lat i więcej (7,1%). Stopa bezrobocia zwiększyła się jedynie wśród osób w wieku 35-44 lata (o 0,9 p.proc. do 9,7%).

Zróżnicowanie stopy bezrobocia występowało również w zależności od poziomu wykształcenia. Najwyższą wartość tego wskaźnika odnotowano w omawianym kwartale wśród osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 20,0% (spadek o 1,3 p.proc.). Najniższa stopa bezrobocia nadal charakteryzowała osoby legitymujące się wykształceniem wyższym (9,9%). Nie mniej jednak osobom posiadającym dyplom wyższej uczelni trudniej było znaleźć pracę niż przed rokiem – świadczy o tym wzrost stopy bezrobocia o 0,3 p.proc.

Bezrobotni najczęściej poszukiwali pracy poprzez ogłoszenia w prasie – 78,3% i biuro pracy – 73,5%. Nieco mniej osób zdecydowało się na jej poszukiwanie poprzez bezpośredni kontakt z zakładem pracy – 68,7% oraz krewnych i znajomych – 67,5%.

Przeciętny czas poszukiwania pracy wyniósł ok. 13,5 miesiąca. Okres ten był krótszy dla mężczyzn (13,2 miesiąca) niż dla kobiet (13,8 miesiąca). Mieszkańcy miast na poszukiwanie pracy przeznaczali średnio 12,4 miesiąca, a wsi – 14,8 miesiąca.

Bierni zawodowo

W IV kwartale 2012 r. zbiorowość biernych zawodowo liczyła 504 tys.osób, tj. 43,6% ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej (w kraju 44,0%). W omawianej grupie dominowały kobiety, które stanowiły – 60,1% ogółu, a także mieszkańcy miast – 51,0%.

W skali roku liczba biernych zawodowo zmniejszyła się o 0,4%, przy czym jej spadek wystąpił jedynie na wsi (o 6,4%); w miastach odnotowano wzrost o 5,8%. W podziale według płci w przypadku mężczyzn skala spadku wynosiła 1,0%, natomiast liczba biernych zawodowo kobiet nie uległa zmianie.

Zdecydowanie najliczniejszą grupę biernych zawodowo tworzyły osoby w wieku 55 lat i więcej. W ciągu roku ich liczba zwiększyła się o 4,7% i stanowiła 61,3% ogółu. Przybyło również osób z grupy 25-34 lata (o 6,7%). Znacznie zmalała natomiast liczba osób najmłodszych (do 24 lat) – o 14,7%.

Prawie połowa biernych zawodowo (44,2%) to osoby mające wykształcenie gimnazjalne, podstawowe, niepełne podstawowe lub bez wykształcenia. Ich liczba na przestrzeni roku zmniejszyła się o 6,3%. Mniej było nieaktywnych zawodowo z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (o 3,4%) i zasadniczym zawodowym (o 2,1%). Wzrosła natomiast liczba osób biernych z wykształceniem wyższym (o 30,3%), policealnym i średnim zawodowym (o 7,3%).

Najważniejszym powodem braku aktywności zawodowej było pobieranie świadczeń emerytalnych (49,2% badanych). W następnej kolejności wskazywano: naukę i uzupełnianie kwalifikacji (20,4%) oraz chorobę i niepełnosprawność (12,3%). Jedynie 3,6% respondentów wymieniło jako przyczynę bierności zawodowej zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy.

Analiza wyników z Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzonego w IV kwartale 2012 r. pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

- ✓ odnotowano spadek aktywności zawodowej,
- ✓ zmniejszyła się liczba pracujących niezależnie od płci; znacznie więcej osób niż przed rokiem pracowało w miastach, natomiast mniej – na wsi,
- ✓ odnotowano spadek wskaźnika zatrudnienia w województwie pomimo jego wzrostu w miastach,
- ✓ wystąpił wyraźny spadek liczby bezrobotnych niezależnie od płci i miejsca zamieszkania,
- ✓ nieco mniejsza niż przed rokiem była stopa bezrobocia, a jej niższy poziom nadal występował na obszarach wiejskich, nie mniej jednak stopa bezrobocia należała do najwyższych w kraju (po województwie podkarpackim),
- ✓ zwiększyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi,
- ✓ zmalała zbiorowość biernych zawodowo; przede wszystkim w wyniku jej spadku na wsi.

WARUNKI PRACY

Zapewnienie odpowiednich warunków pracy należy do podstawowych obowiązków pracodawców w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawcy i osoby kierujące zakładem pracy są zobligowani posiadać odpowiednią wiedzę na temat ciążących na nich powinności i przepisów w zakresie ochrony pracy oraz zapewnienia odpowiednich warunków pracy, zgodnych z obowiązującymi normami. W przeciwnym razie mogą narazić się na koszty finansowe związane z wypłatą odszkodowań dla pracowników z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, jak i ponieść konsekwencje karne. Ocena stanu warunków pracy i analiza zmian pozwalają z jednej strony ustalić stopień zagrożeń na stanowiskach pracy, a z drugiej – zaangażowanie pracodawców w dążeniu do ich eliminacji.

Za zagrażające zdrowiu uważa się te stanowiska pracy, na których występuje działanie czynników szkodliwych w stężeniu przekraczającym najwyższe dopuszczalne wartości, określone w obowiązujących normach higienicznych. Ocena stanu oraz zmian w zakresie zagrożeń na stanowiskach pracy daje podstawę do podejmowania działań profilaktycznych i prowadzenia polityki w dziedzinie poprawy warunków pracy.

W województwie świętokrzyskim w jednostkach objętych badaniem warunków pracy na koniec 2012 r. zatrudnionych było 131862 osoby wobec 131848 w roku poprzednim.

Zbiorowość objęta badaniem oraz zatrudnieni w warunkach zagrożenia (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	Liczba osób w zakładach			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	objętych badaniem	w których zagrożenia		ogółem	w tym kobiety
		nie wystąpiły	wystąpiły		
Ogółem					
2011	131848	76004	55844	14785	1477
2012	131862	76672	55190	14074	1635
sektor publiczny.....	31869	19533	12336	2552	511
sektor prywatny	99993	57139	42854	11522	1124

W 2012 r. liczba osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia (licząc jeden raz w grupie czynnika przeważającego) zmniejszyła się w stosunku do 2011 r. o 4,8%. Na koniec 2012 r. w warunkach zagrażających zdrowiu zatrudnionych było 14074 osób, co stanowiło 10,7% zatrudnionych w przebadanych zakładach. Spośród ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia 11,6% stanowiły kobiety i było ich o 10,7% więcej w porównaniu z 2011 r.

W sektorze publicznym na koniec 2012 r. zatrudnionych było 2552 osoby w warunkach zagrożenia. Ich liczba zwiększyła się o 4,6% w porównaniu z 2011 r. Natomiast w sektorze prywatnym w warunkach zagrożenia pracowało 11522 osoby, tj. o 6,7% mniej niż w 2011 r. Ponadto sektor prywatny skupiał 81,9% zatrudnionych w warunkach zagrażających zdrowiu w 2012 r. wobec 83,5% przed rokiem.

Najwięcej zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w sekcjach związanych z przemysłem. Zatrudnieni w tych sekcjach stanowili w 2012 r. 75,1% ogółu, tj. o 1,2 p.proc. mniej niż przed rokiem. W dalszej kolejności uplasowało się budownictwo oraz transport i gospodarka magazynowa. Na wymienione sekcje przypadało w 2012 r. 93,1% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrażających zdrowiu (w 2011 r. – 95,2%).

Analizując zagrożenie dla zdrowia mierzone wskaźnikiem „liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia na 1000 zatrudnionych w zbiorowości objętej badaniem” można stwierdzić, że największe zagrożenie dla zdrowia w pracy na koniec 2012 r. wystąpiło m. in. w przemyśle – 161,6 (w 2011 r. – 166,4), w tym w przetwórstwie przemysłowym 176,8 (w ub. r. – 179,7), a także w transporcie i gospodarce magazynowej 169,8 (155,3) oraz w budownictwie 101,0 (126,1).

Zatrudnieni w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń (stan w dniu 31 XII)

Wyszczególnienie	Ogółem		Zagrożenia związane						
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi		
	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	
	w osobach								
Ogółem.....	2011	14785	11929	10198	7975	2909	2726	1678	1228
	2012	14074	11523	9400	7528	2999	2828	1675	1167
w tym kobiety.....		1635	1483	1128	1005	447	439	60	39
sektor publiczny		2552	2287	758	621	1525	1439	269	227
sektor prywatny.....		11522	9236	8642	6907	1474	1389	1406	940

Na koniec 2012 r. w województwie świętokrzyskim w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy zatrudnionych było 9400 osób, tj. większość (66,8%) zatrudnionych w warunkach zagrożenia. Liczba ich zmniejszyła się o 7,8% w stosunku do 2011 r., a udział zmalał o 2,2 p.proc. Na przestrzeni roku zmniejszył się udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych związanych ze środowiskiem pracy (o 1,9 p.proc do 19,9%).

Prawie 92% osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych ze środowiskiem pracy pracowało w sektorze prywatnym. Analogicznie jak w latach poprzednich, w analizowanej grupie zagrożeń dominował przemysł (85,8%), a następnie budownictwo (6,1%). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł 71,3 wobec 77,3 rok wcześniej.

Wśród wszystkich czynników szkodliwych związanych ze środowiskiem pracy najczęściej występowały:

- ✓ hałas – 62,3% osobozagrażeń (w 2011 r. – 64,2%),
- ✓ pyły przemysłowe – 14,1% osobozagrażeń (w 2011 r. – 14,3%),
- ✓ wibracje – 4,4% osobozagrażeń (w 2010 r. – 6,9%),
- ✓ substancje chemiczne – 3,6% osobozagrażeń (w 2011 r. – 3,0%),
- ✓ mikroklimat gorący – 3,4% osobozagrażeń (w 2011 r. – 3,0%).

Osobozagrażenia stanowią sumę działających na pracownika szkodliwych czynników. Jeżeli na każdego pracownika działa tylko jeden czynnik szkodliwy, wówczas suma osobozagrażeń jest równa liczbie osób narażonych na czynniki szkodliwe.

Zatrudnieni^a w warunkach zagrożenia według grup i nasilenia zagrożeń

Wyszczególnienie	2011	2012	2011=100
	w osobach		
Ogółem zagrożenia.....	14785	14074	95,2
związane:			
ze środowiskiem pracy	10198	9400	92,2
działanie: jednej grupy czynników	7975	7528	94,4
dwóch i więcej grup czynników.....	2223	1872	84,2
z uciążliwością pracy	2909	2999	103,1
działanie: jednej grupy czynników	2726	2828	103,7
dwóch i więcej grup czynników.....	183	171	93,4
z czynnikami mechanicznymi.....	1678	1675	99,8
działanie: jednej grupy czynników	1228	1167	95,0
dwóch i więcej grup czynników.....	450	508	112,9
<i>Na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości</i>			
Ogółem zagrożenia.....	112,1	106,7	x
związane:			
ze środowiskiem pracy	77,3	71,3	x
działanie: jednej grupy czynników	60,5	57,1	x
dwóch i więcej grup czynników.....	16,9	14,2	x
z uciążliwością pracy	22,1	22,7	x
działanie: jednej grupy czynników	20,7	21,4	x
dwóch i więcej grup czynników.....	1,4	1,3	x
z czynnikami mechanicznymi.....	12,7	12,7	x
działanie: jednej grupy czynników	9,3	8,9	x
dwóch i więcej grup czynników.....	3,4	3,9	x

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego

W warunkach zagrożenia związanych z uciążliwością pracy pracowało 2999 osób, tj. o 3,1% więcej niż w 2011 r. Stanowiły one 21,3% ogółu zatrudnionych, tj. o 1,6 p. proc. więcej niż przed rokiem. Mniejszy był natomiast udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych – 5,7% w roku badanym wobec 6,3% w 2011 r. Większość (50,9%) zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z uciążliwością pracy stanowiły osoby pracujące w sektorze publicznym (w 2011 r. – 46,7%). W analizowanej grupie zagrożeń dominowały: transport i gospodarka magazynowa (42,5% ogółu zatrudnionych) oraz przemysł (36,9%). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł 22,7 wobec 22,1 rok wcześniej.

Najmniej osób wykonywało pracę w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi. Na stanowiskach pracy, na których występowały zagrożenia związane z maszynami szczególnie niebezpiecznymi na koniec 2012 r. zatrudnionych było 1675 osób, tj. 11,9% ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia, tj. o 0,6 p.proc. więcej niż przed rokiem. Liczba tych osób zmniejszyła się o 0,2% w porównaniu z 2011 r. Większy był udział osób narażonych na dwie lub więcej grup czynników szkodliwych – 30,3% w roku badanym wobec 26,8% w 2011 r. Z ogółu zatrudnionych w warunkach zagrożenia związanych z czynnikami mechanicznymi 83,9% pracowało w sektorze prywatnym. Również w tej grupie zagrożeń dominował przemysł (83,0% ogółu zatrudnionych). Wskaźnik zagrożeń liczony na 1000 zatrudnionych w badanej zbiorowości wyniósł, podobnie jak rok wcześniej, 12,7.

Przestrzenne rozmieszczenie zagrożeń stanowisk pracy oraz stopień natężenia zagrożeń czynnikami szkodliwymi dla zdrowia wiąże się z infrastrukturą i stopniem koncentracji zakładów pracy o określonych rodzajach działalności. W podregionie kieleckim na koniec 2012 r. liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 11347 i zmniejszyła się w porównaniu z rokiem poprzednim o 2,6%. Natomiast w podregionie sandomiersko-jędrzejowskim liczba zatrudnionych w warunkach zagrożenia wyniosła 2727 osób, tj. o 13,0% mniej niż przed rokiem. Na koniec 2012 r. największy odsetek osób zatrudnionych w warunkach zagrożenia odnotowano w m. Kielce (29,6%) oraz w powiatach: ostrowieckim (16,1%), skarżyskim (12,5%) oraz starachowickim (11,4%).

Podczas badania warunków pracy zbierane są również informacje dotyczące działań profilaktycznych związanych z oceną ryzyka zawodowego, tj. z kompleksowym oszacowaniem kombinacji prawdopodobieństwa wystąpienia urazu ciała lub pogorszenia stanu zdrowia i ich stopnia ciężkości, w sytuacji zagrożenia, dokonywane w celu wyboru właściwych środków bezpieczeństwa. W 2012 r. taką ocenę przeprowadzono dla 31527 stanowisk pracy, na których pracowało 47649 osób (w 2011 r. odpowiednio dla: 32825 stanowisk i 51686 osób). Wyeliminowano lub ograniczono ryzyko zawodowe na 14731 stanowiskach pracy, co stanowiło mniej o 8,7% w stosunku do roku ubiegłego. Pracowało na nich 22989 osób. Najczęściej stosowaną profilaktyką była ochrona indywidualna, którą odnotowano na 8158 stanowiskach dla 13468 osób pracujących.

Z uprawnień pracowniczych wynikających z określonych warunków pracy korzystało odpowiednio – według stanu w końcu lipca 2012 r. i 2011 r.:

- ✓ z posiłków profilaktycznych – 11093 i 11150 osób,
- ✓ z napojów – 50836 i 55503 osoby,
- ✓ z innych środków odżywczych – 1964 i 2995 osób,
- ✓ z dodatków pieniężnych – 13409 i 13686 osób,
- ✓ ze skróconego czasu pracy – 824 i 1035 osób,
- ✓ z dodatkowych urlopów – 3018 i 3039 osób,
- ✓ z uprawnień wynikających z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze – 613 i 290 osób.

Badanie warunków pracy dostarcza także informacji o świadczeniach wypłaconych z tytułu pracy w warunkach szkodliwych i uciążliwych dla zdrowia oraz z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych w badanej zbiorowości.

W 2012 r. wypłacono 625 świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych na łączną kwotę 2217,3 tys. zł, tj. o 7,1% mniej niż w 2011 r. w liczbie świadczeń oraz o 5,7% więcej w kwocie. Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy stanowiły 95,8% ogółu, a przeznaczono na nie 91,9% wypłaconej kwoty. Średni koszt na jedno świadczenie wyniósł 3547,7 zł, w tym z tytułu wypadków – 3400,5 zł (w roku ubiegłym odpowiednio: 3118,1 zł i 3041,1 zł). Najwięcej świadczeń wypłacono w jednostkach przetwórstwa przemysłowego – 287, średnio w wysokości 3115,0 zł. Najwyższe odszkodowania wypłacono w transporcie i gospodarce magazynowej – 5190,9 zł i edukacji – 4892,3 zł. Najniższe odszkodowania pobrali pracownicy z sekcji administrowanie i działalność wspierająca – 1350,0 zł.

WYPADKI PRZY PRACY

Badanie wypadków przy pracy i traktowanych na równi z wypadkami przy pracy, pozwala na zgromadzenie danych o zaistniałych wypadkach przy pracy oraz o osobach poszkodowanych w tych wypadkach. Informacje te są niezbędne przede wszystkim dla profilaktyki i podejmowania działań zapewniających ochronę pracy.

Informacje zawarte w statystycznej karcie wypadku pozwalają na scharakteryzowanie populacji osób, które uległy wypadkowi przy pracy (poza indywidualnymi gospodarstwami rolnymi) według cech demograficznych i społeczno-zawodowych.

Wskaźnik wypadkowości określający ile osób poszkodowanych przypadało na 1000 pracujących osiągnął w 2012 r. 6,47, wobec 7,40 przed rokiem. Na 100 tys. pracujących odnotowano 3,8osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych, podczas gdy w 2011 r. – 2,9.

W 2012 r. odnotowano 2004 wypadki przy pracy i traktowane na równi z wypadkami przy pracy, w tym 11 wypadków zbiorowych (wobec przed rokiem odpowiednio 2309 i 10).

Liczba osób poszkodowanych w omawianych wypadkach wyniosła 2021 (w tym w wypadkach zbiorowych 28) i zmniejszyła się o 13,0% w relacji do 2011 r. Wśród wszystkich poszkodowanych śmierć poniosło 12 osób, ciężkim uszkodzeniem ciała uległo 20 osób, a 1989 odniosło lżejsze obrażenia (przed rokiem odpowiednio: 9, 19, 2294). Większość poszkodowanych zatrudniona była w sektorze prywatnym (68,7% w 2012 r. wobec 70,7% w 2011 r.).

Najwięcej poszkodowanych osób odnotowano w jednostkach zakwalifikowanych do sekcji:

- ✓ przetwórstwo przemysłowe – 765 osób (w 2011 roku 962 osoby),
- ✓ handel; naprawa pojazdów samochodowych – 245 osób (przed rokiem 274 osoby),
- ✓ opieka zdrowotna i pomoc społeczna – 249 osób (256 osób),
- ✓ budownictwo – 212 osób (204 osoby).

Kobiety stanowiły 30,1% ogółu poszkodowanych (609 osób), tj. o 0,6 p. proc. mniej niż przed rokiem (712 osób).

Większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy wykonywała pracę w zakładach (jednostkach lokalnych) o liczbie pracujących do 249 osób – 62,9%, w tym o liczbie od 50 do 249 osób – 37,8% ogółu poszkodowanych (w 2011 roku odpowiednio: 61,1% i 38,0%). W 2012 r. większość osób poszkodowanych w wypadkach przy pracy, tj. 65,4% stanowili pracownicy zatrudnieni na czas nieokreślony wobec 61,2% w 2011 r., w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 64,2% (w 2011 roku 58,9%). Odsetek poszkodowanych zatrudnionych na czas określony wyniósł 33,3% wobec 37,4% przed rokiem, w tym w pełnym wymiarze czasu pracy – 32,3% wobec 36,1%.

Przestrzenny rozkład poszkodowanych w województwie zdeterminowany jest warunkami pracy w poszczególnych jednostkach terytorialnych. Zdecydowaną większość (76,9%) poszkodowanych grupował podregion kielecki, w którym zatrudnionych jest 80,6% pracowników województwa w warunkach zagrożenia.

Najwyższe wskaźniki poszkodowanych utrzymały się w powiatach:

- ✓ grodzkim (m. Kielce) – 41,6% ogółu poszkodowanych (w 2011 r. – 37,9%),
- ✓ starachowickim – 8,4% (11,0%),
- ✓ kieleckim – 8,1% (7,9%),
- ✓ ostrowieckim – 7,4% (8,4%).

Podobnie, jak przed rokiem najwięcej poszkodowanych to pracownicy w wieku 25-34 lata, którzy stanowili 25,8% ogółu (w 2011 r. – 28,1%) oraz w przedziale wiekowym 45-54 lata – 25,9% (w 2011 r. – 26,3%).

Analogicznie, jak w 2011 r. najczęściej ulegały wypadkom osoby o krótkim stażu pracy – do 1 roku łącznie (24,9% poszkodowanych wobec 28,8% w 2011 roku). Następnie uplasowały się osoby poszkodowane o stażu pracy 6-10 lat (17,1%), podczas gdy przed rokiem o stażu 2-3 lat – 16,8%.

Z wybranych grup zawodów najwięcej ofiar wypadków stanowili robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, których odsetek sięgał 33,8% ogółu poszkodowanych (w 2011 roku 35,7%).

Głównymi wydarzeniami powodującymi uraz poszkodowanego były zderzenia z/uderzenia w nieruchomy obiekt (25,5% poszkodowanych w 2012 r. wobec 25,7% przed rokiem).

Wśród wydarzeń będących odchyleniem od stanu normalnego głównie odnotowywano: poślizgnięcie, potknięcie się i upadek poszkodowanego, którym uległo 30,5% ogółu poszkodowanych (w 2011 r. – 29,1%).

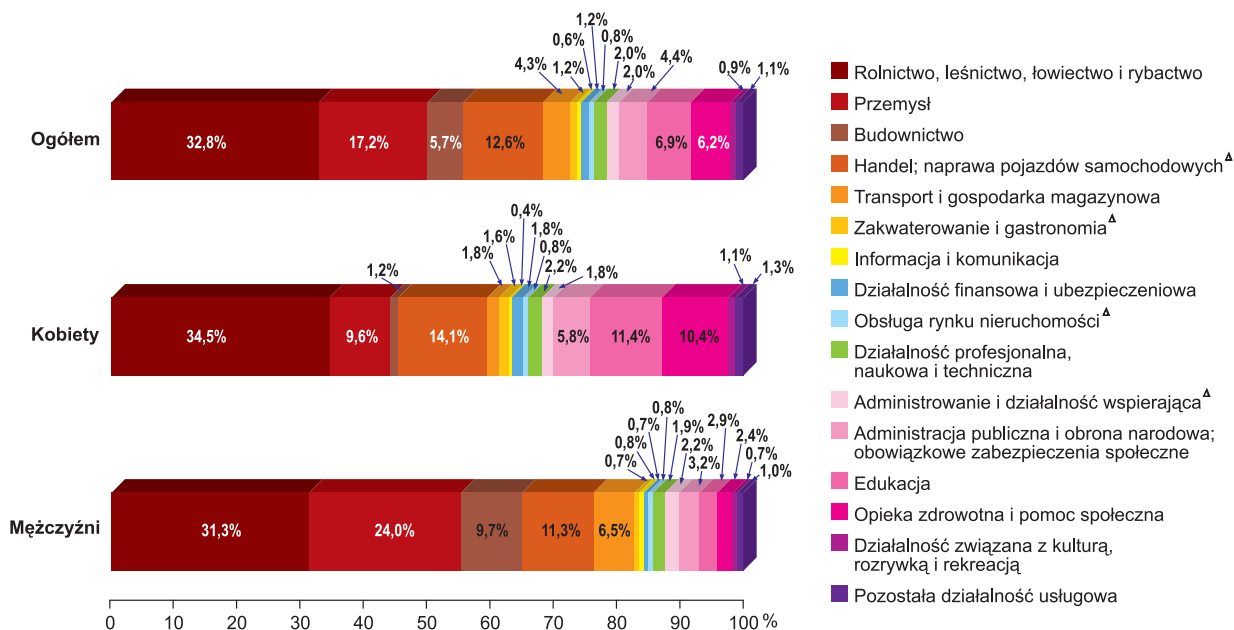
Podobnie, jak przed rokiem przyczynami największej liczby wypadków było nieprawidłowe zachowanie się pracownika (52,4% przyczyn w omawianym roku i 53,2% w 2011 r.) oraz niewłaściwa organizacja pracy i stanowiska (odpowiednio: 10,6% oraz 10,1%).

Liczba dni niezdolności do pracy wynosiła 94861 i była o 21260 niższa niż w 2011 r. Na 1 poszkodowanego (z wyłączeniem osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych) przypadało ok. 47,2 dni niezdolności do pracy wobec 50,2 w 2011 r. Na zwolnieniu lekarskim trwającym od 4 do 20 dni przebywało 628 poszkodowanych. Natomiast zwolnienia lekarskie trwające 21 dni i dłużej otrzymało 1305 osób (przed rokiem odpowiednio: 666 i 1461 osób).

Wypadki przy pracy w 2012 r. spowodowały stratę czasu (szacunkowo) 2308 roboczogodzin osób nie poszkodowanych w wypadkach (w tym najwięcej – w przetwórstwie przemysłowym – 1510). Straty te były niższe o 238 roboczogodzin niż w 2011 r.

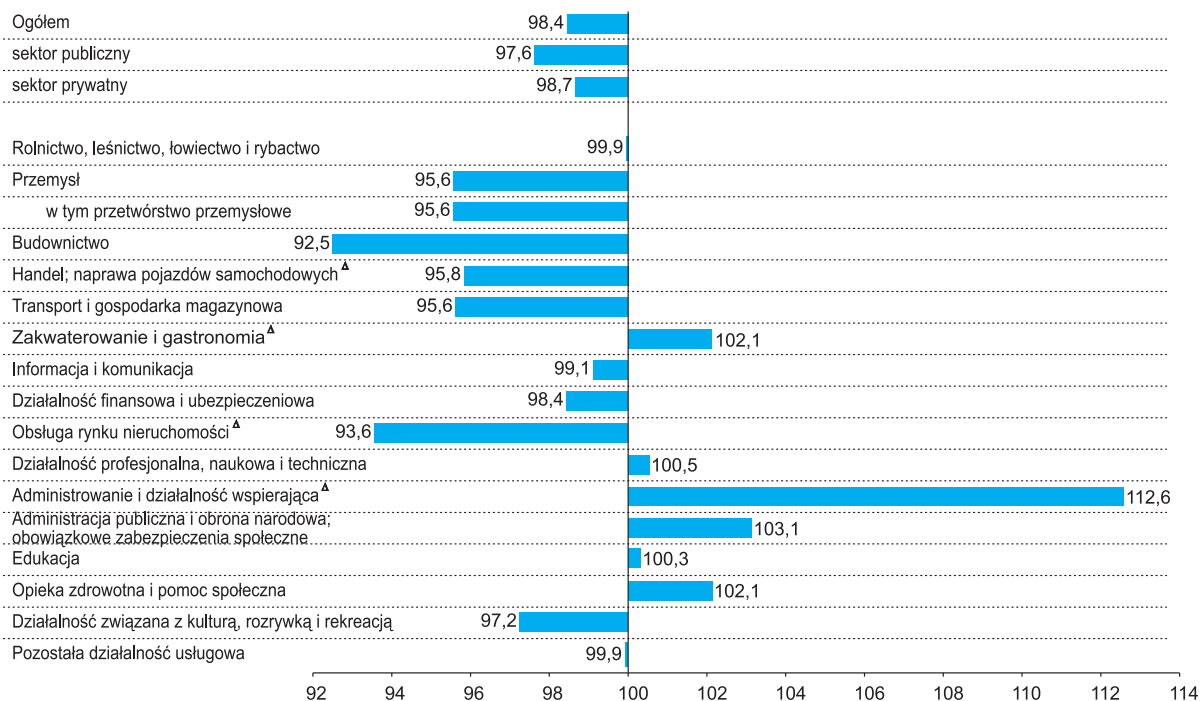
Straty materialne spowodowane wypadkami przy pracy (szacunkowo – bez strat związanych z czasem pracy) wyniosły 459,8 tys. zł (najwięcej w sekcjach: handel; naprawa pojazdów samochodowych – 163,7 tys. zł, budownictwo – 90,7 tys. zł, przetwórstwo przemysłowe – 73,5 tys. zł oraz transport i gospodarka magazynowa – 57,5 tys. zł) i były o 756,8 tys. niższe w porównaniu z 2011 r.

PRACUJĄCY^{ab} W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI I PŁCI W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

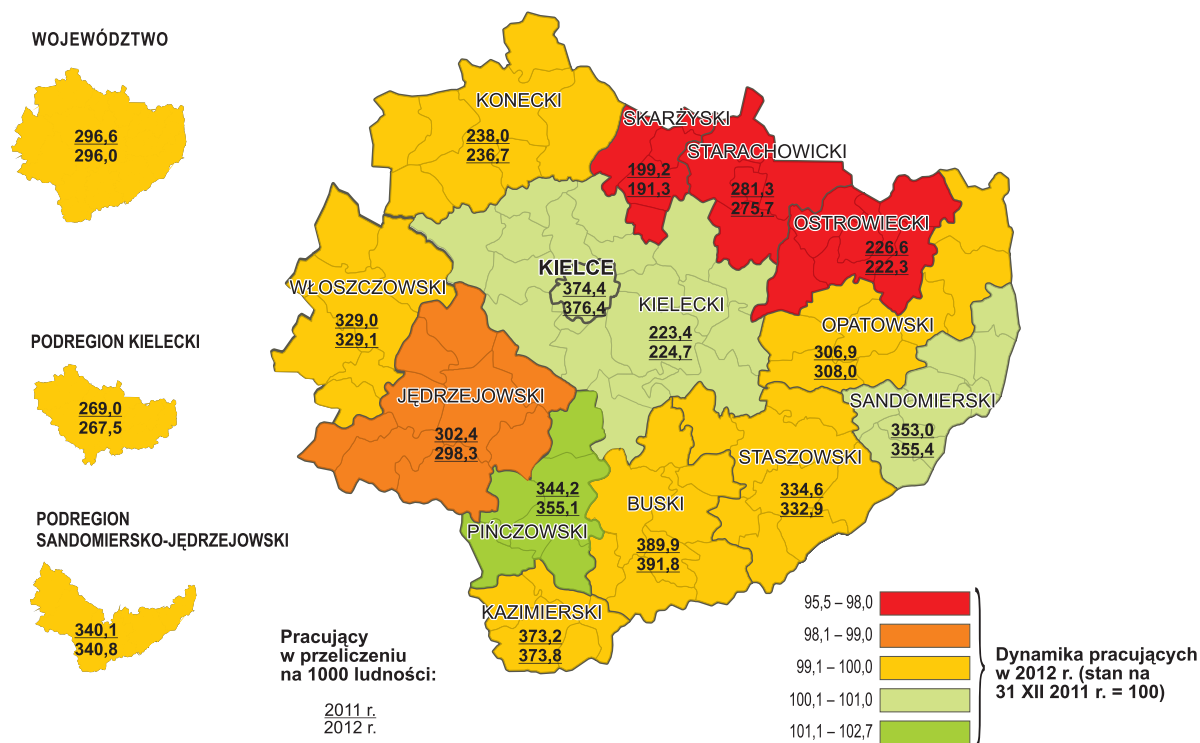
a) Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b) Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

DYNAMIKA PRACUJĄCYCH^{ab} W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG SEKCJI W 2012 R.
(stan na 31 XII 2011 r. = 100)
Stan w dniu 31 XII

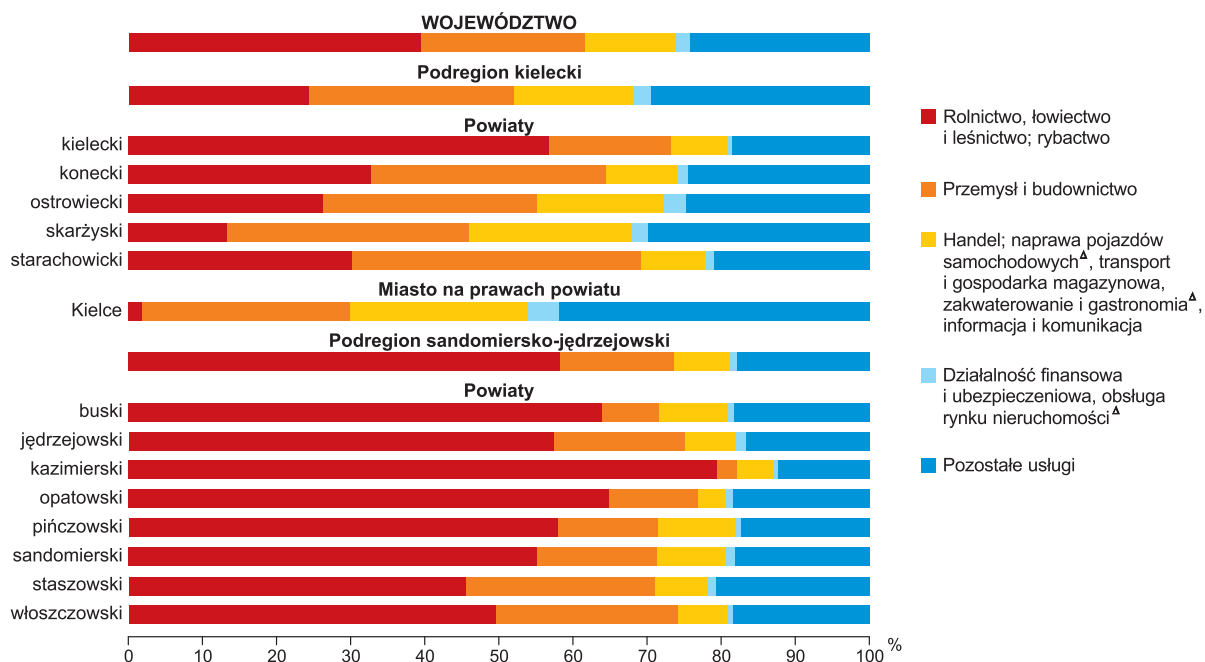
a) Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b) Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

**PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
WEDŁUG POWIATÓW W PRZELICZENIU NA 1000 LUDNOŚCI**
Stan w dniu 31 XII

a) Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

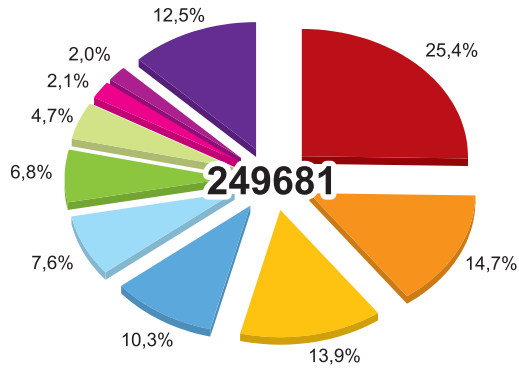
**PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
WEDŁUG POWIATÓW I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI W 2012 R.**
Stan w dniu 31 XII

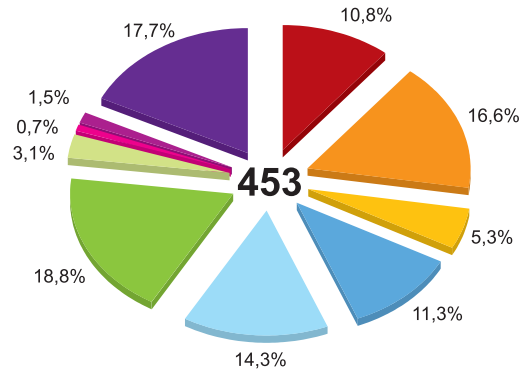
a) Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

POPYT NA PRACĘ WEDŁUG SEKCJI W IV KWARTALE 2012 R.
Stan w końcu okresu

ZAGOSPODAROWANE MIEJSCA PRACY

WOLNE MIEJSCA PRACY

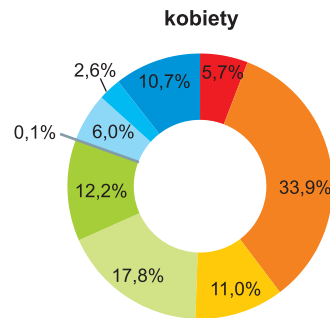
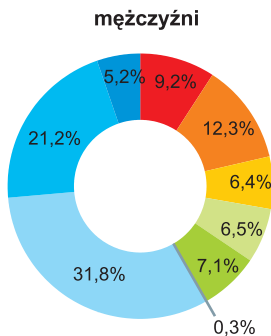

- Przetwórstwo przemysłowe
- Handel; naprawa pojazdów samochodowych^Δ
- Edukacja
- Opieka zdrowotna i pomoc społeczna
- Budownictwo

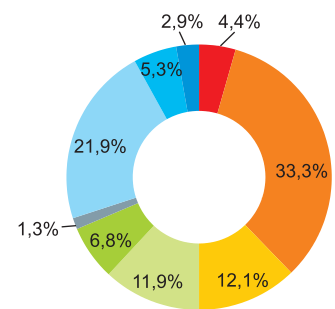
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne
- Transport i gospodarka magazynowa
- Zakwaterowanie i gastronomia^Δ
- Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna
- Pozostałe

POPYT NA PRACĘ WEDŁUG ZAWODÓW W IV KWARTALE 2012 R.
Stan w końcu okresu

ZAGOSPODAROWANE MIEJSCA PRACY

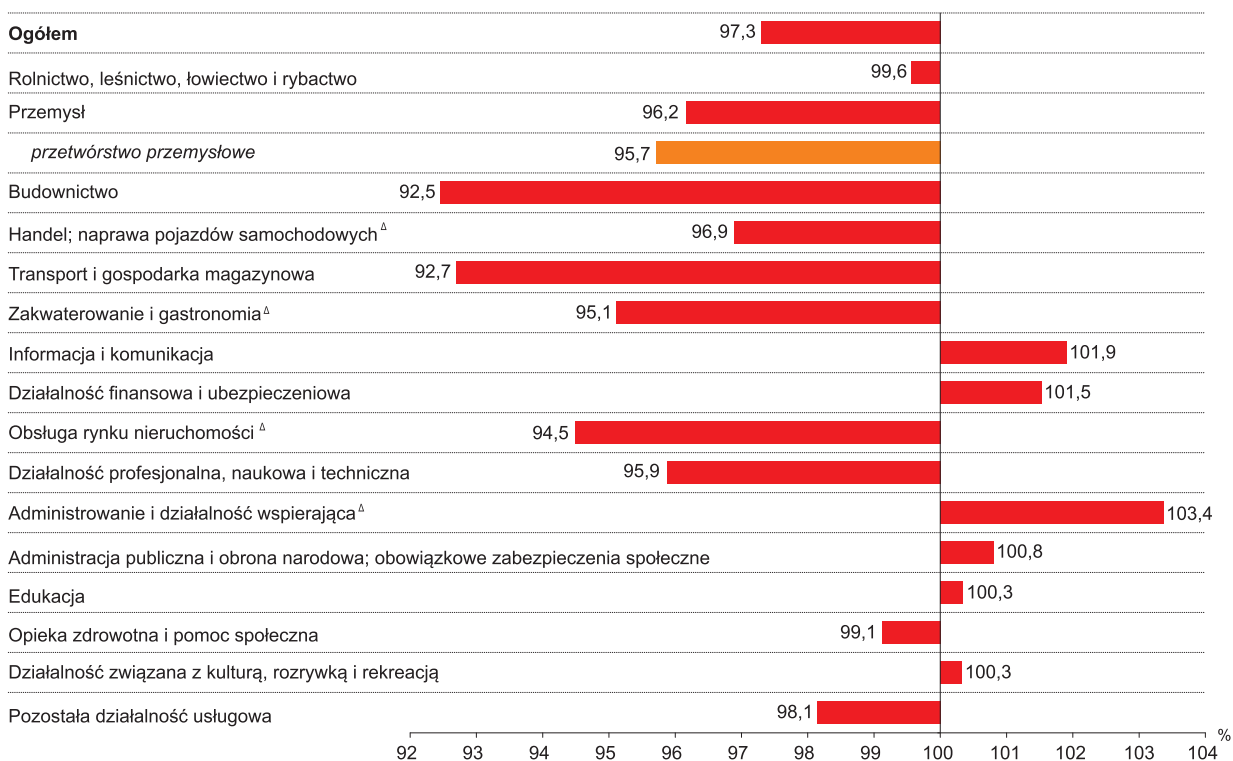
WOLNE MIEJSCA PRACY

- Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy
- Specjaliści
- Technicy i inny średni personel
- Pracownicy biurowi

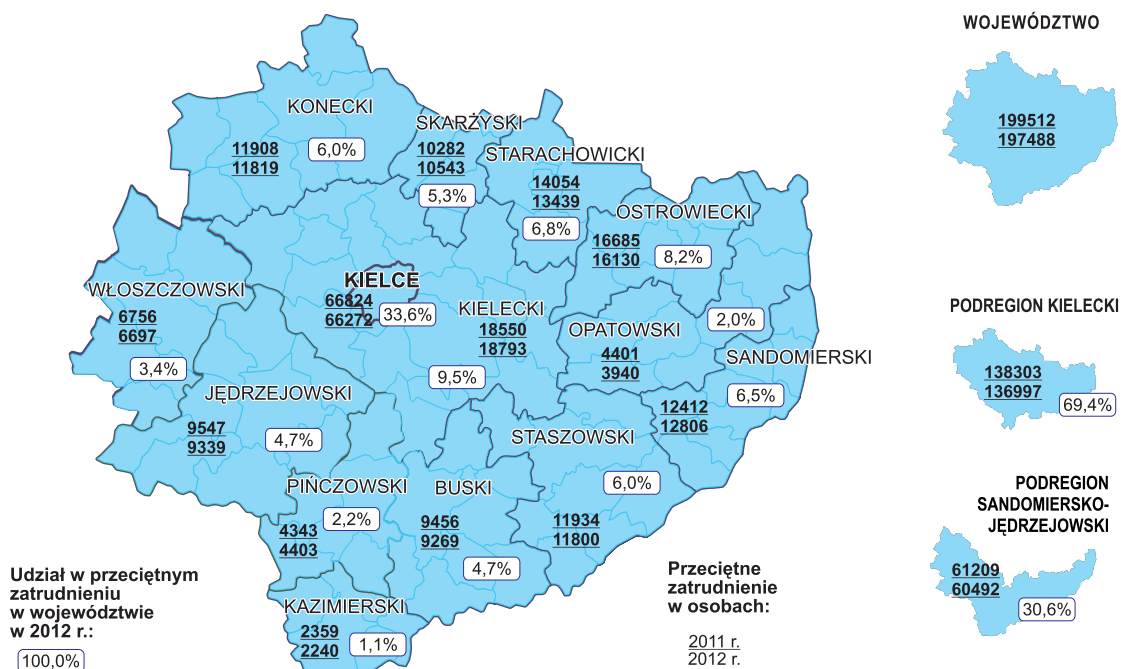
- Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy
- Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy
- Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy
- Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń
- Pracownicy przy pracach prostych

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA^a W GOSPODARCE NARODOWEJ W 2012 R.
(2011 r. = 100)

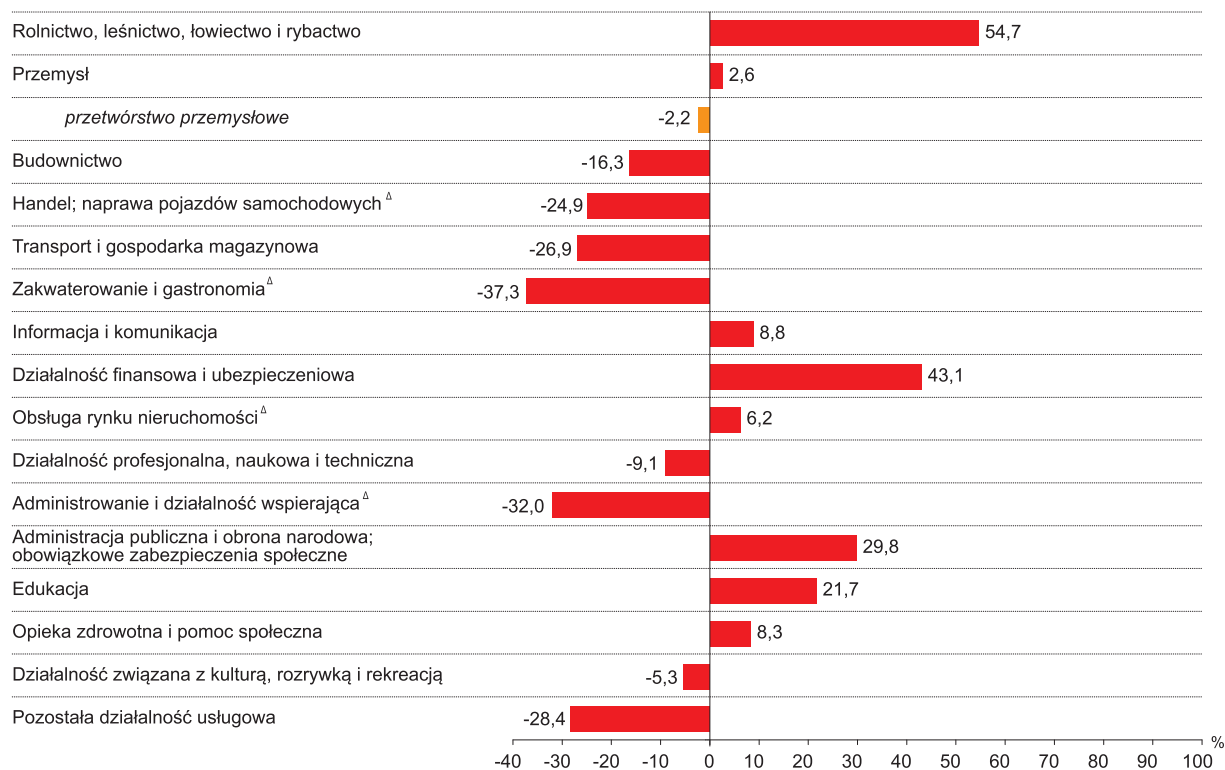
a) Dane dotyczą wyłącznie zatrudnionych na podstawie stosunku pracy. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a WEDŁUG POWIATÓW

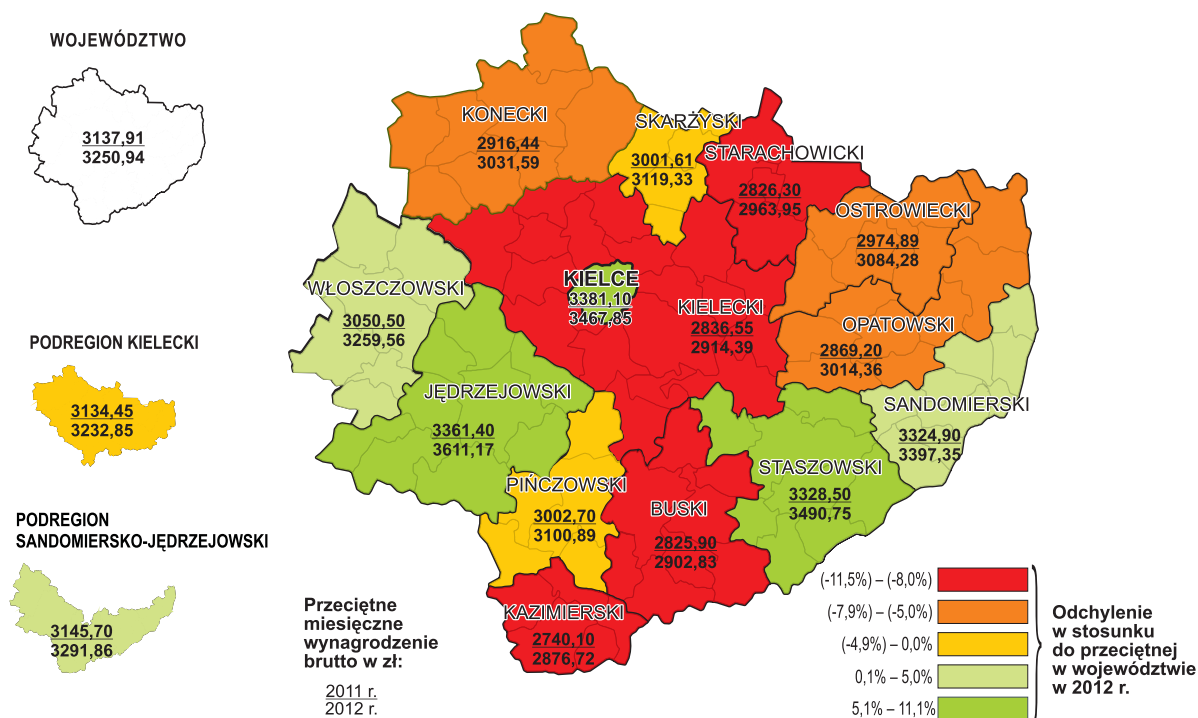
a) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

**ODCHYLENIA PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO^a
W GOSPODARCE NARODOWEJ OD PRZECIĘTNEGO W WOJEWÓDZTWIE W 2012 R.**

a) Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIE BRUTTO^a WEDŁUG POWIATÓW

a) Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

BEZROBOCIE REJESTROWANE WEDŁUG POWIATÓW

Stan w dniu 31 XII

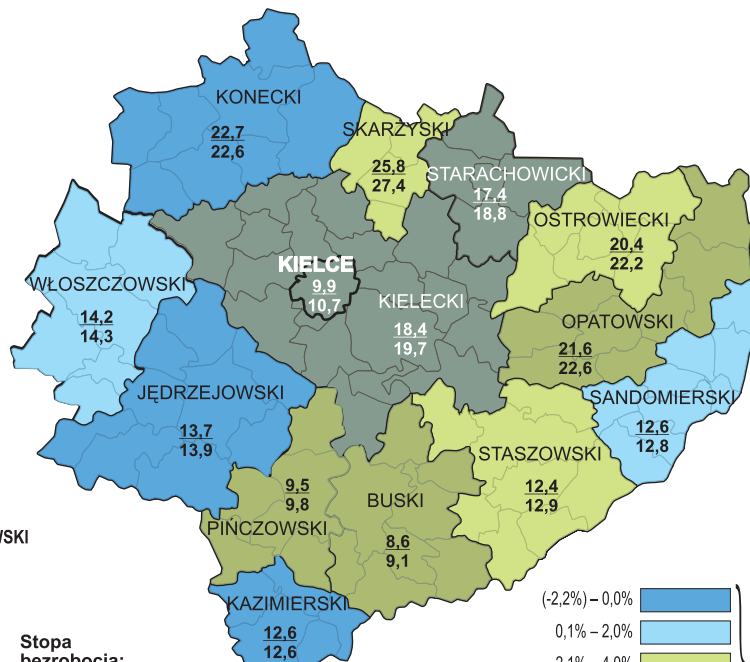
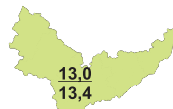
WOJEWÓDZTWO

PODREGION KIELECKI

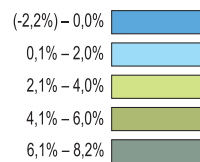

PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI

Stopa bezrobocia:

2011 r.
2012 r.

Zmiana liczby osób bezrobotnych w okresie 2011-2012

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W RELACJI DO OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM WEDŁUG POWIATÓW ORAZ PŁYNNÓŚĆ RYNKU PRACY

Stan w dniu 31 XII

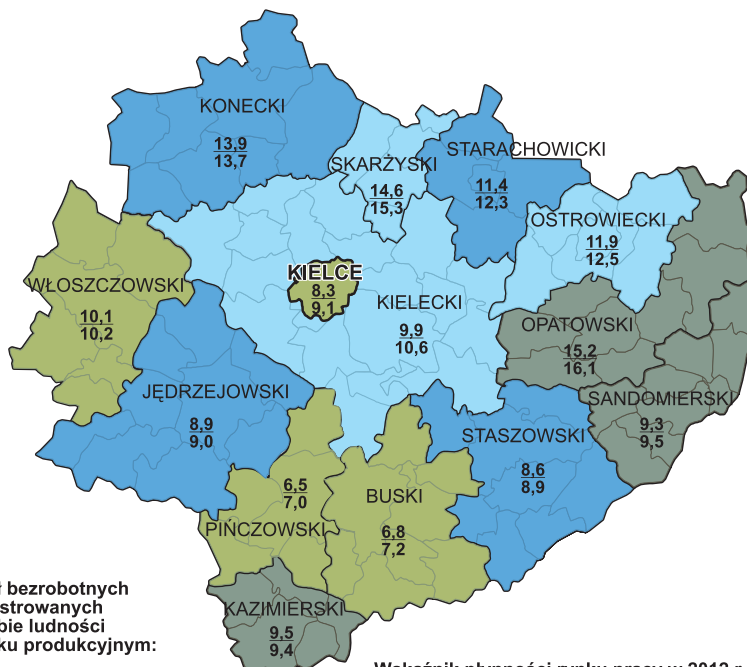
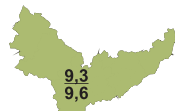
WOJEWÓDZTWO

PODREGION KIELECKI

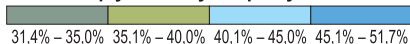
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI

Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym:

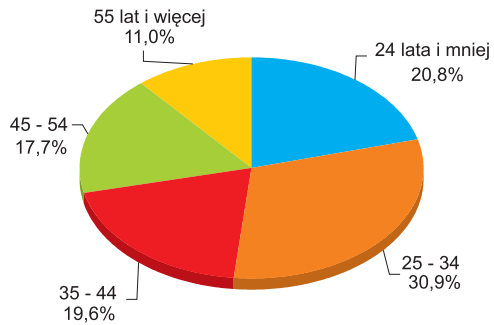
2011 r.
2012 r.

Wskaźnik płynności rynku pracy w 2012 r.:

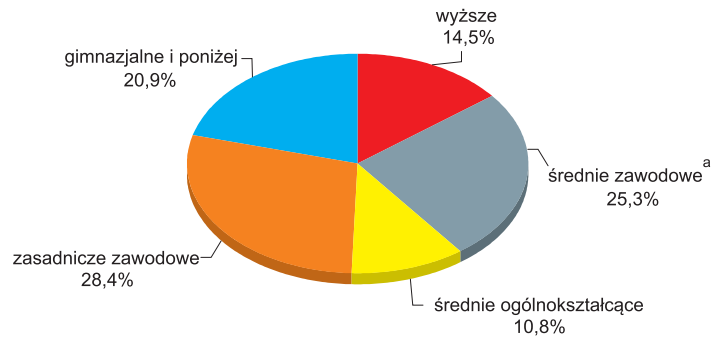

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

według wieku

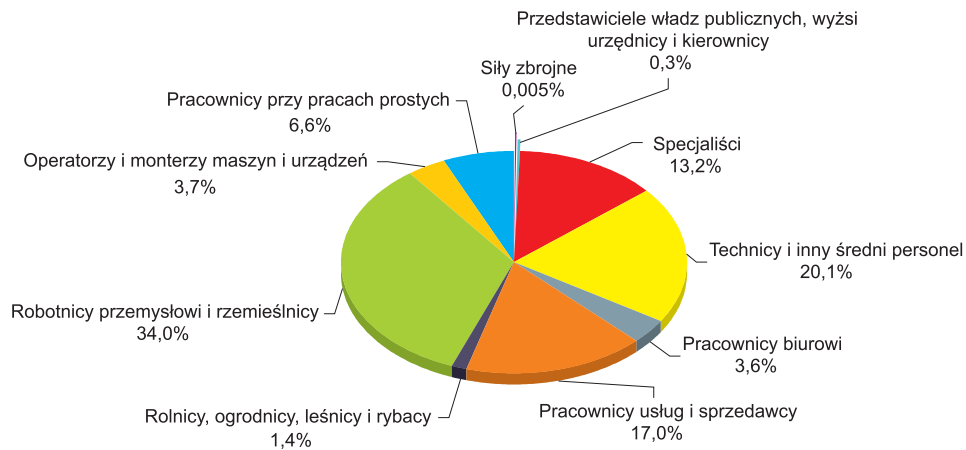

według poziomu wykształcenia

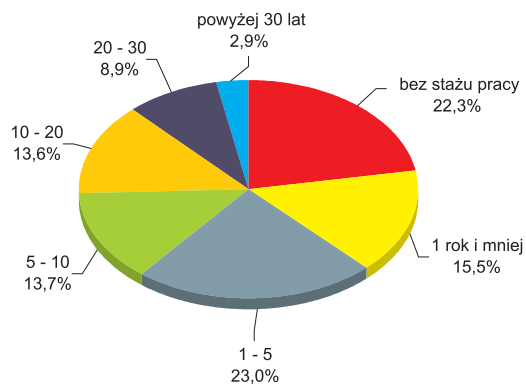

a) Łącznie ze szkołami policealnymi.

według grup zawodów

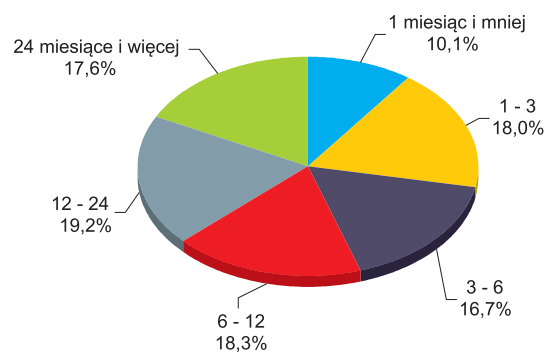

według stażu pracy w latach^a

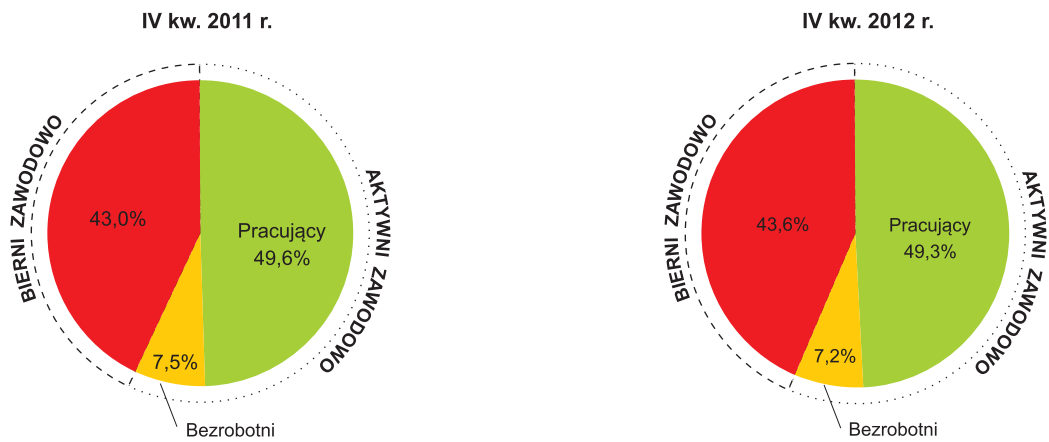
a) Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

według czasu pozostawania bez pracy^a

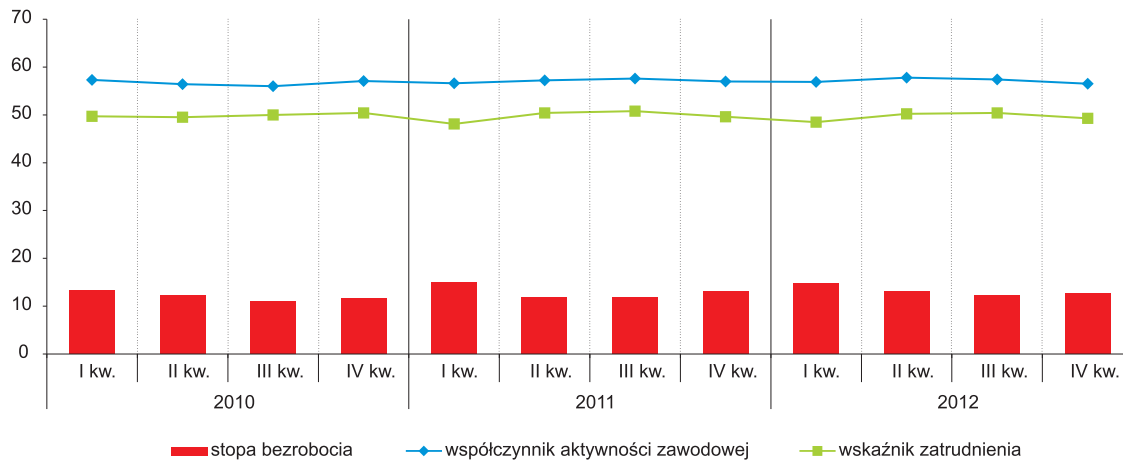

a) Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

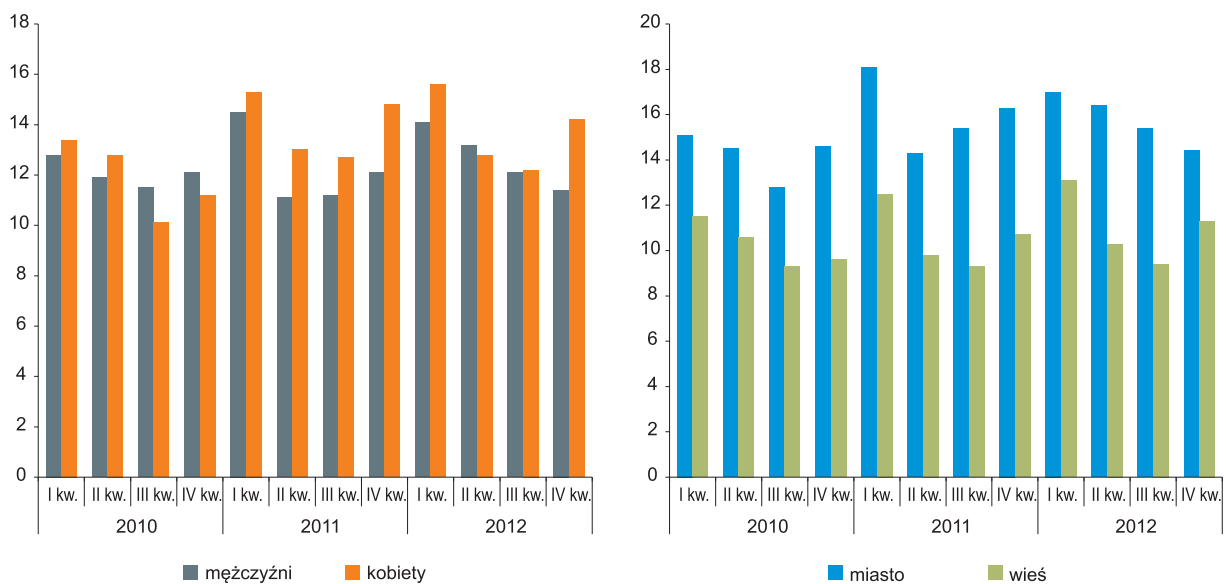
STRUKTURA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG STATUSU NA RYNKU PRACY

WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

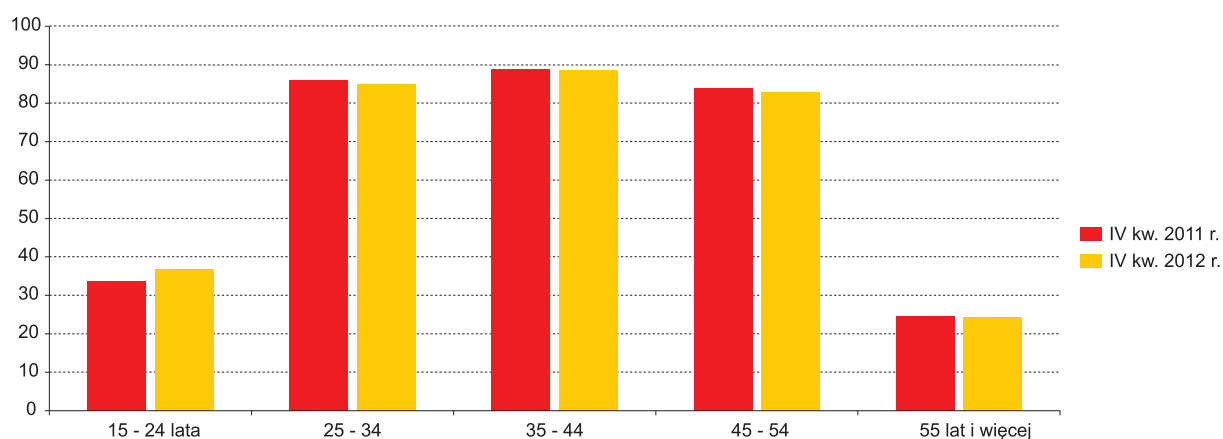

STOPA BEZROBOCIA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

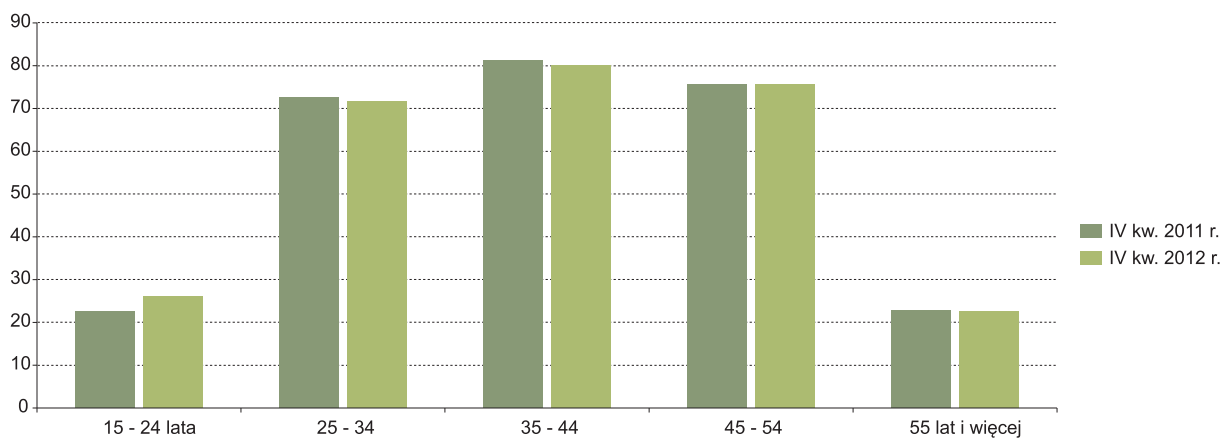

WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU

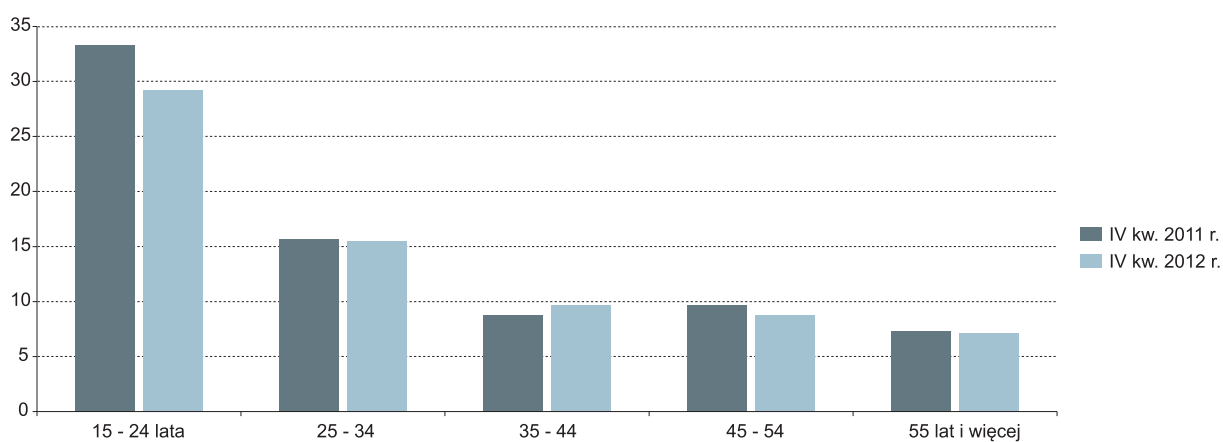
współczynnik aktywności zawodowej

wskaźnik zatrudnienia

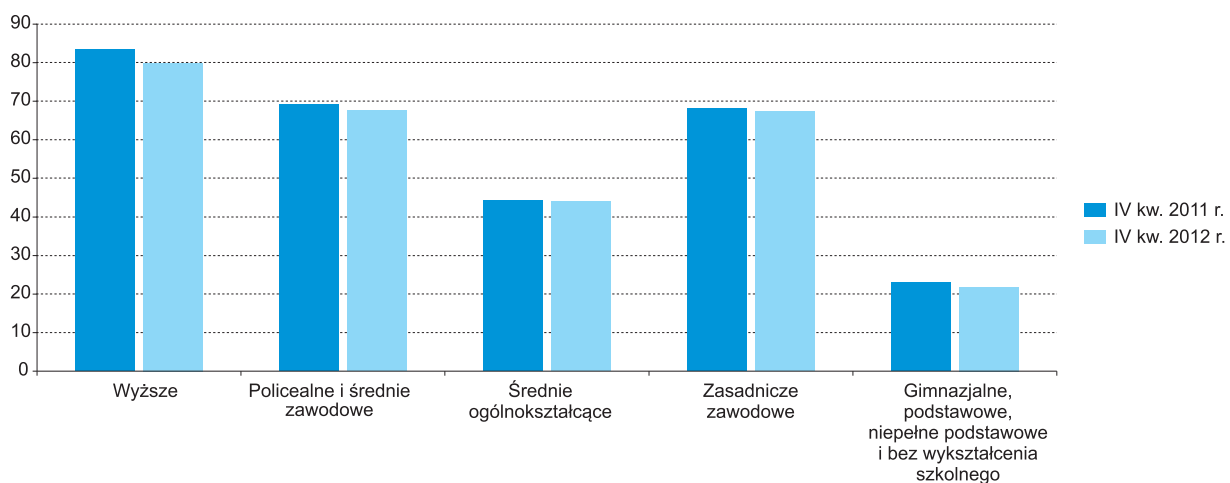

stopa bezrobocia

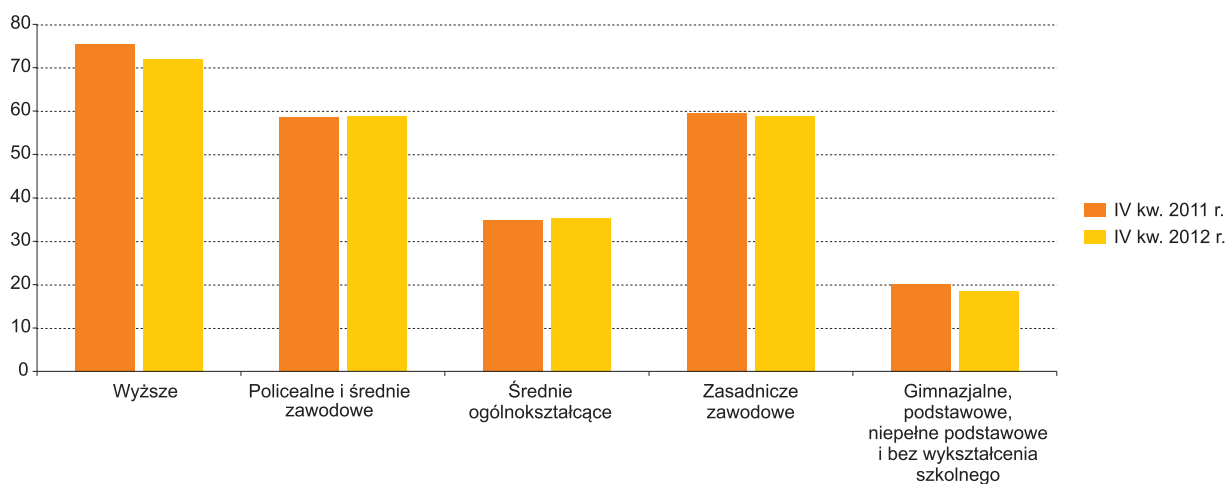

WSKAŹNIKI AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WYKSZTAŁCENIA

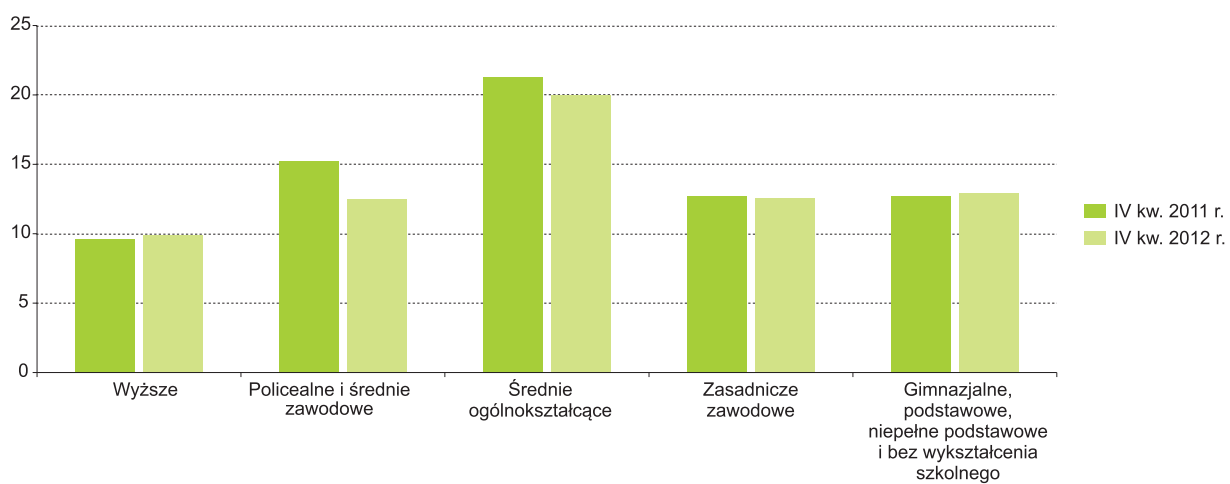
współczynnik aktywności zawodowej

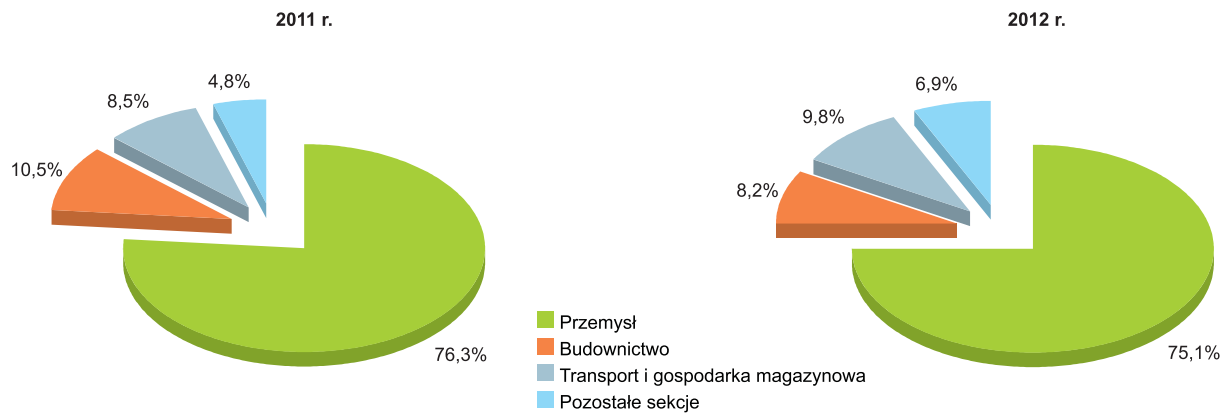
wskaźnik zatrudnienia

stopa bezrobocia

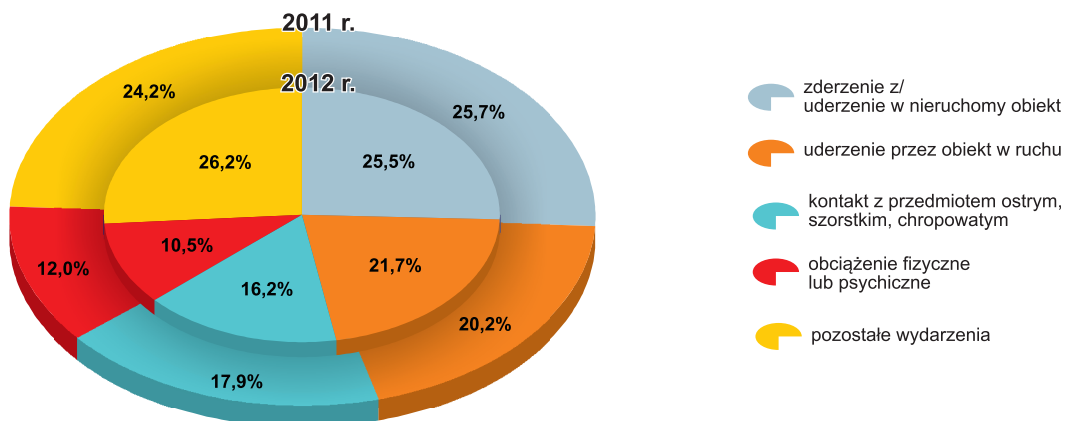
ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYPADKI I POSZKODOWANI PRZY PRACY

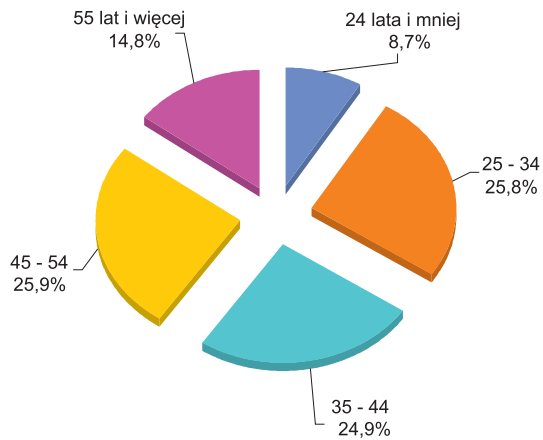

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZ

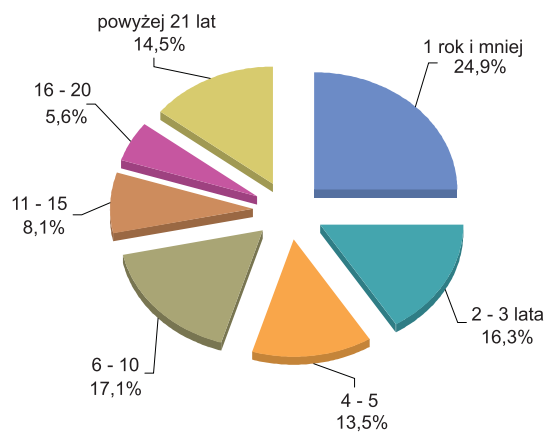

**POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH
NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY W 2012 R.**

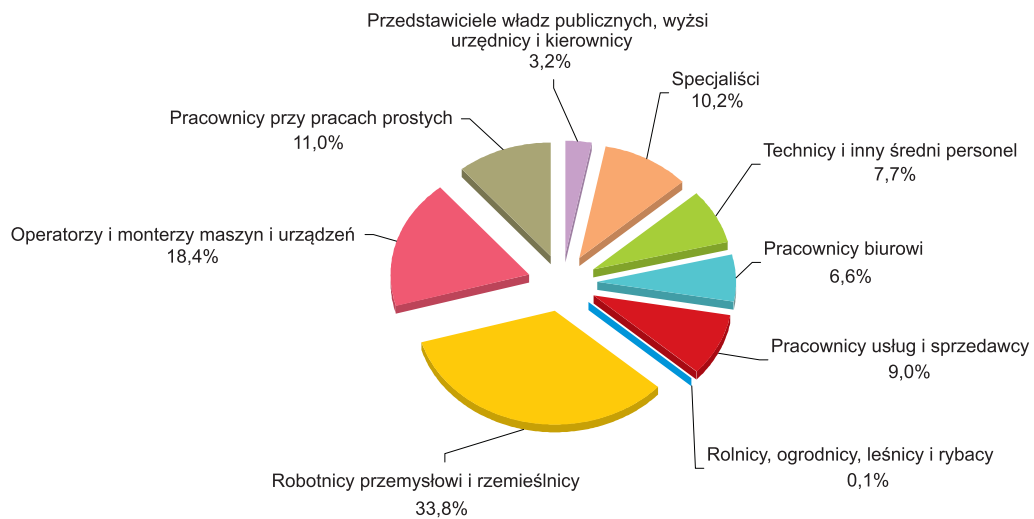
według wieku

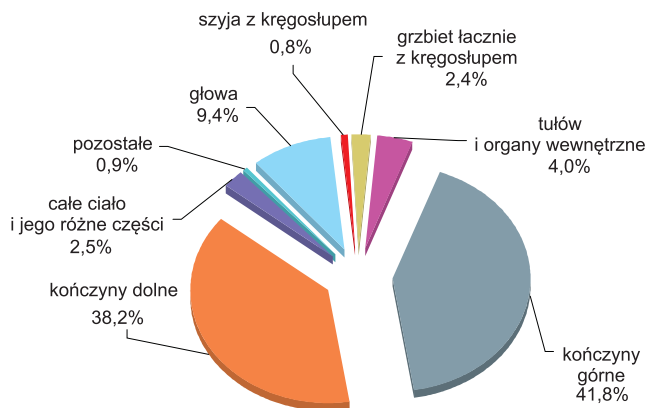
według stażu na zajmowanym stanowisku pracy

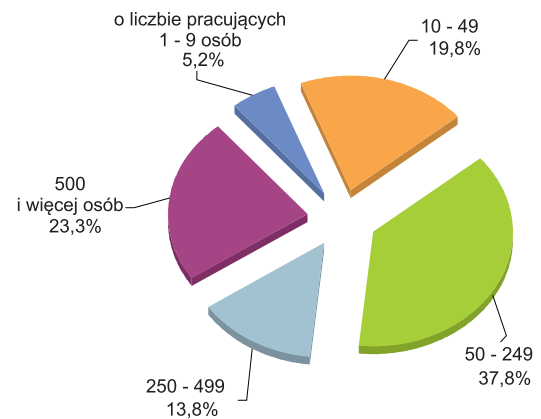
według grup zawodów

według umiejscowienia urazu

według wielkości zakładów pracy

TABL. 1 PRACUJĄCY^{ab} W GOSPODARCE NARODOWEJ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
OGÓŁEM				
OGÓŁEM	451713	458414	462764	455589
sektor publiczny	100083	97985	94868	92617
sektor prywatny	351630	360429	367896	362972
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	143348	149706	149705	149626
Przemysł	80100	81539	81922	78298
w tym przetwórstwo przemysłowe	68545	69839	70347	67224
Budownictwo	27121	26596	27974	25877
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	59313	59099	60032	57529
Transport i gospodarka magazynowa	19559	19376	20385	19492
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5264	4715	5140	5249
Informacja i komunikacja	2847	2792	2820	2795
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	6155	6173	5700	5611
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3542	3402	3679	3442
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	8640	8376	9230	9280
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	8475	7779	8125	9148
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19146	20031	19497	20110
Edukacja	32959	32698	31474	31575
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	26494	27238	27843	28438
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3753	3955	4215	4099
Pozostała działalność usługowa	4997	4939	5023	5020
w tym KOBIETY				
RAZEM	207357	215516	217042	216489
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	66290	74547	74528	74782
Przemysł	21874	22103	21762	20813
w tym przetwórstwo przemysłowe	19694	19891	19580	18690
Budownictwo	2643	2513	2681	2667
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	30970	30556	31743	30555
Transport i gospodarka magazynowa	4125	4057	4060	3966
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3509	3202	3492	3541
Informacja i komunikacja	953	940	969	898
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4325	4545	4058	3998
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1570	1531	1728	1643
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	4260	4188	4505	4739
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3352	2953	3396	3922
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11899	12395	12150	12485
Edukacja	25667	25495	24565	24701
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	21076	21644	22111	22591
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2228	2330	2500	2465
Pozostała działalność usługowa	2616	2517	2794	2723

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Dla gospodarstw indywidualnych w rolnictwie dane szacunkowe.

TABL. 2 PRACUJĄCY^a WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
OGÓŁEM				
OGÓŁEM	369784	381572	379084	377054
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	142633	149108	149037	148978
Przemysł i budownictwo	84738	87713	87359	83467
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	44730	46378	46110	46321
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	7422	7353	7086	6802
Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)	90261	91020	89492	91486
w tym KOBIECY				
RAZEM.....	175607	186540	185015	185975
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	66230	74496	74470	74725
Przemysł i budownictwo	20566	21287	20754	19921
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	20357	21469	21692	22042
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4739	4964	4614	4497
Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)	63715	64324	63485	64790

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

TABL. 3 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
OGÓŁEM				
WOJEWÓDZTWO	369784	381574	379084	377054
PODREGION KIELECKI	202343	211830	210194	208529
Powiaty:				
kielecki	42921	46178	46089	46539
konecki	20267	19782	20050	19865
ostrowiecki	26424	26763	26242	25598
skarżyski	15516	16143	15753	15040
starachowicki	24012	26652	26501	25863
Miasto na prawach powiatu				
Kielce	73203	76312	75559	75624
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	167441	169744	168890	168525
Powiaty:				
buski	26688	29317	28965	28964
jędrzejowski	26707	26894	26774	26339
kazimierski	13412	13385	13262	13187
opatowski	17956	17377	17005	16968
pińczowski	14905	14234	14154	14535
sandomierski	27413	28332	28556	28633
staszowski	24400	24678	24804	24589
włoszczowski	15960	15527	15370	15310
w tym KOBIECY				
WOJEWÓDZTWO	175607	186540	185015	185975
PODREGION KIELECKI	97367	103354	102830	103208
Powiaty:				
kielecki	21173	23398	23181	23640
konecki	9475	9409	9357	9393
ostrowiecki	12403	12706	12616	12357
skarżyski	7347	7908	7922	7651
starachowicki	10524	12421	12312	12231
Miasto na prawach powiatu				
Kielce	36445	37512	37442	37936
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	78240	83186	82185	82767
Powiaty:				
buski	13331	15403	14904	14930
jędrzejowski	12311	12959	12982	12976
kazimierski	6208	6850	6823	6889
opatowski	8264	8406	8141	8322
pińczowski	6818	6676	6660	6808
sandomierski	12896	13587	13624	13754
staszowski	11235	11911	11799	11963
włoszczowski	7177	7394	7252	7125

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

TABL. 4 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ , transport i gospodarka magazyno- wa, zakwa- terowanie i gastro- nomia ^Δ , infor- macja i komunika- cja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa, obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)
OGÓŁEM						
WOJEWÓDZTWO.... 2011	379084	149037	87359	46110	7086	89492
2012	377054	148978	83467	46321	6802	91486
PODREGION						
KIELECKI.....	208529	50862	57509	33690	5032	61436
Powiaty:						
kielecki.....	46539	26447	7607	3615	224	8646
konecki	19865	6494	6308	1941	268	4854
ostrowiecki.....	25598	6740	7363	4406	740	6349
skarżyski.....	15040	1998	4923	3295	325	4499
starachowicki	25863	7801	10097	2211	339	5415
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	75624	1382	21211	18222	3136	31673
PODREGION						
SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	168525	98116	25958	12631	1770	30050
Powiaty:						
buski.....	28964	18501	2250	2674	263	5276
jędrzejowski	26339	15134	4632	1836	334	4403
kazimierski.....	13187	10464	370	651	82	1620
opatowski.....	16968	11004	2032	616	192	3124
pińczowski	14535	8428	1966	1499	123	2519
sandomierski.....	28633	15774	4664	2648	358	5189
staszowski	24589	11213	6280	1704	291	5101
włoszczowski	15310	7598	3764	1003	127	2818

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

TABL. 4 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW I RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ , transport i gospodarka magazyno- wa, zakwa- terowanie i gastrono- mia ^Δ , infor- macja i komunika- cja	Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa, obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S)	
w tym KOBIECY							
WOJEWÓDZTWO	2011	185015	74470	20754	21692	4614	63485
	2012	185975	74725	19921	22042	4497	64790
PODREGION							
KIELECKI		103208	26212	14112	16268	3233	43383
Powiaty:							
kielecki		23640	13675	1634	1635	181	6515
konecki		9393	3345	1257	960	183	3648
ostrowiecki		12357	3414	1952	1992	420	4579
skarżyski		7651	1060	1631	1365	244	3351
starachowicki		12231	4048	2815	1093	200	4075
Miasto na prawach powiatu							
Kielce		37936	670	4823	9223	2005	21215
PODREGION							
SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI		82767	48513	5809	5774	1264	21407
Powiaty:							
buski		14930	9147	407	1317	190	3869
jędrzejowski		12976	7602	1142	826	186	3220
kazimierski		6889	5253	96	375	68	1097
opatowski		8322	5237	413	282	147	2243
pińczowski		6808	4110	474	469	83	1672
sandomierski		13754	7583	1058	1161	253	3699
staszowski		11963	5760	1406	944	237	3616
włoszczowski		7125	3821	813	400	100	1991

a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z osobami pracującymi w fundacjach, stowarzyszeniach, partiach politycznych, organizacjach społecznych, organizacjach pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (dane szacunkowe).

TABL. 5 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
OGÓŁEM				
WOJEWÓDZTWO	227880	233771	231218	229188
sektor publiczny.....	100083	97985	94868	92617
sektor prywatny	127797	135786	136350	136571
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1643	2221	2148	2089
Przemysł.....	69824	72069	71804	68945
w tym przetwórstwo przemysłowe	58725	60891	60759	58420
Budownictwo.....	14914	15644	15555	14522
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	27139	28675	28319	29019
Transport i gospodarka magazynowa.....	13450	13480	13587	13093
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2430	2668	2628	2699
Informacja i komunikacja.....	1711	1555	1576	1510
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4713	4846	4279	4188
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2709	2507	2807	2614
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	3404	3563	3473	3553
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	7376	6565	6793	7761
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	19142	20027	19493	20106
Edukacja.....	32111	31820	30439	30588
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23658	24218	24523	24734
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3123	3373	3536	3565
Pozostałe sekcje związane z usługami (sekcje: S, T, U).....	533	540	258	202
w tym KOBIECY				
RAZEM.....	109122	111945	110393	111353
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	356	512	510	765
Przemysł.....	18956	19578	19056	18282
w tym przetwórstwo przemysłowe	16871	17442	16979	16277
Budownictwo.....	1610	1709	1698	1639
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	14564	15526	15842	16278
Transport i gospodarka magazynowa.....	3460	3392	3297	3230
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1692	1913	1903	1919
Informacja i komunikacja.....	641	638	650	615
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3560	3841	3332	3271
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	1179	1123	1282	1226
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	1748	1927	1850	1981
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2865	2422	2794	3259
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	11896	12392	12147	12482
Edukacja.....	25223	25043	23928	24101
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	19122	19574	19794	19969
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	1956	2085	2180	2220
Pozostałe sekcje związane z usługami (sekcje: S, T, U).....	294	270	130	116

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 6 PRACUJĄCY^a WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budow- nictwo	Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ , transport i gospo- darka magazy- nowa, zakwate- rowanie i gastro- nomia ^Δ , informacja i komuni- kacja	Działal- ność finansowa i ubezpie- czeniowa, obsługa ryнку nierucho- mości ^Δ	Pozostałe usługi oraz sekcje związane z usługami (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
		kobiety					
WOJEWÓDZTWO... 2011	231218	110393	2148	87359	46110	7086	88515
2012	229188	111353	2089	83467	46321	6802	90509
PODREGION							
KIELECKI	157853	76762	959	57509	33690	5032	60663
Powiaty:							
kielecki.....	20489	10091	405	7607	3615	224	8638
konecki	13529	6071	179	6308	1941	268	4833
ostrowiecki.....	18889	8956	103	7363	4406	740	6277
skarżyski.....	13113	6598	94	4923	3295	325	4476
starachowicki	18166	8190	141	10097	2211	339	5378
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	73667	36856	37	21211	18222	3136	31061
PODREGION							
SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	71335	34591	1130	25958	12631	1770	29846
Powiaty:							
buski.....	10588	5823	131	2250	2674	263	5270
jędrzejowski.....	11412	5453	221	4632	1836	334	4389
kazimierski.....	2822	1703	99	370	651	82	1620
opatowski.....	6127	3161	215	2032	616	192	3072
pińczowski	6249	2747	147	1966	1499	123	2514
sandomierski	12851	6162	65	4664	2648	358	5116
staszowski	13459	6216	133	6280	1704	291	5051
włoszczowski	7827	3326	119	3764	1003	127	2814

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 7 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE					
	Ogółem	kobiety	Przemysł i budownictwo	Handel; napra- wa pojazdów samocho- dowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
WOJEWÓDZTWO	229188	111353	83467	46321	90509
PODREGION KIELECKI.....	157853	76762	57509	33690	60663
POWIAT KIELECKI.....	20489	10091	7607	3615	8638
Gminy miejsko – wiejskie:					
Bodzentyn	688	397	74	170	426
Chęciny	2237	1097	584	361	1240
Chmielnik	1338	769	332	200	711
Daleszyce	1187	616	570	176	383
Gminy wiejskie:					
Bieliny	487	284	57	119	297
Górno	730	421	89	192	423
Łagów	523	250	135	128	217
Łopuszno	934	514	396	164	333
Masłów	832	426	264	311	248
Miedziana Góra	979	349	431	211	317
Mniów	353	253	27	86	228
Morawica	2319	1236	874	249	1122
Nowa Słupia	860	404	404	88	356
Piekoszów	1679	1018	570	437	665
Pierzchnica	288	171	89	#	166
Raków	319	207	#	#	209
Sitkówka–Nowiny	2510	869	1364	517	594
Strawczyn	919	310	#	41	283
Zagnańsk	1307	500	704	124	420
POWIAT KONECKI	13529	6071	6308	1941	4833
Gminy miejsko – wiejskie:					
Końskie	9470	4167	4730	1219	3281
Stąporków	1944	875	691	460	673
Gminy wiejskie:					
Falków	441	191	257	#	150
Gowarczów	186	85	82	#	72
Radoszyce	604	283	224	74	285
Ruda Maleniecka	311	151	122	58	96
Słupia (Konecka)	292	201	68	40	180
Smyków	281	118	134	44	96
POWIAT OSTROWIECKI	18889	8956	7363	4406	6277
Gminy miejskie:					
Ostrowiec Świętokrzyski	15859	7242	5902	4142	5058
Gminy miejsko – wiejskie:					
Ćmielów	691	467	#	25	195
Kunów	932	412	563	66	294
Gminy wiejskie:					
Bałtów	259	149	#	#	216
Bodzechów	932	514	429	147	340
Waśniów	216	172	#	#	174

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 7 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2012 R. (cd.)
 Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia ^Δ , informacja i komunikacja	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
PODREGION KIELECKI (dok.)					
POWIAT SKARŻYSKI.....	13113	6598	4923	3295	4476
Gminy miejskie:					
Skarżysko–Kamienna	10614	5286	3783	2918	3620
Gminy miejsko – wiejskie:					
Suchedniów	1345	641	730	215	302
Gminy wiejskie:					
Bliżyn	388	243	104	77	195
Łączna	423	217	202	#	151
Skarżysko Kościelne	343	211	104	#	208
POWIAT STARACHOWICKI.....	18166	8190	10097	2211	5378
Gminy miejskie:					
Starachowice	15384	6753	8983	1906	4097
Gminy miejsko – wiejskie:					
Wąchock	638	267	336	86	197
Gminy wiejskie:					
Brody	936	400	519	68	309
Mirzec	389	283	38	92	248
Pawłów	819	487	221	59	527
MIASTO NA PRAWACH POWIATU					
Kielce	73667	36856	21211	18222	31061
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	71335	34591	25958	12631	29846
POWIAT BUSKI.....	10588	5823	2250	2674	5270
Gminy miejsko – wiejskie:					
Busko–Zdrój	7050	3914	1174	1794	3880
Gminy wiejskie:					
Gnojno	335	244	47	83	197
Nowy Korczyn	545	327	#	280	187
Pacanów	609	392	123	115	299
Solec–Zdrój	551	346	99	178	237
Stopnica	339	213	75	58	179
Tuczępy	870	192	647	83	133
Wiślica	289	195	#	83	158

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 7 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2012 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE					
	Ogółem	kobiety	Przemysł i budownictwo	Handel; napra- wa pojazdów samochodo- wych ^Δ , trans- port i gospo- darka magazy- nowa, zakwate- rowanie i ga- stronomia ^Δ , informacja i komunikacja	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI (cd.)					
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	11412	5453	4632	1836	4389
Gminy miejsko – wiejskie:					
Jędrzejów.....	5198	2925	1776	730	2379
Małogoszcz.....	1337	509	626	224	440
Sędziszów.....	2947	848	#	673	447
Gminy wiejskie:					
Imielno.....	282	138	70	#	170
Nagłowice.....	263	171	#	21	189
Oksa.....	199	140	49	#	130
Słupia.....	226	135	50	27	132
Sobków.....	472	275	103	78	263
Wodzisław.....	488	312	141	49	239
POWIAT KAZIMIERSKI.....	2822	1703	370	651	1620
Gminy miejsko – wiejskie:					
Kazimierza Wielka.....	1927	1141	262	493	1102
Skalbmierz.....	342	223	#	53	212
Gminy wiejskie:					
Bejsce.....	233	155	#	#	135
Czarnocin.....	177	104	#	53	88
Opatowiec.....	143	80	#	#	83
POWIAT OPATOWSKI.....	6127	3161	2032	616	3072
Gminy miejsko – wiejskie:					
Opatów.....	2423	1373	523	222	1513
Ożarów.....	1982	841	941	258	659
Gminy wiejskie:					
Baćkowice.....	335	154	109	24	186
Iwaniska.....	340	199	#	37	199
Lipnik.....	223	128	#	11	104
Sadowie.....	322	153	#	#	135
Tarłów.....	243	180	#	#	204
Wojciechowice.....	259	133	111	53	72
POWIAT PIŃCZOWSKI.....	6249	2747	1966	1499	2514
Gminy miejsko – wiejskie:					
Działoszyce.....	175	127	#	#	131
Pińczów.....	5221	2138	1803	1301	1945
Gminy wiejskie:					
Kije.....	285	110	100	#	126
Michałów.....	333	204	53	63	155
Złota.....	235	168	#	60	157

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 7 PRACUJĄCY^a W GOSPODARCE NARODOWEJ WEDŁUG GMIN I WYBRANYCH SEKCJI W 2012 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodowych [^] , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowanie i gastronomia [^] , informacja i komunikacja	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S, T, U)
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (dok.)					
POWIAT SANDOMIERSKI.....	12851	6162	4664	2648	5116
Gminy miejskie:					
Sandomierz	9743	4222	3904	2093	3466
Gminy miejsko – wiejskie:					
Koprzywnica	411	255	#	111	240
Zawichost	403	212	144	#	209
Gminy wiejskie:					
Dwikozy	642	362	328	88	203
Klimontów	396	276	45	77	253
Łonów	569	368	81	106	359
Obrazów	240	152	39	53	126
Samborzec	304	220	62	62	172
Wilczyce	143	95	#	#	88
POWIAT STASZOWSKI	13459	6216	6280	1704	5051
Gminy miejsko – wiejskie:					
Osiek	970	365	#	94	473
Połaniec.....	4224	1385	2581	324	1215
Staszów	6115	3447	2344	1006	2523
Gminy wiejskie:					
Bogoria	478	262	170	59	240
Łubnice.....	131	95	#	#	103
Oleśnica	312	151	151	55	100
Rytwiany	500	239	180	#	247
Szydłów	729	272	462	102	150
POWIAT WŁOSZCZOWSKI.....	7827	3326	3764	1003	2814
Gminy miejsko – wiejskie:					
Włoszczowa.....	5982	2420	3162	702	1980
Gminy wiejskie:					
Kluczewsko.....	196	133	22	#	125
Krasocin	1072	439	421	234	372
Moskorzew	193	115	41	#	118
Radków	110	57	32	#	65
Secemin	274	162	86	20	154

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności; nie ujęto pracujących w jednostkach budżetowych resortów spraw wewnętrznych i obrony narodowej oraz duchowieństwa wszystkich wyznań, fundacji, stowarzyszeń i innych organizacji. Dane nie obejmują podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób oraz pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie.

TABL. 8 PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA I SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego				
		zatrudnieni na podstawie stosunku pracy	właściciele współwłaściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin	osoby wykonujące pracę nakładczą	agenci	członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych
Ogółem 2011	205155	202522	2213	16	257	147
2012	202283	199540	2335	10	254	144
sektor publiczny.....	84436	84436	-	-	-	-
sektor prywatny	117847	115104	2335	10	254	144
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1908	1746	19	-	-	143
Przemysł.....	62143	61387	747	#	5	#
w tym przetwórstwo przemysłowe	53907	53177	721	#	5	#
Budownictwo.....	13685	13242	442	#	-	#
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25285	24627	640	6	12	-
Transport i gospodarka magazynowa.....	6441	6292	149	-	-	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2374	2305	69	-	-	-
Informacja i komunikacja.....	998	989	9	-	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	2871	2621	13	-	237	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2504	2494	10	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2940	2876	64	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3691	3640	51	-	-	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	19282	19282	-	-	-	-
Edukacja.....	30854	30821	33	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	23751	23670	81	-	-	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3398	3393	5	-	-	-
Pozostałe sekcje związane z usługami (S, U).....	158	155	3	-	-	-

^a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 9 PRACUJĄCY^a WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI JEDNOSTKI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z tego w jednostkach według liczby pracujących				
		do 49			50 - 249	250 i powyżej
		razem	z tego			
			do 9	10 - 49		
Ogółem..... 2011	205155	73997	4469	69528	68732	62426
2012	202283	74476	4759	69717	67099	60708
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1908	1605	662	943	303	-
Przemysł	62143	14104	253	13851	21933	26106
w tym przetwórstwo przemysłowe	53907	12424	167	12257	18408	23075
Budownictwo	13685	7532	250	7282	5473	680
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25285	11114	147	10967	5666	8505
Transport i gospodarka magazynowa	6441	2586	40	2546	1898	1957
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2374	1682	68	1614	376	316
Informacja i komunikacja	998	331	25	306	667	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	2871	1294	113	1181	1000	577
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2504	1275	80	1195	970	259
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2940	1876	284	1592	789	275
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3691	1082	25	1057	1872	737
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	19282	3985	150	3835	10300	4997
Edukacja	30854	18342	1430	16912	9497	3015
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	23751	5411	694	4717	5056	13284
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	3398	2099	518	1581	1299	-
Pozostałe sekcje związane z usługami (S, U).....	158	158	20	138	-	-

^a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 10 WYBRANE KATEGORIE PRACUJĄCYCH
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Osoby pracujące w porze nocnej	Niepełnosprawni	Cudzoziemcy	Emeryci i renciści
Ogółem 2011	24691	8679	270	4685
..... 2012	24914	8626	220	4384
sektor publiczny	9612	2490	54	1549
sektor prywatny	15302	6136	166	2835
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo...	15	6	-	8
Przemysł.....	11071	2942	92	1137
w tym przetwórstwo przemysłowe	9327	2760	92	995
Budownictwo.....	146	410	#	316
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2327	788	28	396
Transport i gospodarka magazynowa.....	1289	114	8	66
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	172	133	16	48
Informacja i komunikacja.....	15	19	#	9
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa....	22	39	-	64
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	165	87	-	83
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	30	118	8	86
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1163	1623	#	463
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	1148	756	6	311
Edukacja.....	600	216	52	629
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	6564	1280	3	665
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	183	88	3	98
Pozostała działalność usługowa.....	4	7	-	5

a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 11 RUCH PRACOWNIKÓW^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pracownicy przyjęci do pracy				Pracownicy zwolnieni z pracy			
	razem	w tym		współ- czynnik przyjęć w %	razem	w tym w drodze wypowiedzenia przez		współ- czynnik zwol- nień w %
		osoby podej- mujące pracę po raz pierwszy	osoby, które po- przednio praco- wały			zakład pracy	pracow- nika	
Ogółem 2011	40458	5698	28430	20,9	41719	5572	2941	21,5
2012	33629	4317	25859	17,5	35995	6074	2124	18,7
sektor publiczny	8113	1070	6218	10,3	8034	1115	174	10,2
sektor prywatny	25516	3247	19641	22,5	27961	4959	1950	24,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	130	41	55	11,0	128	8	8	10,9
Przemysł	10972	1356	8588	17,7	12385	2307	755	20,0
w tym przetwórstwo przemysłowe	10010	1264	7787	18,6	11343	2030	690	21,1
Budownictwo	5586	538	4561	39,8	6139	669	234	43,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	5228	849	3883	21,8	5343	1307	627	22,2
Transport i gospodarka magazynowa	1346	122	1006	20,7	1664	342	144	25,8
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	626	83	462	31,1	595	80	37	29,4
Informacja i komunikacja	153	19	104	17,9	160	33	30	18,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	281	45	194	10,4	366	113	27	13,7
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	320	11	287	13,4	426	55	9	17,8
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	460	101	289	16,6	442	45	41	16,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1268	66	1069	42,2	1142	98	54	38,1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3535	494	2808	19,2	3008	61	31	16,3
Edukacja	1696	154	1259	6,4	2204	584	40	8,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	1647	383	1008	7,0	1650	301	64	7,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	347	54	257	12,2	312	65	20	10,8
Pozostała działalność usługowa	34	1	29	31,5	31	6	3	28,7

a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 12 POPYT NA PRACĘ
Stan na koniec okresu

WYSZCZEGÓLNIENIE	Zagospodarowane miejsca pracy		Wolne miejsca pracy
		przez kobiety	
Ogółem IV kwartał 2011	256779	119181	988
IV kwartał 2012	249681	117624	453
sektor publiczny	92666	61870	185
sektor prywatny	157015	55754	268
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	1768	365	18
Przemysł.....	75418	19154	57
w tym przetwórstwo przemysłowe	63362	16821	49
Budownictwo.....	18992	1927	65
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	36713	19112	75
Transport i gospodarka magazynowa.....	11823	2083	14
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	5359	4103	3
Informacja i komunikacja.....	1542	629	19
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa.....	3609	2730	3
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3152	1509	5
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	4957	2854	7
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	4323	1753	18
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	17017	11059	85
Edukacja.....	34629	26772	24
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	25639	20698	51
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją	3575	2133	9
Pozostała działalność usługowa.....	1165	743	-

TABL. 13 MIEJSCA PRACY WOLNE, NOWO UTWORZONE I ZLIKwidOWANE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca pracy						
	wolne (stan w dniu 31 XII)			nowo utworzone ^a		zlikwidowane ^a	
	ogółem	w tym nowo utworzone	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	ogółem	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób	ogółem	w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Ogółem 2011	988	241	519	15768	8239	11344	6871
2012	453	78	358	13997	8452	12452	8297
sektor publiczny	185	32	x	2264	x	1696	x
sektor prywatny	268	46	x	11733	x	10756	x
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	18	1	3	64	35	61	37
Przemysł	57	11	53	3118	1877	2649	2259
w tym przetwórstwo przemysłowe	49	9	49	2843	1702	2442	2081
Budownictwo	65	-	10	3168	1659	2899	1771
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	75	20	75	2965	1927	3377	1533
Transport i gospodarka magazynowa	14	-	14	597	199	1051	789
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3	-	3	601	249	301	186
Informacja i komunikacja	19	15	-	107	31	50	30
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	3	-	3	81	50	37	33
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	5	1	5	42	23	85	61
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7	-	7	265	125	286	109
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	18	-	18	653	348	254	206
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	85	8	83	812	811	428	426
Edukacja	24	21	24	592	511	651	628
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	51	-	51	676	473	173	135
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	9	1	9	166	130	101	65
Pozostała działalność usługowa	-	-	-	90	4	49	29

a W ciągu roku.

TABL. 14 POPYT NA PRACĘ WEDŁUG GRUP ZAWODÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Miejsca pracy						
	zagospodarowane ogółem			wolne		nowo utworzone	
		w tym przez kobiety	z liczby ogółem w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób		w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób		w tym w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób
Ogółem 2011	256779	119181	209894	988	519	241	84
2012	249681	117624	207961	453	358	78	63
1. Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	18842	6737	13648	20	20	2	2
2. Specjaliści	56089	39844	50064	151	149	24	24
3. Technicy i inny średni personel	21461	12988	19727	55	48	14	9
4. Pracownicy biurowi	29582	20956	23220	54	45	23	18
5. Pracownicy usług i sprzedawcy	23803	14399	17388	31	31	9	9
6. Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	417	75	256	6	-	-	-
7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	49057	7059	40862	99	39	-	-
8. Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	31065	3010	25169	24	13	5	-
9. Pracownicy przy pracach prostych	19365	12556	17627	13	13	1	1

TABL. 15 PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI ^a WEDŁUG SEKCJI
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Pełnozatrudnieni ^b			Niepełnozatrudnieni		
	ogółem					
	2011	2012	2011=100	2011	2012	2011=100
Ogółem	189141	185283	98,0	13381	14257	106,5
sektor publiczny.....	78219	76659	98,0	7572	7777	102,7
sektor prywatny	110922	108624	97,9	5809	6480	111,6
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1163	1152	99,1	601	594	98,8
Przemysł	61659	59431	96,4	1855	1956	105,4
w tym przetwórstwo przemysłowe	53509	51379	96,0	1681	1798	107,0
Budownictwo	14180	12848	90,6	449	394	87,8
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	23094	23340	101,1	1164	1287	110,6
Transport i gospodarka magazynowa	6574	6090	92,6	195	202	103,6
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2129	2012	94,5	222	293	132,0
Informacja i komunikacja	778	815	104,8	163	174	106,7
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa	2582	2517	97,5	104	104	100,0
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2431	2278	93,7	224	216	96,4
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2780	2700	97,1	201	176	87,6
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2938	3116	106,1	511	524	102,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne.....	18030	18562	103,0	611	720	117,8
Edukacja	25399	25039	98,6	5258	5782	110,0
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	22459	22444	99,9	1244	1226	98,6
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją	2791	2828	101,3	539	565	104,8
Pozostałe sekcje związane z usługami (S, U).....	154	111	72,1	40	44	110,0

^a Pracujący w głównym miejscu pracy; według siedziby zarządu jednostki; bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego, duchownych oraz rolników indywidualnych. Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

TABL. 16 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem	241226	236279	240010	233522
Rolnictwo ^b , leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	4065	3391	3449	3434
Przemysł.....	70467	67313	69236	66585
w tym przetwórstwo przemysłowe	59451	58803	60651	58051
Budownictwo.....	20480	19832	21027	19440
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	39606	38274	38122	36934
Transport i gospodarka magazynowa.....	8647	9146	9736	9024
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3599	3373	3634	3456
Informacja i komunikacja.....	1204	1303	1209	1232
Działalność finansowa i ubezpieczenio- wa.....	3081	3061	2996	3042
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	3265	2943	2995	2830
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	4773	4659	4969	4764
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3106	3563	3795	3923
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe za- bezpieczenia społeczne	18684	19340	18761	18913
Edukacja.....	30966	30405	30228	30330
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	24496	24634	24617	24401
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją	3079	3321	3465	3476
Pozostała działalność usługowa.....	1708	1721	1771	1738

a Dane nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Bez osób zatrudnionych (uczniowie) na podstawie umowy o pracę w celu przygotowania zawodowego.

b Dla gospodarstw indywidualnych dane szacunkowe.

TABL. 17 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^{ab}

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem.....	198754	198192	199512	197488
sektor publiczny	89550	86705	85122	83218
sektor prywatny.....	109204	111487	114390	114270
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1213	1209	1187	1188
Przemysł	63262	61136	62368	61427
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	52508	52912	54069	53174
Budownictwo	13585	14114	14837	13826
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	24772	24604	23934	24525
Transport i gospodarka magazynowa	5865	6387	6826	6415
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2211	2324	2376	2270
Informacja i komunikacja	818	855	810	866
Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa.....	2735	2617	2670	2627
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2833	2507	2572	2426
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2758	2814	2933	2842
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2644	3076	3324	3399
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	18683	19338	18759	18911
Edukacja	30731	30169	29924	30035
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	23716	23777	23741	23443
Działalność związana z kulturą, rozryw- ką i rekreacją	2740	2988	3104	3170
Pozostała działalność usługowa	190	277	147	118

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Poszczególne kategorie mogą się nie sumować ze względu na zaokrąglenia wartości ułamkowych.

TABL. 18 PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE ^{ab} WEDŁUG POWIATÓW W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ¹ , trans- port i gospodarka magazynowa, zakwatero- wanie i gastro- nomia ¹ , infor- macja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa, obsłu- ga rynku nieruchomo- ści ¹	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N, O, P, Q, R, S)
WOJEWÓDZTWO.....	197488	1188	75253	34076	5053	81918
PODREGION						
KIELECKI.....	136997	771	51904	24610	3700	56012
Powiaty:						
kielecki.....	18793	274	7363	2984	132	8040
konecki.....	11819	148	5914	1020	228	4510
ostrowiecki.....	16130	87	7207	2577	618	5642
skarżyski.....	10543	144	4932	1260	220	3988
starachowicki.....	13439	#	7373	1376	#	4461
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	66272	#	19115	15393	#	29372
PODREGION						
SANDOMIERSKO-						
JĘDRZEJOWSKI.....	60492	417	23350	9466	1353	25907
Powiaty:						
buski.....	9269	71	2004	2154	262	4777
jędrzejowski.....	9339	68	4447	832	227	3766
kazimierski.....	2240	#	268	486	#	1467
opatowski.....	3940	15	1022	433	108	2363
pińczowski.....	4403	94	1247	814	159	2088
sandomierski.....	12806	#	4888	3243	#	4470
staszowski.....	11800	112	5956	1053	247	4431
włoszczowski.....	6697	#	3518	451	#	2545

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. b Poszczególne kategorie mogą się nie sumować ze względu na zaokrąglenia wartości ułamkowych.

TABL. 19 STAN I STRUKTURA BEZROBOCIA

Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem.....	83819	82141	83217	86708
z liczby ogółem:				
kobiety.....	41888	41199	42901	42568
poprzednio pracujący.....	62739	61691	63310	67345
zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładów pracy.....	2195	1608	1448	2818
zamieszkali na wsi.....	45298	44948	46231	48051
w tym kobiety.....	22729	22604	24023	23669
nieposiadający prawa do zasiłku.....	68436	68448	68937	71521
w wieku do 24 lat.....	18384	18280	18196	18016
długotrwale bezrobotni.....	41082	41464	44440	46053
niepełnosprawni.....	3564	3977	4233	4350
stopa bezrobocia w %.....	15,1	15,2	15,2	16,0

TABL. 20 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani			
		2011		2012	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
	Ogółem	83217	42901	86708	42568
	z tego:				
	Bezrobotni posiadający zawody.....	63158	32319	65874	32102
	Bezrobotni bez zawodu.....	20059	10582	20834	10466
	w tym:				
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	181	76	230	89
	w tym:				
112	Dyrektorzy generalni i wykonawczy	21	5	35	9
121	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	35	27	48	30
122	Kierownicy do spraw sprzedaży, marketingu i rozwoju	32	16	43	22
132	Kierownicy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i dystrybucji.....	52	13	59	12
134	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych.....	13	3	12	#
141	Kierownicy w gastronomii i hotelarstwie	5	4	4	4
143	Kierownicy do spraw innych typów usług.....	17	5	21	8
2	Specjaliści	8363	6040	8741	6120
	w tym:				
211	Fizycy, chemicy i specjaliści nauk o Ziemi.....	165	122	157	120
212	Matematycy, statystycy i pokrewni	30	23	25	20
213	Specjaliści nauk biologicznych i pokrewni	301	202	317	199
214	Inżynierowie (z wyłączeniem elektrotechnologii).....	703	266	839	306
215	Inżynierowie elektrotechnologii.....	97	12	106	13
216	Architekci, geodeci, projektanci i pokrewni	70	43	100	57
221	Lekarze	11	7	12	8
222	Pielęgniarki	179	175	195	190
223	Położne.....	35	35	28	28
225	Lekarze weterynarii	12	8	9	4
227	Diagności laboratoryjni.....	10	10	12	12
228	Inni specjaliści ochrony zdrowia	346	290	361	307
232	Nauczyciele kształcenia zawodowego.....	28	16	25	12
233	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych (z wyjątkiem nauczycieli kształcenia zawodowego).....	713	525	782	554
234	Nauczyciele szkół podstawowych i specjaliści do spraw wychowania małego dziecka.....	340	311	355	330
235	Inni specjaliści nauczania i wychowania	998	888	984	867
241	Specjaliści do spraw finansowych	290	235	290	233
242	Specjaliści do spraw administracji i zarządzania.....	954	651	970	671
243	Specjaliści do spraw sprzedaży, marketingu i public relations	396	276	419	283
244	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości.....	10	7	9	4
251	Analitycy systemowi i programiści	100	19	95	21
252	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	66	17	56	14
261	Specjaliści z dziedziny prawa	202	120	210	124
262	Bibliotekoznawcy, archiwiści i muzealnicy	78	67	69	55
263	Specjaliści z dziedzin społecznych i religijnych.....	1936	1476	1994	1447
264	Literaci, dziennikarze i filolodzy	248	210	269	212
265	Twórcy i artyści	35	23	48	25

TABL. 20 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW (cd.)
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani			
		2011		2012	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
3	Technicy i inny średni personel	13422	7447	13275	7077
311	Technicy nauk fizycznych i technicznych.....	5146	1267	5236	1185
312	Mistrzowie produkcji w górnictwie, przemyśle przetwórczym i budownictwie.....	8	#	11	#
313	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	48	7	66	11
314	Technicy nauk biologicznych, rolniczych i technologii żywności	1691	1163	1565	1067
315	Pracownicy transportu morskiego, żeglugi śródlądowej i lotnictwa ..	10	#	7	#
321	Technicy medyczni i farmaceutyczni	190	165	212	193
322	Dietetycy i żywieniowcy	773	614	759	579
323	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii.....	7	6	13	12
324	Technicy weterynarii	10	3	7	#
325	Inny średni personel do spraw zdrowia.....	552	441	497	394
331	Średni personel do spraw finansowych	3280	2800	3132	2665
332	Agenci i pośrednicy handlowi	232	105	235	97
333	Pośrednicy usług biznesowych.....	100	57	114	62
334	Pracownicy administracyjni i sekretarze wyspecjalizowani	420	339	372	303
335	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru.....	21	9	22	9
341	Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych i religii	191	171	189	170
342	Sportowcy, trenerzy i pokrewni.....	6	4	10	6
343	Średni personel w zakresie działalności artystycznej, kulturalnej i kulinarnej.....	269	166	298	196
351	Technicy do spraw technologii teleinformatycznych i pomocy użytkownikom urządzeń teleinformatycznych	406	118	460	116
352	Technicy telekomunikacji i urządzeń transmisyjnych	62	7	70	8
4	Pracownicy biurowi	2182	1604	2392	1682
411	Pracownicy obsługi biurowej	790	680	843	705
412	Sekretarki (ogólne).....	59	59	69	69
413	Operatorzy urządzeń biurowych	18	17	20	19
421	Pracownicy obrotu pieniężnego.....	76	60	81	70
422	Pracownicy do spraw informowania klientów	472	405	518	439
431	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	160	149	157	139
432	Pracownicy do spraw ewidencji materiałowej i transportu.....	530	192	620	193
441	Pozostali pracownicy obsługi biura.....	77	42	84	48
5	Pracownicy usług i sprzedawcy	10689	8762	11166	9035
511	Stewardzi, konduktorzy i przewodnicy.....	41	17	39	16
512	Kucharze.....	1909	1544	1964	1545
513	Kelnerzy i barmani	536	454	579	497
514	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	1419	1366	1555	1515
515	Gospodarze obiektów	1040	443	1054	427
516	Pozostali pracownicy usług osobistych.....	14	#	20	#
521	Sprzedawcy uliczni i bazarowi.....	5	#	6	#
522	Pracownicy sprzedaży w sklepach	4804	4326	4927	4375
523	Kasjerzy i sprzedawcy biletów.....	124	114	146	130
524	Inni pracownicy sprzedaży i pokrewni	341	280	385	295
531	Opiekunowie dziecięcy i asystenci nauczycieli	21	20	20	20
532	Pracownicy opieki osobistej w ochronie zdrowia i pokrewni.....	155	140	162	143
541	Pracownicy usług ochrony.....	280	52	309	64
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	951	566	929	535
611	Rolnicy produkcji roślinnej.....	576	379	534	337
612	Hodowcy zwierząt	29	17	36	22
613	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej.....	186	115	202	121
621	Robotnicy leśni i pokrewni.....	111	24	107	23

TABL. 20 BEZROBOTNI WEDŁUG 3-CYFROWYCH GRUP ZAWODÓW (dok.)
Stan w dniu 31 XII

Symbol grupy	Nazwa zawodu	Bezrobotni zarejestrowani			
		2011		2012	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
622	Rybacy	6	-	8	-
633	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej pracujący na własne potrzeby.....	43	31	42	32
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	21101	5570	22366	5279
711	Robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni	2685	37	3002	26
712	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni.....	1426	31	1616	40
713	Malarze, pracownicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni.....	720	92	755	82
721	Formierze odlewniczy, spawacze, blacharze, monterzy konstrukcji metalowych i pokrewni	905	55	1006	46
722	Kowale, ślusarze i pokrewni.....	3482	461	3689	454
723	Mechanicy maszyn i urządzeń	3753	183	4051	160
731	Rzemieślnicy	638	485	613	450
732	Robotnicy poligraficzni.....	142	61	132	50
741	Elektrycy budowlani, elektromechanicy i elektrycy	1480	113	1588	96
742	Monterzy elektroniki i monterzy instalacji i urządzeń telekomunikacyjnych.....	180	10	190	13
751	Robotnicy w przetwórstwie spożywczym i pokrewni.....	1834	931	1931	948
752	Robotnicy obróbki drewna, stolarze meblowi i pokrewni.....	730	114	849	108
753	Robotnicy produkcji odzieży i pokrewni.....	3120	2993	2940	2802
754	Pozostali robotnicy przemysłowi, rzemieślnicy i pokrewni	6	4	4	4
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	2283	459	2414	460
	w tym:				
811	Operatorzy maszyn i urządzeń górniczych i pokrewni	221	9	223	8
812	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji, przetwórstwa i obróbki wykończeniowej metalu	165	28	170	29
813	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych i fotograficznych.....	26	#	25	#
814	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, z tworzyw sztucznych i papierniczych.....	65	29	63	23
815	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów włókienniczych, futrzarskich i skórzanych	29	24	25	18
816	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni.....	237	195	223	184
817	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna i produkcji papieru.....	47	19	44	21
818	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	161	23	169	30
821	Monterzy	279	58	312	68
831	Maszyniści kolejowi, dyżurni ruchu i pokrewni	86	26	83	29
832	Kierowcy samochodów osobowych, dostawczych i motocykli.....	214	3	252	4
833	Kierowcy ciężarówek i autobusów	354	#	399	#
834	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych i pokrewni.....	395	33	424	37
9	Pracownicy przy pracach prostych.....	3984	1795	4358	1825
	w tym:				
911	Pomoce i sprzątaczk domowe, biurowe, hotelowe	936	831	940	832
912	Myjący pojazdy, szyby, praczki i inni sprzątacze	78	74	80	75
921	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie	18	10	24	17
931	Robotnicy pomocniczy w górnictwie i budownictwie	1231	68	1453	75
932	Robotnicy przy pracach prostych w przemyśle	885	495	946	494
933	Robotnicy pomocniczy transportu i prac magazynowych	201	38	249	46
941	Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki	121	115	136	122
961	Ładowacze nieczystości i pokrewni	280	73	287	75
962	Pozostali pracownicy przy pracach prostych	231	91	238	88

TABL. 21 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
WOJEWÓDZTWO	86708	42568	15187	61758	31899
PODREGION KIELECKI.....	57155	27459	11923	39193	19971
POWIAT KIELECKI.....	14240	6733	3604	10673	4173
Gminy miejsko – wiejskie:					
Bodzentyn	918	398	207	709	324
Chęciny	1084	536	263	810	325
Chmielnik	949	473	257	686	401
Daleszyce	1099	485	306	794	274
Gminy wiejskie:					
Bieliny	761	355	181	618	196
Górno	922	425	217	714	256
Łagów	389	161	68	308	95
Łopuszno	658	334	165	530	186
Masłów	628	301	185	460	154
Miedziana Góra	689	333	185	484	209
Mniów	785	395	199	572	300
Morawica	767	360	218	579	198
Nowa Słupia	700	330	156	524	176
Piekoszów	1073	519	285	817	277
Pierzchnica	370	175	83	273	172
Raków	406	192	68	306	117
Sitkówka–Nowiny	485	221	145	360	121
Strawczyn	634	314	166	501	186
Zagnańsk	923	426	250	628	206
POWIAT KONECKI	7218	3675	1868	5017	2634
Gminy miejsko – wiejskie:					
Końskie	2957	1538	763	2052	1137
Stąporków	1786	914	492	1180	499
Gminy wiejskie:					
Fałków	337	137	74	240	142
Gowarczów	479	256	128	345	203
Radoszyce	846	424	206	606	327
Ruda Maleniecka	325	156	88	210	141
Słupia (Konecka)	133	63	25	112	49
Smyków	355	187	92	272	136
POWIAT OSTROWIECKI	9150	4688	1848	6329	3423
Gminy miejskie:					
Ostrowiec Świętokrzyski	5573	2933	1160	3722	2016
Gminy miejsko – wiejskie:					
Ćmielów	685	336	114	497	285
Kunów	986	506	193	678	364
Gminy wiejskie:					
Bałtów	298	140	62	231	88
Bodzechów	1196	574	257	851	509
Waśniów	412	199	62	350	161

TABL. 21 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2012 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
PODREGION KIELECKI (dok.)					
POWIAT SKARŻYSKI.....	7646	3680	1627	4857	2828
Gminy miejskie:					
Skarżysko-Kamienna	4295	2100	910	2697	1540
Gminy miejsko – wiejskie:					
Suchedniów	977	444	226	637	356
Gminy wiejskie:					
Bliżyn.....	1168	564	190	727	498
Łączna.....	468	227	109	317	184
Skarżysko Kościelne.....	738	345	192	479	250
POWIAT STARACHOWICKI.....	7215	3332	1343	4881	2705
Gminy miejskie:					
Starachowice	3947	1880	726	2495	1477
Gminy miejsko – wiejskie:					
Wąchock.....	632	291	99	435	237
Gminy wiejskie:					
Brody	957	418	185	666	366
Mirzec.....	613	274	137	461	221
Pawłów	1066	469	196	824	404
MIASTO NA PRAWACH POWIATU					
Kielce.....	11686	5351	1633	7436	4208
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	29553	15109	3264	22565	11928
POWIAT BUSKI.....	3285	1524	501	2556	983
Gminy miejsko – wiejskie:					
Busko-Zdrój	1654	742	267	1189	533
Gminy wiejskie:					
Gnojno.....	177	95	16	156	51
Nowy Korczyn.....	233	103	13	194	62
Pacanów.....	249	128	22	208	81
Solec-Zdrój	204	112	23	157	56
Stopnica	352	151	87	300	80
Tuczępy	177	84	41	149	48
Wiślica.....	239	109	32	203	72

TABL. 21 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2012 R. (cd.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyjnym mobilnym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI (cd.)					
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	4934	2709	476	3663	2324
Gminy miejsko – wiejskie:					
Jędrzejów.....	1772	895	189	1231	803
Małogoszcz.....	749	439	72	538	360
Sędziszów.....	719	450	58	571	353
Gminy wiejskie:					
Imielno.....	232	134	23	191	110
Nagłowice.....	300	168	19	237	156
Oksa.....	233	129	17	176	114
Stupia.....	146	94	10	115	65
Sobków.....	427	211	65	323	180
Wodzisław.....	356	189	23	281	183
POWIAT KAZIMIERSKI	2088	996	114	1673	970
Gminy miejsko – wiejskie:					
Kazimierza Wielka.....	1210	564	78	918	578
Skalbmierz.....	349	183	20	286	162
Gminy wiejskie:					
Bejsce.....	198	98	6	176	84
Czarnocin.....	181	89	7	166	80
Opatowiec.....	150	62	3	127	66
POWIAT OPATOWSKI.....	5583	2660	546	4237	2870
Gminy miejsko – wiejskie:					
Opatów.....	1242	579	169	925	578
Ożarów.....	1064	597	107	810	545
Gminy wiejskie:					
Bačkowice.....	424	178	43	349	199
Iwaniska.....	969	434	82	738	562
Lipnik.....	635	284	35	482	371
Sadowie.....	320	165	29	256	161
Tartów.....	562	253	54	401	246
Wojciechowice.....	367	170	27	276	208
POWIAT PIŃCZOWSKI.....	1764	916	196	1313	697
Gminy miejsko – wiejskie:					
Działoszyce.....	218	100	22	155	141
Pińczów.....	989	521	130	676	241
Gminy wiejskie:					
Kije.....	206	106	20	149	109
Michałów.....	177	105	13	157	120
Złota.....	174	84	11	176	86

TABL. 21 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI W POWIATOWYCH URZĘDACH PRACY W 2012 R. (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	kobiety	Z prawem do zasiłku	W wieku produkcyj- nym mobil- nym (18-44 lata)	Pozostający bez pracy powyżej 12 miesięcy
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI (dok.)					
POWIAT SANDOMIERSKI.....	4759	2424	354	3705	1930
Gminy miejskie:					
Sandomierz	1364	688	141	969	528
Gminy miejsko – wiejskie:					
Koprzywnica	450	246	17	374	190
Zawichost	307	148	19	236	154
Gminy wiejskie:					
Dwikozy	518	271	50	394	218
Klimontów	625	325	29	509	251
Łonów	437	210	46	336	148
Obrazów	355	186	18	296	168
Samborzec	457	234	21	393	175
Wilczyce	246	116	13	198	98
POWIAT STASZOWSKI	4175	2185	719	3286	1073
Gminy miejsko – wiejskie:					
Osiek	601	342	96	463	175
Połaniec.....	664	430	146	530	154
Staszów.....	1373	705	197	1058	350
Gminy wiejskie:					
Bogoria	492	237	62	403	163
Łubnice.....	207	99	24	178	51
Oleśnica	254	80	109	201	38
Rytwiany.....	370	203	66	267	104
Szydłów	214	89	19	186	38
POWIAT WŁOSZCZOWSKI.....	2965	1695	358	2132	1081
Gminy miejsko – wiejskie:					
Włoszczowa.....	1195	675	157	793	402
Gminy wiejskie:					
Kluczewsko.....	371	217	35	288	172
Krasocin	732	440	85	554	257
Moskorzew	195	90	13	144	81
Radków	139	77	16	110	50
Secemin	333	196	52	243	119

TABL. 22 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2012 R.
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
WOJEWÓDZTWO	1273995	805238	86708	10,8
PODREGION KIELECKI.....	779545	496238	57155	11,5
POWIAT KIELECKI.....	207085	134103	14240	10,6
Gminy miejsko – wiejskie:				
Bodzentyn	11749	7524	918	12,2
Chęciny	15136	9865	1084	11,0
Chmielnik	11572	7246	949	13,1
Daleszyce	15534	10196	1099	10,8
Gminy wiejskie:				
Bieliny	10131	6496	761	11,7
Górno	13710	9033	922	10,2
Łagów	7018	4398	389	8,8
Łopuszno	9080	5725	658	11,5
Masłów	10468	6985	628	9,0
Miedziana Góra	10949	7289	689	9,5
Mniów	9387	6035	785	13,0
Morawica	15129	9979	767	7,7
Nowa Słupia	9708	6223	700	11,2
Piekoszów	16146	10537	1073	10,2
Pierzchnica	4836	2987	370	12,4
Raków	5797	3571	406	11,4
Sitkówka–Nowiny	7531	4848	485	10,0
Strawczyn	10288	6729	634	9,4
Zagnańsk	12916	8437	923	10,9
POWIAT KONECKI	83927	52681	7218	13,7
Gminy miejsko – wiejskie:				
Końskie	36727	23232	2957	12,7
Stąporków	18028	11338	1786	15,8
Gminy wiejskie:				
Fałków	4716	2874	337	11,7
Gowarczów	4748	2977	479	16,1
Radoszyce	9209	5821	846	14,5
Ruda Maleniecka	3268	1954	325	16,6
Słupia (Konecka).....	3456	2121	133	6,3
Smyków	3775	2364	355	15,0
POWIAT OSTROWIECKI	115154	73130	9150	12,5
Gminy miejskie:				
Ostrowiec Świętokrzyski.....	72871	46832	5573	11,9
Gminy miejsko – wiejskie:				
Ćmielów	7731	4775	685	14,3
Kunów	10083	6404	986	15,4
Gminy wiejskie:				
Bałtów	3711	2286	298	13,0
Bodzechów	13636	8514	1196	14,0
Waśniów	7122	4319	412	9,5

TABL. 22 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2012 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION KIELECKI (dok.)				
POWIAT SKARŻYSKI.....	78636	49930	7646	15,3
Gminy miejskie:				
Skarżysko-Kamienna	47987	30488	4295	14,1
Gminy miejsko – wiejskie:				
Suchedniów	10626	6766	977	14,4
Gminy wiejskie:				
Bliżyn	8434	5352	1168	21,8
Łączna	5331	3353	468	14,0
Skarżysko Kościelne	6258	3971	738	18,6
POWIAT STARACHOWICKI.....	93805	58481	7215	12,3
Gminy miejskie:				
Starachowice	51695	32438	3947	12,2
Gminy miejsko – wiejskie:				
Wąchock	7126	4416	632	14,3
Gminy wiejskie:				
Brody	11156	6924	957	13,8
Mirzec	8447	5212	613	11,8
Pawłów	15381	9491	1066	11,2
MIASTO NA PRAWACH POWIATU				
Kielce	200938	127913	11686	9,1
PODREGION SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	494450	309000	29553	9,6
POWIAT BUSKI	73934	45756	3285	7,2
Gminy miejsko – wiejskie:				
Busko-Zdrój	32899	20723	1654	8,0
Gminy wiejskie:				
Gnojno	4561	2722	177	6,5
Nowy Korczyn	6289	3837	233	6,1
Pacanów	7720	4595	249	5,4
Solec-Zdrój	5111	3139	204	6,5
Stopnica	7819	4870	352	7,2
Tuczępy	3793	2279	177	7,8
Wiślica	5742	3591	239	6,7

TABL. 22 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2012 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (cd.)				
POWIAT JĘDRZEJOWSKI.....	88285	55072	4934	9,0
Gminy miejsko – wiejskie:				
Jędrzejów.....	28972	18218	1772	9,7
Małogoszcz.....	11788	7491	749	10,0
Sędziszów.....	12932	8332	719	8,6
Gminy wiejskie:				
Imielno.....	4456	2690	232	8,6
Nagłowice.....	5173	3100	300	9,7
Oksa.....	4695	2832	233	8,2
Słupia.....	4381	2644	146	5,5
Sobków.....	8495	5325	427	8,0
Wodzisław.....	7393	4440	356	8,0
POWIAT KAZIMIERSKI.....	35275	22132	2088	9,4
Gminy miejsko – wiejskie:				
Kazimierza Wielka.....	16774	10723	1210	11,3
Skalbmierz.....	6794	4151	349	8,4
Gminy wiejskie:				
Bejsce.....	4252	2655	198	7,5
Czarnocin.....	3985	2469	181	7,3
Opatowiec.....	3470	2134	150	7,0
POWIAT OPATOWSKI.....	55082	34658	5583	16,1
Gminy miejsko – wiejskie:				
Opatów.....	12381	7807	1242	15,9
Ożarów.....	11185	7202	1064	14,8
Gminy wiejskie:				
Baćkowice.....	5050	3205	424	13,2
Iwaniska.....	6938	4321	969	22,4
Lipnik.....	5585	3522	635	18,0
Sadowie.....	4155	2590	320	12,4
Tartów.....	5482	3372	562	16,7
Wojciechowice.....	4306	2639	367	13,9
POWIAT PIŃCZOWSKI.....	40930	25367	1764	7,0
Gminy miejsko – wiejskie:				
Działoszyce.....	5295	3151	218	6,9
Pińczów.....	21645	13742	989	7,2
Gminy wiejskie:				
Kije.....	4498	2742	206	7,5
Michałów.....	4795	2857	177	6,2
Złota.....	4697	2875	174	6,1

TABL. 22 LUDNOŚĆ ORAZ BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG MIAST I GMIN W 2012 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność		Bezrobotni	
	ogółem	w tym w wieku produkcyjnym	ogółem	w % ludności w wieku produkcyjnym
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI (dok.)				
POWIAT SANDOMIERSKI.....	80566	50313	4759	9,5
Gminy miejskie:				
Sandomierz	24731	15660	1364	8,7
Gminy miejsko – wiejskie:				
Koprzywnica	6943	4318	450	10,4
Zawichost	4670	2848	307	10,8
Gminy wiejskie:				
Dwikozy	9053	5779	518	9,0
Klimontów	8522	5212	625	12,0
Łoniów	7505	4652	437	9,4
Obrazów	6603	4015	355	8,8
Samborzec	8733	5424	457	8,4
Wilczyce	3806	2405	246	10,2
POWIAT STASZOWSKI	73858	46769	4175	8,9
Gminy miejsko – wiejskie:				
Osiek	7841	4808	601	12,5
Połaniec.....	11991	8256	664	8,0
Staszów	26582	16827	1373	8,2
Gminy wiejskie:				
Bogoria	7961	4835	492	10,2
Łubnice.....	4306	2569	207	8,1
Oleśnica	3928	2427	254	10,5
Rytwiany	6448	4003	370	9,2
Szydłów	4801	3044	214	7,0
POWIAT WŁOSZCZOWSKI.....	46520	28933	2965	10,2
Gminy miejsko – wiejskie:				
Włoszczowa.....	20185	12769	1195	9,4
Gminy wiejskie:				
Kluczewsko.....	5265	3225	371	11,5
Krasocin	10805	6751	732	10,8
Moskorzew	2747	1662	195	11,7
Radków	2568	1536	139	9,0
Secemin	4950	2990	333	11,1

TABL. 23 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z ogółem				Stopa bezrobocia w %	
		kobiety	nie posiadający prawa do zasiłku	mieszkający na wsi	zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy		
		w liczbach bezwzględnych					
WOJEWÓDZTWO.....	2011	83217	42901	68937	46231	1448	15,2
	2012	86708	42568	71521	48051	2818	16,0
PODREGION KIELECKI		57155	27459	45232	27102	1981	17,8
Powiaty:							
kielecki.....		14240	6733	10636	13325	656	19,7
konecki		7218	3675	5350	5247	101	22,6
ostrowiecki.....		9150	4688	7302	2973	355	22,2
skarżyski.....		7646	3680	6019	2547	308	27,4
starachowicki		7215	3332	5872	3010	203	18,8
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....		11686	5351	10053	x	358	10,7
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI		29553	15109	26289	20949	837	13,4
Powiaty:							
buski		3285	1524	2784	2466	90	9,1
jędrzejowski		4934	2709	4458	3176	285	13,9
kazimierski.....		2088	996	1974	1507	64	12,6
opatowski.....		5583	2660	5037	4393	95	22,6
pińczowski		1764	916	1568	1132	31	9,8
sandomierski.....		4759	2424	4405	3091	93	12,8
staszowski		4175	2185	3456	2840	105	12,9
włoszczowski		2965	1695	2607	2344	74	14,3

TABL. 24 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I WIEKU
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W wieku				
		24 lata i mniej	25-34	35-44	45-54	55 lat i więcej
WOJEWÓDZTWO 2011	83217	18196	25858	15576	15178	8409
	2012	18016	26775	16967	15374	9576
PODREGION KIELECKI.....	57155	10110	17146	11937	11115	6847
Powiaty:						
kielecki	14240	3250	4579	2844	2325	1242
konecki	7218	1336	2053	1628	1387	814
ostrowiecki.....	9150	1635	2832	1862	1812	1009
skarżyski	7646	1058	2194	1605	1716	1073
starachowicki.....	7215	1394	2012	1475	1420	914
Miasto na prawach powiatu						
Kielce	11686	1437	3476	2523	2455	1795
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI.....	29553	7906	9629	5030	4259	2729
Powiaty:						
buski.....	3285	938	1108	510	417	312
jędrzejowski.....	4934	1220	1548	895	757	514
kazimierski.....	2088	728	651	294	232	183
opatowski	5583	1452	1802	983	837	509
pińczowski	1764	537	527	249	264	187
sandomierski	4759	1183	1741	781	663	391
staszowski	4175	1116	1399	771	565	324
włoszczowski.....	2965	732	853	547	524	309

TABL. 25 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I POZIOMU WYKSZTAŁCENIA
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Z wykształceniem				
		wyższym	średnim zawodowym ^a	średnim ogólnokształcącym	zasadniczym zawodowym	gimnazjalnym i poniżej
WOJEWÓDZTWO..... 2011	83217	11916	20938	9364	23434	17565
	2012	12593	21960	9374	24637	18144
PODREGION KIELECKI	57155	8471	14483	5909	16201	12091
Powiaty:						
kielecki.....	14240	1957	3683	1276	4213	3111
konecki	7218	772	1816	711	2209	1710
ostrowiecki.....	9150	1270	2237	1038	2603	2002
skarżyski.....	7646	971	2131	762	2318	1464
starachowicki	7215	860	1774	801	2287	1493
Miasto na prawach powiatu						
Kielce.....	11686	2641	2842	1321	2571	2311
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	29553	4122	7477	3465	8436	6053
Powiaty:						
buski	3285	474	913	334	944	620
jędrzejowski	4934	737	1386	511	1256	1044
kazimierski.....	2088	196	717	246	501	428
opatowski.....	5583	501	1066	805	1922	1289
pińczowski	1764	295	486	264	425	294
sandomierski.....	4759	858	1218	440	1283	960
staszowski	4175	665	942	512	1308	748
włoszczowski	2965	396	749	353	797	670

^a Łącznie ze szkołami policealnymi.

TABL. 26 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I STAŻU PRACY
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Według stażu pracy w latach ^a							
		bez stażu pracy	1 rok i mniej	1 - 5	5 - 10	10 - 20	20 - 30	powyżej 30 lat	
WOJEWÓDZTWO	2011	83217	19907	13038	18412	11090	11304	7322	2144
	2012	86708	19363	13465	19951	11843	11809	7740	2537
PODREGION KIELECKI		57155	10154	8757	13071	8568	8783	5914	1908
Powiaty:									
kielecki		14240	3097	2307	3360	2068	1944	1134	330
konecki		7218	1180	939	1818	1237	1151	690	203
ostrowiecki		9150	1787	1409	2098	1226	1354	953	323
skarżyski		7646	1103	1108	1797	1102	1298	902	336
starachowicki		7215	916	882	1689	1303	1329	849	247
Miasto na prawach powiatu									
Kielce		11686	2071	2112	2309	1632	1707	1386	469
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI		29553	9209	4708	6880	3275	3026	1826	629
Powiaty:									
buski		3285	998	452	806	350	399	200	80
jędrzejowski		4934	1263	839	1245	572	539	345	131
kazimierski		2088	1001	289	343	175	140	94	46
opatowski		5583	2079	762	1279	538	497	334	94
pińczowski		1764	541	294	404	167	191	127	40
sandomierski		4759	1745	846	951	466	431	244	76
staszowski		4175	871	717	1127	632	497	254	77
włoszczowski		2965	711	509	725	375	332	228	85

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

TABL. 27 BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG POWIATÓW I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Czas pozostawania bez pracy w miesiącach ^a					
		1 miesiąc i mniej	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24	powyżej 24 miesięcy
WOJEWÓDZTWO..... 2011	83217	7699	14504	14248	17568	16731	12467
2012	86708	8772	15641	14514	15882	16667	15232
PODREGION KIELECKI	57155	5933	10174	9750	11327	11249	8722
Powiaty:							
kielecki.....	14240	1565	2866	2550	3086	2600	1573
konecki	7218	802	1199	1213	1370	1509	1125
ostrowiecki.....	9150	947	1517	1547	1716	1797	1626
skarżyski.....	7646	781	1319	1218	1500	1488	1340
starachowicki	7215	732	1287	1191	1300	1583	1122
Miasto na prawach powiatu							
Kielce.....	11686	1106	1986	2031	2355	2272	1936
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	29553	2839	5467	4764	4555	5418	6510
Powiaty:							
buski.....	3285	394	769	662	477	495	488
jędrzejowski	4934	321	841	693	755	994	1330
kazimierski.....	2088	185	272	345	316	435	535
opatowski.....	5583	480	848	685	700	1021	1849
pińczowski	1764	162	331	312	262	334	363
sandomierski.....	4759	371	846	793	819	929	1001
staszowski	4175	610	953	804	735	711	362
włoszczowski	2965	316	607	470	491	499	582

a Przedziały zostały domknięte prawostronnie.

TABL. 28 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeciętne roczne			Kwartały					
	2010	2011	2012	IV 2010	IV 2011	I 2012	II 2012	III 2012	IV 2012
Ludność w tys.	1221	1210	1177	1209	1178	1166	1184	1202	1155
Mężczyźni	604	602	582	599	584	575	585	595	571
Kobiety	617	608	595	610	594	590	599	607	585
Aktywni zawodowo.....	692	691	672	690	672	663	684	690	652
mężczyźni	389	393	380	390	381	369	386	396	370
kobiety	303	298	292	300	291	294	298	294	282
Pracujący	609	602	584	609	584	565	594	606	569
mężczyźni	342	345	332	343	335	317	335	348	327
kobiety	267	257	252	266	249	248	259	258	242
Bezrobotni	83	89	88	80	88	98	89	84	83
mężczyźni	47	48	48	47	46	52	51	48	42
kobiety	36	41	40	34	43	46	38	36	40
Bierni zawodowo	529,0	519	505	519	506	502	501	512	504
Mężczyźni	215,0	209	202	209	203	206	199	200	201
Kobiety	314,0	310	303	310	303	296	301	313	303
WSPÓLCZYNNIK AKTYW-									
NOŚCI ZAWODOWEJ w %....	56,7	57,1	57,1	57,1	57,0	56,9	57,8	57,4	56,5
mężczyźni	64,4	65,3	65,3	65,1	65,2	64,2	66,0	66,6	64,8
kobiety	49,1	49,0	49,1	49,2	49,0	49,8	49,7	48,4	48,2
Miasta.....	55,0	54,9	55,1	54,4	54,2	55,0	56,5	54,9	54,4
Wieś	57,9	58,8	58,8	59,2	59,4	58,5	58,8	59,7	58,3
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA									
w %.....	49,9	49,8	49,6	50,4	49,6	48,5	50,2	50,4	49,3
mężczyźni	56,6	57,3	57,0	57,3	57,4	55,1	57,3	58,5	57,3
kobiety	43,3	42,3	42,4	43,6	41,9	42,0	43,2	42,5	41,4
Miasta.....	47,2	46,2	46,5	46,3	45,4	45,6	47,2	46,5	46,6
Wieś	52,0	52,6	52,3	53,6	52,9	50,7	52,6	54,3	51,8
STOPA BEZROBOCIA w %.....	12,0	12,9	13,1	11,6	13,1	14,8	13,0	12,2	12,7
mężczyźni	12,1	12,2	12,6	12,1	12,1	14,1	13,2	12,1	11,4
kobiety	11,9	13,8	13,7	11,3	14,8	15,6	12,8	12,2	14,2
Miasta.....	14,3	15,9	15,9	14,8	16,3	17,0	16,4	15,4	14,4
Wieś	10,2	10,6	11,1	9,5	10,7	13,1	10,3	9,4	11,3

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej. Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011. Uwzględnione zostały również zmiany metodologiczne. Prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne w wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok.

TABL. 29 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
IV KWARTAŁ 2010 R.								
Ogółem.....	1209	690	609	80	519	57,1	50,4	11,6
Według wieku:								
w tym								
w wieku produkcyjnym ^b	903	669	589	80	234	74,1	65,2	12,0
15—64 lata	1005	678	597	80	327	67,5	59,4	11,8
15—24 lata	198	63	44	19	136	31,8	22,2	30,2
25—34	221	192	168	24	29	86,9	76,0	12,5
35—44	175	154	140	14	21	88,0	80,0	9,1
45—54	216	182	167	15	34	84,3	77,3	8,2
55 lat i więcej	399	99	91	8	299	24,8	22,8	8,1
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe	210	173	159	14	38	82,4	75,7	8,1
Policealne i średnie								
zawodowe	275	187	166	21	87	68,0	60,4	11,2
Średnie ogólnokształcące	120	50	40	10	70	41,7	33,3	20,0
Zasadnicze (zawodowe)	298	212	188	24	87	71,1	63,1	11,3
Gimnazjalne, podstawowe								
i niepełne podstawowe	306	68	56	12	237	22,2	18,3	17,6

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej. Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011. Uwzględnione zostały również zmiany metodologiczne. Prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne w wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok. b Mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety – 18-59 lat.

TABL. 29 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2012 R. (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
IV KWARTAŁ 2011 R.								
Ogółem.....	1178	672	584	88	506	57,0	49,6	13,1
Według wieku:								
w tym								
w wieku produkcyjnym ^b	880	651	563	88	228	74,0	64,0	13,5
15—64 lata.....	983	660	572	88	322	67,1	58,2	13,3
15—24 lata.....	195	66	44	22	129	33,8	22,6	33,3
25—34.....	215	185	156	29	30	86,0	72,6	15,7
35—44.....	180	160	146	14	20	88,9	81,1	8,8
45—54.....	197	165	149	16	32	83,8	75,6	9,7
55 lat i więcej.....	391	96	89	7	295	24,6	22,8	7,3
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe.....	199	166	150	16	33	83,4	75,4	9,6
Policealne i średnie zawodowe.....	266	184	156	28	82	69,2	58,6	15,2
Średnie ogólnokształcące.....	106	47	37	10	59	44,3	34,9	21,3
Zasadnicze (zawodowe).....	299	204	178	26	94	68,2	59,5	12,7
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe.....	309	71	62	9	238	23,0	20,1	12,7

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej. Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011. Uwzględnione zostały również zmiany metodologiczne. Prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne w wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok. b Mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety – 18-59 lat.

TABL. 29 AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI^a W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2012 R. (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		ogółem	pracujący	bezrobotni				
	w tys.					w %		
IV KWARTAŁ 2012 R.								
Ogółem.....	1155	652	569	83	504	56,5	49,3	12,7
Według wieku:								
w tym								
w wieku produkcyjnym ^b	852	633	551	82	219	74,3	64,7	13,0
15—64 lata	949	643	561	82	306	67,8	59,1	12,8
15—24 lata	176	65	46	19	110	36,9	26,1	29,2
25—34	205	174	147	27	32	84,9	71,7	15,5
35—44	175	155	140	15	20	88,6	80,0	9,7
45—54	192	159	145	14	32	82,8	75,5	8,8
55 lat i więcej	408	99	92	7	309	24,3	22,5	7,1
Według poziomu wykształcenia:								
Wyższe	214	171	154	17	43	79,9	72,0	9,9
Policealne i średnie								
zawodowe	272	184	160	23	88	67,6	58,8	12,5
Średnie ogólnokształcące	102	45	36	9	57	44,1	35,3	20,0
Zasadnicze (zawodowe)	282	190	166	24	92	67,4	58,9	12,6
Gimnazjalne, podstawowe								
i niepełne podstawowe	285	62	53	8	223	21,8	18,6	12,9

a Na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL) przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej. Do uogólnienia wyników badania na populację generalną zastosowano dane o ludności w wieku 15 lat i więcej, pochodzące z bilansów opracowanych na podstawie wyników NSP 2011. Uwzględnione zostały również zmiany metodologiczne. Prezentowane wyniki BAEL nie są w pełni porównywalne w wynikami badań z lat poprzedzających 2010 rok. b Mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety – 18-59 lat.

TABL. 30 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W GOSPODARCE NARODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem	2681,61	2793,23	2941,38	3070,29
sektor publiczny.....	3212,75	3358,19	3550,72	3701,59
sektor prywatny.....	2359,45	2458,46	2597,99	2713,63
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	3271,19	3773,86	4299,18	4748,70
Przemysł.....	2754,89	2813,80	2998,26	3150,44
w tym przetwórstwo przemysłowe.....	2529,83	2673,16	2844,64	3001,61
Budownictwo.....	2258,00	2348,52	2471,24	2568,43
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2034,25	2117,95	2212,31	2306,00
Transport i gospodarka magazynowa.....	2017,67	2067,72	2119,38	2243,23
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1635,33	1742,11	1885,26	1925,31
Informacja i komunikacja.....	3276,19	3432,46	3339,92	3340,34
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	3931,94	3954,09	4306,16	4392,39
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2853,15	2958,27	3123,19	3261,29
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	2477,62	2564,24	2781,51	2791,95
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1966,13	1937,77	1975,72	2088,02
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	3626,37	3715,39	3937,32	3986,14
Edukacja.....	3048,83	3344,16	3567,24	3735,62
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	3018,02	3117,80	3226,33	3324,61
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekre- acją.....	2582,50	2733,94	2849,20	2906,96
Pozostała działalność usługowa.....	2007,84	2072,23	2120,08	2197,99

a Dane nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 31 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG SEKCJI

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem	2868,09	2971,58	3137,91	3250,94
sektor publiczny	3212,74	3358,19	3550,71	3701,59
sektor prywatny	2585,47	2670,91	2830,73	2922,75
W relacji do średniej krajowej (Polska = 100)	86,5	86,5	86,6	86,8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	3820,43	4348,29	5049,09	5536,41
Przemysł	2857,45	2902,35	3097,31	3242,49
w tym przetwórstwo przemysłowe	2625,61	2758,75	2940,52	3091,09
Budownictwo	2578,38	2635,88	2764,42	2844,21
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	2264,50	2330,82	2448,91	2493,28
Transport i gospodarka magazynowa	2209,10	2278,33	2294,06	2418,51
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	1755,67	1825,04	2059,19	2053,41
Informacja i komunikacja	3658,85	3812,15	3504,41	3556,76
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	4201,12	4333,15	4601,52	4738,52
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2895,55	3021,34	3202,84	3324,08
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2735,59	2841,34	3115,19	3087,86
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	1973,44	1943,55	1983,41	2058,81
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3626,52	3715,56	3937,57	3986,47
Edukacja	3056,42	3353,36	3582,41	3747,71
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	3047,06	3155,52	3259,18	3363,42
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2533,56	2711,72	2847,74	2896,47
Pozostała działalność usługowa	1834,21	2179,09	2253,74	2321,26

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 32 PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO ^a WEDŁUG POWIATÓW W 2012 R.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	Przemysł i budownictwo	Handel; naprawa pojazdów samochodo- wych ^Δ , transport i gospodarka magazynowa, zakwaterowa- nie i gastrono- mia ^Δ , informacja i komunikacja	Działalność finansowa i ubezpiecze- niowa, obsłu- ga rynku nieruchomo- ści ^Δ	Pozostałe usługi (sekcje PKD: M, N ,O, P, Q, R, S)
WOJEWÓDZTWO	3250,94	5536,41	3169,31	2476,93	4059,43	3564,89
PODREGION						
KIELECKI	3232,85	5902,29	3032,01	2518,97	4165,36	3634,27
Powiaty:						
kielecki	2914,39	5214,96	2653,67	1988,90	4561,93	3391,19
konecki	3031,59	6742,62	2714,79	2365,84	3607,24	3446,02
ostrowiecki	3084,28	5781,61	2941,27	2347,05	3336,88	3533,88
skarżyski	3119,33	6230,38	2984,30	1983,44	3741,78	3497,73
starachowicki	2963,95	#	2749,32	1999,18	#	3506,75
Miasto na prawach powiatu						
Kielce	3467,85	#	3431,45	2750,96	#	3786,79
PODREGION						
SANDOMIERSKO- JĘDRZEJOWSKI	3291,86	4859,91	3474,39	2367,64	3769,74	3414,73
Powiaty:						
buski	2902,83	1711,38	2677,59	2264,76	3503,88	3270,39
jędrzejowski	3611,17	5688,36	3859,82	2431,89	3598,38	3540,40
kazimierski	2876,72	#	1695,34	1780,57	#	3469,68
opatowski	3014,36	2944,44	2529,97	1979,54	3864,74	3373,78
pińczowski	3100,89	5206,21	2782,44	1994,56	3248,85	3617,80
sandomierski	3397,35	#	3671,74	2801,80	#	3496,30
staszowski	3490,75	5774,03	3870,87	1978,62	3890,42	3259,95
włoszczowski	3259,56	#	3150,74	2205,36	#	3465,64

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą. Dane nie obejmują: gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego oraz duchownych. Z wyłączeniem wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

TABL. 33 EMERYCI I RENCIŚCI ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
ŚWIADCZENIOBIORCY (w osobach)				
Emeryci i renciści ogółem	317028	310885	307448	305979
Przeciętna liczba emerytów i rencistów objętych pozarolniczym systemem ubezpieczeń	238934	235763	235078	235620
emeryci.....	157830	156557	157595	159459
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy.....	38085	36213	34471	32983
uprawnieni do rent rodzinnych	43019	42993	43012	43178
Przeciętna liczba emerytów i rencistów objętych rolniczym systemem ubezpieczeń	78094	75122	72370	70359
emeryci.....	64575	62245	59719	57804
uprawnieni do rent z tytułu niezdolności do pracy.....	11255	10621	10399	10264
uprawnieni do rent rodzinnych	2262	2255	2252	2292
ŚWIADCZENIA (w zł)				
Przeciętna miesięczna emerytura i renta z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1328,03	1416,62	1494,87	1583,00
Przeciętna miesięczna emerytura z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1425,88	1522,47	1607,01	1692,98
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z pozarolniczego systemu ubezpieczeń.....	1048,42	1108,14	1164,99	1245,17
Przeciętna miesięczna renta rodzinna z pozarolniczego systemu ubezpieczeń	1216,59	1291,03	1348,34	1434,89
Przeciętna miesięczna emerytura i renta z rolniczego systemu ubezpieczeń	887,94	930,42	960,41	1029,82
Przeciętna miesięczna emerytura z rolniczego systemu ubezpieczeń	917,37	961,59	993,16	1064,34
Przeciętna miesięczna renta z tytułu niezdolności do pracy z rolniczego systemu ubezpieczeń.....	707,48	733,70	756,22	814,70
Przeciętna miesięczna renta rodzinna z rolniczego systemu ubezpieczeń	945,43	996,60	1033,91	1121,95

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez MON, MSWiA oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

TABL. 34 ZBIOROWOŚĆ OBJĘTA BADANIEM ORAZ ZATRUDNIENI ^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób zatrudnionych w zakładach			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	objętych badaniem	w których zagrożenia			kobiety
		nie wystąpiły	wystąpiły		
	w osobach				
Ogółem 2011	131848	76004	55844	14785	1477
2012	131862	76672	55190	14074	1635
sektor publiczny	31869	19533	12336	2552	511
sektor prywatny.....	99993	57139	42854	11522	1124
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	1137	993	144	101	5
Przemysł	65399	23644	41755	10566	986
w tym					
przetwórstwo przemysłowe	54019	20041	33978	9552	979
Budownictwo	11493	7695	3798	1161	11
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	21850	19559	2291	360	17
Transport i gospodarka magazynowa	8085	5081	3004	1373	292
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-
Informacja i komunikacja	1010	685	325	40	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	-	-	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	-	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	107	107	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	673	542	131	43	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-	-	-	-	-
Edukacja	3255	1600	1655	4	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	18823	16752	2071	418	323
Działalność związana z kulturą, rozrywką i re- kreacją.....	-	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa	30	14	16	8	-

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 35 ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
Ogółem 2011	14785	11929	10198	7975	2909	2726	1678	1228
2012	14074	11523	9400	7528	2999	2828	1675	1167
sektor publiczny	2552	2287	758	621	1525	1439	269	227
sektor prywatny	11522	9236	8642	6907	1474	1389	1406	940
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	101	87	99	85	2	2	-	-
Przemysł.....	10566	8447	8068	6495	1108	1004	1390	948
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	9552	7506	7626	6096	990	894	936	516
Budownictwo.....	1161	972	572	440	417	398	172	134
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	360	255	252	159	86	86	22	10
Transport i gospodarka magazynowa.....	1373	1325	53	53	1274	1226	46	46
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-
Informacja i komunikacja.....	40	40	21	21	-	-	19	19
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	-	-	-	-	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	43	24	33	14	-	-	10	10
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	-	-	-	-	-	-	-	-
Edukacja.....	4	4	4	4	-	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	418	369	290	257	112	112	16	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	-	-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....	8	-	8	-	-	-	-	-

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 36 ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH WEDŁUG GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ NA 1000 ZATRUDNIONYCH W ZAKŁADACH OBJĘTYCH BADIEM
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
			ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
	na 1000 zatrudnionych							
Ogółem 2011	112,1	90,5	77,3	60,5	22,1	20,7	12,7	9,3
2012	106,7	87,4	71,3	57,1	22,7	21,4	12,7	8,9
sektor publiczny	80,1	71,8	23,8	19,5	47,9	45,2	8,4	7,1
sektor prywatny.....	115,2	92,4	86,4	69,1	14,7	13,9	14,1	9,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	88,8	76,5	87,1	74,8	1,8	1,8	x	x
Przemysł	161,6	129,2	123,4	99,3	16,9	15,4	21,3	14,5
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	176,8	139,0	141,2	112,8	18,3	16,5	17,3	9,6
Budownictwo	101,0	84,6	49,8	38,3	36,3	34,6	15,0	11,7
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	16,5	11,7	11,5	7,3	3,9	3,9	1,0	0,5
Transport i gospodarka magazynowa	169,8	163,9	6,6	6,6	157,6	151,6	5,7	5,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	x	x	x	x	x	x	x	x
Informacja i komunikacja	39,6	39,6	20,8	20,8	x	x	18,8	18,8
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	x	x	x	x	x	x	x	x
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	x	x	x	x	x	x	x	x
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	x	x	x	x	x	x	x	x
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	63,9	35,7	49,0	20,8	x	x	14,9	14,9
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	x	x	x	x	x	x	x	x
Edukacja	1,2	1,2	1,2	1,2	x	x	x	x
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	22,2	19,6	15,4	13,7	6,0	6,0	0,9	x
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	x	x	x	x	x	x	x	x
Pozostała działalność usługowa	266,7	x	266,7	x	x	x	x	x

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 37 STANOWISKA PRACY DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Prze- prowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowe- go	Wy- eli- nowa- nie lub ogra- nicze- nie ryzyka zawo- dowe- go	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego			Prze- prowa- dzenie oceny ryzyka zawo- dowe- go	Wy- eli- nowa- nie lub ogra- nicze- nie ryzyka zawo- dowe- go	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego			
			tech- niczne	orga- niza- cyjne	ochro- ny indy- widu- alnej			tech- niczne	orga- niza- cyjne	ochro- ny indy- widu- alnej	
											liczba stanowisk pracy
Ogółem											
2011	32825	16138	4834	6174	9922	51686	24912	7729	9267	15357	
2012	31527	14731	4716	5671	8158	47649	22989	6441	8225	13468	
sektor publiczny	5908	3650	1896	1917	2110	8477	4553	2192	2153	2694	
sektor prywatny	25619	11081	2820	3754	6048	39172	18436	4249	6072	10774	
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	195	182	38	21	125	223	333	67	23	237	
Przemysł.....	14851	6365	2036	1976	3495	25284	12123	3250	3231	7692	
w tym											
przetwórstwo prze- mysłowe	11575	5074	1667	1539	2779	20713	10279	2764	2572	6539	
Budownictwo.....	3872	2125	537	750	1688	4590	2574	659	934	2080	
Handel; naprawa pojazdów samocho- dowych ^Δ	5303	1969	429	823	543	7962	3132	541	1788	706	
Transport i gospodar- ka magazynowa	2277	1453	262	625	635	3095	1922	365	709	952	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Informacja i komuni- kacja	254	6	6	-	-	367	12	12	-	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Obsługa rynku nieru- chomości ^Δ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Działalność profesjo- nalna, naukowa i techniczna.....	56	54	10	35	35	62	60	10	41	41	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	241	68	1	1	68	299	75	8	8	75	
Administracja publicz- na i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Edukacja.....	153	98	25	45	18	160	98	25	45	18	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4322	2408	1372	1395	1548	5599	2652	1504	1446	1659	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
Pozostała działalność usługowa	3	3	-	-	3	8	8	-	-	8	

a Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 37 STANOWISKA PRACY DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO ^a (dok.)
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	Wyeliminowanie lub ograniczenie ryzyka zawodo- wego	Środki zastosowane do wyeliminowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego		
			techniczne	organizacyjne	ochrony indywidualnej
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości					
Ogółem 2011	392,0	188,9	58,6	70,3	116,5
2012	361,4	174,3	48,8	62,4	102,1
sektor publiczny	266,0	142,9	68,8	67,6	84,5
sektor prywatny.....	391,7	184,4	42,5	60,7	107,7
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	196,1	292,9	58,9	20,2	208,4
Przemysł	386,6	185,4	49,7	49,4	117,6
w tym					
przetwórstwo przemysłowe	383,4	190,3	51,2	47,6	121,1
Budownictwo	399,4	224,0	57,3	81,3	181,0
Handel; naprawa pojazdów samo- chodowych ^Δ	364,4	143,3	24,8	81,8	32,3
Transport i gospodarka magazy- nowa	382,8	237,7	45,1	87,7	117,7
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	x	x	x	x	x
Informacja i komunikacja	363,4	11,9	11,9	x	x
Działalność finansowa i ubezpie- czeniowa	x	x	x	x	x
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	x	x	x	x	x
Działalność profesjonalna, nauko- wa i techniczna.....	579,4	560,7	93,5	383,2	383,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	444,3	111,4	11,9	11,9	111,4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabez- pieczenia społeczne	x	x	x	x	x
Edukacja	49,2	30,1	7,7	13,8	5,5
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	297,5	140,9	79,9	76,8	88,1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	x	x	x	x	x
Pozostała działalność usługowa	266,7	266,7	x	x	266,7

a Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 38 ZBIOROWOŚĆ OBJĘTA BADANIEM ORAZ ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG POWIATÓW
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba osób zatrudnionych w zakładach			Zatrudnieni w warunkach zagrożenia	
	objętych badaniem	w których zagrożenia			kobiety
		nie wystąpiły	wystąpiły		
w osobach					
Ogółem 2011	131848	76004	55844	14785	1477
..... 2012	131862	76672	55190	14074	1635
PODREGION KIELECKI	93897	52907	40990	11347	1336
Powiaty:					
kielecki	9945	7138	2807	729	39
konecki.....	7259	4290	2969	827	30
ostrowiecki	10441	6121	4320	2264	64
skarżyski	10058	3450	6608	1755	257
starachowicki.....	12071	5391	6680	1604	152
Miasto na prawach powiatu					
Kielce	44123	26517	17606	4168	794
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	37965	23765	14200	2727	299
Powiaty:					
buski	5826	4847	979	278	55
jędrzejowski	5923	3146	2777	350	64
kazimierski	975	741	234	31	-
opatowski	1667	1222	445	69	21
pińczowski.....	2302	1628	674	230	4
sandomierski.....	9459	6417	3042	308	30
staszowski.....	7396	2947	4449	981	32
włoszczowski.....	4417	2817	1600	480	93

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 39 ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA WEDŁUG POWIATÓW ORAZ GRUP I NASILENIA ZAGROŻEŃ
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem		Zagrożenia związane					
	ogółem	w tym przez jedną grupę czynników	ze środowiskiem pracy		z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi	
			razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników	razem	w tym przez jedną grupę czynników
WOJEWÓDZTWO 2011	14785	11929	10198	7975	2909	2726	1678	1228
2012	14074	11523	9400	7528	2999	2828	1675	1167
PODREGION								
KIELECKI	11347	9690	7386	6136	2636	2493	1325	1061
Powiaty:								
kielecki	729	560	610	462	88	75	31	23
konecki	827	573	581	417	138	95	108	61
ostrowiecki	2264	1908	1567	1319	513	479	184	110
skarżyski	1755	1638	456	405	781	749	518	484
starachowicki	1604	1281	1223	934	146	146	235	201
Miasto na prawach powiatu								
Kielce	4168	3730	2949	2599	970	949	249	182
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	2727	1833	2014	1392	363	335	350	106
Powiaty:								
buski	278	179	220	121	56	56	2	2
jędrzejowski	350	291	325	288	2	2	23	1
kazimierski	31	4	27	-	4	4	-	-
opatowski	69	56	69	56	-	-	-	-
pińczowski	230	98	169	55	43	35	18	8
sandomierski	308	307	198	197	89	89	21	21
staszowski	981	762	761	572	160	144	60	46
włoszczowski	480	136	245	103	9	5	226	28

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego. b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 40 ZATRUDNIENI^{ab} W WARUNKACH ZAGROŻENIA CZYNNIKAMI SZKODLIWYMI I NIEBEZPIECZNYMI DLA ZDROWIA WEDŁUG POWIATÓW

WYSZCZEGÓLNIENIE		Zagrożenia związane									
		ze środowiskiem pracy							z uciążliwością pracy		z czynnikami mechanicznymi
		razem	w tym						razem	w tym z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy	
			substancje chemiczne	pyły przemysłowe	hałas	wibracja	mikroklimat gorący	mikroklimat zimny			
osobozagrożenia											
WOJEWÓDZTWO....	2011	12257	365	1754	7864	845	367	303	3202	511	1833
	2012	11564	416	1634	7207	512	396	184	3373	472	2092
	sektor publiczny	899	106	40	416	100	15	6	1601	32	271
	sektor prywatny	10665	310	1594	6791	412	381	178	1772	440	1821
PODREGION KIELECKI.....		9340	313	1177	5984	469	361	173	2992	444	1741
Powiaty:											
	kielecki.....	724	22	135	440	60	16	17	119	1	38
	konecki	756	16	216	403	44	4	50	140	3	108
	ostrowiecki.....	2001	8	371	1281	66	115	-	540	408	187
	skarżyski.....	516	60	49	251	36	90	6	844	32	532
	starachowicki	1597	59	193	1065	41	85	40	312	-	242
Miasto na prawach powiatu											
	Kielce.....	3746	148	213	2544	222	51	60	1037	-	634
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI		2224	103	457	1223	43	35	11	381	28	351
Powiaty:											
	buski	220	3	69	50	-	-	-	56	-	2
	jędrzejowski	362	5	86	215	3	-	6	2	-	24
	kazimierski.....	27	-	10	4	-	-	4	20	-	-
	opatowski.....	74	24	28	22	-	-	-	-	-	-
	pińczowski	228	-	27	118	7	-	-	43	8	18
	sandomierski.....	199	50	58	54	-	35	-	89	20	21
	staszowski	811	15	174	523	33	-	-	160	-	60
	włoszczowski	303	6	5	237	-	-	1	11	-	226

a Liczeni tyle razy na ile czynników są narażeni. b Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 41 STANOWISKA PRACY DLA KTÓRYCH DOKONANO OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO WEDŁUG POWIATÓW^a
Stan w dniu 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Przeprowadzenie oceny ryzyka zawodowego	Wylimowanie lub ograniczenie ryzyka zawodowego	Środki zastosowane do wylimowania lub ograniczenia ryzyka zawodowego		
			techniczne	organizacyjne	ochrony indywidualnej
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości					
Ogółem 2011	392,0	188,9	58,6	70,3	116,5
2012	361,4	174,3	48,8	62,4	102,1
PODREGION KIELECKI	367,2	184,9	46,6	65,4	100,4
Powiaty:					
kielecki.....	446,1	276,2	133,9	84,7	166,7
konecki	169,3	56,3	21,4	22,0	37,2
ostrowiecki.....	382,2	180,3	26,5	29,2	130
skarżyski.....	259,1	128,7	13,7	59,1	65,2
starachowicki	510,0	321,8	96,1	91,0	186,9
Miasto na prawach powiatu					
Kielce.....	363,9	161,9	29,8	71,3	73,1
PODREGION SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	347,0	148,3	54,4	54,8	106,5
Powiaty:					
buski.....	348,3	254,7	169,1	174,0	156,7
jędrzejowski.....	428,3	127,5	44,2	34,3	96,1
kazimierski.....	49,2	72,8	14,4	25,6	41,0
opatowski.....	372,5	132,6	33,0	7,2	80,4
pińczowski	356,2	323,6	44,7	78,2	234,1
sandomierski	366,1	143,1	38,5	41,7	112,5
staszowski	313,5	98,7	26,8	23,9	80,0
włoszczowski	302,7	61,1	19,2	17,2	43,9

^a Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 42 ŚWIADCZENIA I ODSZKODOWANIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba świadczeń		Koszt świadczeń		Średni koszt świadczeń		
	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	razem	w tym z tytułu wypadków przy pracy	
			w tys. złotych		w złotych na 1 świadczenie		
Ogółem	2011	673	647	2098,5	1967,6	3118,1	3041,1
	2012	625	599	2217,3	2036,9	3547,7	3400,5
sektor publiczny		176	163	596,4	520,4	3388,6	3192,6
sektor prywatny		449	436	1620,9	1516,5	3610,0	3478,2
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		8	7	35,8	29,8	4475,0	4257,1
Przemysł.....		342	323	1201,5	1063,4	3513,2	3292,3
w tym							
przetwórstwo przemysłowe		287	274	894	816,9	3115,0	2981,4
Budownictwo.....		71	70	334,3	331,3	4708,5	4732,9
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		51	50	152,7	149,5	2994,1	2990
Transport i gospodarka magazynowa.....		22	22	114,2	114,2	5190,9	5190,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		-	-	-	-	-	-
Informacja i komunikacja.....		3	3	8,1	8,1	2700,0	2700,0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		-	-	-	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		-	-	-	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		-	-	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		2	2	2,7	2,7	1350,0	1350,0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		-	-	-	-	-	-
Edukacja.....		13	13	63,6	63,6	4892,3	4892,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		113	109	304,4	274,3	2693,8	2516,5
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		-	-	-	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....		-	-	-	-	-	-

a Patrz Uwagi metodyczne – Warunki pracy, ust. 2 str. 19.

TABL. 43 POSZKODOWANI ^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2009	2010	2011	2012
Ogółem	1857	2231	2322	2021
sektor publiczny	613	663	680	633
sektor prywatny.....	1244	1568	1642	1388
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14	10	20	17
Przemysł	785	1021	1058	851
w tym				
przetwórstwo przemysłowe	701	919	962	765
Budownictwo	179	201	204	212
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	240	286	274	245
Transport i gospodarka magazynowa	112	97	129	111
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	9	11	16	22
Informacja i komunikacja	6	4	20	12
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	7	17	14	9
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	19	23	18	21
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	22	14	11	5
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	34	39	27	37
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....	87	123	127	108
Edukacja	101	114	117	106
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	223	249	256	249
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	15	10	22	10
Pozostała działalność usługowa	4	12	9	6

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 44 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Status zatrudnienia						
		osoba samoza-trudniona	pracownik zatrudniony na czas		osoba współ-pracująca	praktykant /uczeń	inny status	
			nie-określony	określony				
Ogółem	2011	2322	4	1420	868	4	3	23
	2012	2021	3	1321	674	4	2	17
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		17	-	15	2	-	-	-
Przemysł.....		851	-	491	348	1	2	9
w tym			-					
przetwórstwo przemysłowe		765	-	426	327	1	2	9
Budownictwo		212	-	108	101	1	-	2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		245	3	142	99	-	-	1
Transport i gospodarka magazynowa		111	-	87	21	-	-	3
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22	-	8	14	-	-	-
Informacja i komunikacja		12	-	6	6	-	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.		9	-	8	1	-	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		21	-	15	5	1	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		5	-	5	-	-	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37	-	13	22	1	-	1
Administracja publiczna i obrona narodo-wa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		108	-	92	16	-	-	-
Edukacja.....		106	-	98	8	-	-	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		249	-	222	27	-	-	-
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....		10	-	8	2	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....		6	-	3	2	-	-	1

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 45 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG SKUTKÓW WYPADKÓW I PŁCI ORAZ LICZBA DNI NIEZDOLNOŚCI DO PRACY SPOWODOWANA TYMI WYPADKAMI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	W tym kobiety	W wypadkach			Liczba dni niezdolności do pracy		
			śmiertelnych	ciężkich	lekkich	w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^b	
Ogółem.....	2011	2322	712	9	19	2294	116121	50,2
	2012	2021	609	12	20	1989	94861	47,2
sektor publiczny		633	359	4	2	627	28009	44,5
sektor prywatny.....		1388	250	8	18	1362	66852	48,4
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		17	1	-	-	17	1442	84,8
Przemysł		851	103	1	8	842	40291	47,4
w tym								
przetwórstwo przemysłowe.....		765	93	-	7	758	35912	46,9
Budownictwo		212	4	4	8	200	13182	63,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		245	104	3	1	241	9733	40,2
Transport i gospodarka magazynowa		111	18	3	1	107	6257	57,9
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22	12	-	-	22	899	40,9
Informacja i komunikacja		12	3	-	-	12	498	41,5
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		9	8	-	-	9	338	37,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		21	4	-	-	21	775	36,9
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5	1	-	-	5	209	41,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37	11	-	2	35	1575	42,6
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.....		108	67	-	-	108	4654	43,1
Edukacja		106	76	1	-	105	4126	39,3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		249	186	-	-	249	10145	40,7
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		10	5	-	-	10	238	23,8
Pozostała działalność usługowa		6	6	-	-	6	499	83,2

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie. *b* Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 46 WYPADKI ^a PRZY PRACY I TRAKTOWANE NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY ORAZ POSZKODOWANI WEDŁUG WIELKOŚCI ZAKŁADÓW W WYBRANYCH SEKCJACH

WYSZCZEGÓLNIENIE	Liczba wypadków	Poszkodowani							
		ogółem	w zakładach (jedn. lok.) o liczbie pracujących						
			1-9	10-49	50-249	250-499	500 i więcej	nieznana	
Ogółem	2011	2309	2322	105	432	882	328	575	-
	2012	2004	2021	106	401	764	279	471	-
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		17	17	4	6	7	-	-	-
Przemysł.....		847	851	25	87	345	186	208	-
w tym									
przetwórstwo przemysłowe		762	765	20	71	295	174	205	-
Budownictwo.....		206	212	19	63	113	16	1	-
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		244	245	27	96	71	22	29	-
Transport i gospodarka magazynowa.....		111	111	16	28	32	12	23	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22	22	5	10	6	-	1	-
Informacja i komunikacja.....		12	12	-	4	8	-	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		9	9	2	2	1	-	4	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		21	21	1	12	8	-	-	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		5	5	-	1	2	2	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37	37	2	11	17	7	-	-
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne		107	108	-	21	46	11	30	-
Edukacja.....		106	106	2	38	52	-	14	-
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....		244	249	1	13	51	23	161	-
Działalność związana z kulturą, rekreacją i rekreacją		10	10	2	5	3	-	-	-
Pozostała działalność usługowa.....		6	6	-	4	2	-	-	-

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 47 POSZKODOWANI ^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG WIEKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poszkodowani w wieku:						
		24 lata i mniej	25 - 34	35 - 44	45 - 54	55 - 64	65 lat i więcej	
Ogółem.....	2011	2322	193	652	569	610	290	8
	2012	2021	175	521	503	523	291	8
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....	17	-	2	7	6	2	-	
Przemysł	851	92	268	189	186	111	5	
w tym								
przetwórstwo przemysłowe	765	88	253	169	160	92	3	
Budownictwo	212	26	43	63	55	25	-	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	245	27	97	80	30	11	-	
Transport i gospodarka magazynowa	111	4	26	25	35	21	-	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	22	10	3	6	-	2	1	
Informacja i komunikacja	12	-	4	4	3	1	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	-	-	4	2	3	-	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	21	-	1	3	11	6	-	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	-	1	-	3	1	-	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	37	4	9	4	11	9	-	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	108	6	23	26	30	23	-	
Edukacja	106	1	7	21	50	26	1	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	249	4	34	66	98	46	1	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	10	1	2	3	2	2	-	
Pozostała działalność usługowa	6	-	1	2	1	2	-	

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 48 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG STAŻU PRACY NA ZAJMOWANYM STANOWISKU

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Poszkodowani według stażu pracy na zajmowanym stanowisku:							
		1 rok i mniej	2 – 3	4 – 5	6 – 10	11 – 15	16 – 20	21 lat i więcej	
Ogółem	2011	2322	669	391	316	300	182	113	351
	2012	2021	503	329	272	346	164	113	294
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	4	-	3	-	1	3	6	
Przemysł.....	851	235	143	124	192	49	30	78	
w tym									
przetwórstwo przemysłowe.....	765	216	133	114	179	44	19	60	
Budownictwo.....	212	82	50	31	26	12	4	7	
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	245	80	58	43	38	12	5	9	
Transport i gospodarka magazynowa.....	111	23	12	19	10	9	4	34	
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	22	12	7	2	-	1	-	-	
Informacja i komunikacja..	12	1	5	3	1	-	2	-	
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	9	-	2	-	2	2	2	1	
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	21	3	2	1	1	2	4	8	
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....	5	1	-	-	2	2	-	-	
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	37	13	9	1	9	3	2	-	
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	108	20	13	10	10	16	15	24	
Edukacja.....	106	7	4	13	19	7	15	41	
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	249	17	23	20	34	45	25	85	
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	10	2		1	2	2	2	1	
Pozostała działalność usługowa	6	3	1	1	-	1	-	-	

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 49 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG GRUP WYKONYWANEGO ZAWODU I PŁCI

Wyszczególnienie	Ogółem	Płeć	
		mężczyźni	kobiety
WOJEWÓDZTWO 2011	2322	1610	712
..... 2012	2021	1412	609
1 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	64	40	24
11 Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i dyrektorzy generalni.....	11	10	1
12 Kierownicy do spraw zarządzania i handlu.....	16	8	8
13 Kierownicy do spraw produkcji i usług.....	23	15	8
14 Kierownicy w branży hotelarskiej, handlu i innych branżach usługowych.....	14	7	7
2 Specjaliści	206	56	150
21 Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych.....	22	16	6
22 Specjaliści do spraw zdrowia.....	98	10	88
23 Specjaliści nauczania i wychowania.....	49	14	35
24 Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania.....	26	9	17
25 Specjaliści do spraw technologii informacyjno-komunikacyjnych.....	3	2	1
26 Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury.....	8	5	3
3 Technicy i inny średni personel	156	85	71
31 Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych.....	50	46	4
32 Średni personel do spraw zdrowia.....	31	15	16
33 Średni personel do spraw biznesu i administracji.....	55	20	35
34 Średni personel z dziedziny prawa, spraw społecznych, kultury i pokrewny.....	16	-	16
35 Technicy informatycy.....	4	4	-
4 Pracownicy biurowi	133	77	56
41 Sekretarki, operatorzy urzędów biurowych i pokrewni.....	26	5	21
42 Pracownicy obsługi klienta.....	16	5	11
43 Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych i ewidencji materiałowej.....	62	51	11
44 Pozostali pracownicy obsługi biura.....	29	16	13
5 Pracownicy usług i sprzedawcy	182	68	114
51 Pracownicy usług osobistych.....	52	23	29
52 Sprzedawcy i pokrewni.....	102	23	79
53 Pracownicy opieki osobistej i pokrewni.....	7	4	3
54 Pracownicy usług ochrony.....	21	18	3
6 Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	2	2	-
61 Rolnicy produkcji towarowej.....	2	2	-
7 Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	684	635	49
71 Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków).....	183	183	-
72 Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni.....	333	328	5
73 Rzemieślnicy i robotnicy poligraficzni.....	55	38	17
74 Elektrycy i elektronicy.....	36	33	3
75 Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni.....	77	53	24
8 Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	372	346	26
81 Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych.....	164	146	18
82 Monterzy.....	50	45	5
83 Kierowcy i operatorzy pojazdów.....	158	155	3
9 Pracownicy przy pracach prostych	222	103	119
91 Pomoce domowe i sprzątaczkini.....	76	5	71
92 Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, leśnictwie i rybołówstwie.....	4	4	-
93 Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.....	92	68	24
94 Pracownicy pomocniczy przygotowujący posiłki.....	16	4	12
96 Ładowacze nieczystości i inni pracownicy przy pracach prostych.....	34	22	12

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 50 PRZYCZYNY WYPADKÓW ^a PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY

Lp.	WYSZCZEGÓLNIENIE	Grupy					
		ogółem	niewłaściwy stan czynnika materialnego				
			razem	wady konstrukcyjne lub niewłaściwe rozwiązania techniczne i ergonomiczne czynnika materialnego	niewłaściwe wykonanie czynnika materialnego	wady materiałowe czynnika materialnego	niewłaściwa eksploatacja czynnika materialnego
1	Ogółem 2011	4448	398	181	25	85	107
2	2012	3985	377	177	27	70	103
3	sektor publiczny.....	1071	83	27	13	15	28
4	sektor prywatny	2914	294	150	14	55	75
5	Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	27	1	1	-	-	-
6	Przemysł	1777	177	86	9	41	41
7	w tym przetwórstwo przemysłowe	1593	155	78	5	37	35
8	Budownictwo	524	78	44	5	9	20
9	Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	458	25	12	1	4	8
10	Transport i gospodarka magazynowa	216	17	6	1	3	7
11	Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	53	6	2	1	1	2
12	Informacja i komunikacja	17	1	-	-	-	1
13	Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	12	1	-	-	1	-
14	Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	45	4	3	-	1	-
15	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	9	2	1	-	-	1
16	Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	86	6	5	-	-	1
17	Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	198	19	4	3	2	10
18	Edukacja	172	11	4	1	-	6
19	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	369	27	9	6	7	5
20	Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	15	1	-	-	-	1
21	Pozostała działalność usługowa	7	1	-	-	1	-

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

WEDŁUG SEKCJI PKD

przyczyn

niewłaściwa ogólna organizacja		brak lub niewłaściwe postępowanie się czynnikiem materialnym przez pracownika	nieużywanie sprzętu ochronnego przez pracownika	niewłaściwe samowolne zachowanie się pracownika	stan psychofizyczny pracownika, nie zabezpieczający bezpiecznego wykonywania pracy	nieprawidłowe zachowanie się pracownika	inna przyczyna	Lp.
pracy	stanowiska pracy							
232	219	359	81	351	108	2367	333	1
216	208	315	59	328	66	2087	329	2
32	32	65	13	43	37	609	157	3
184	176	250	46	285	29	1478	172	4
1	-	1	-	1	2	15	6	5
105	108	165	31	186	24	881	100	6
96	96	149	29	175	19	795	79	7
48	39	42	14	43	7	215	38	8
16	25	33	4	50	3	276	26	9
12	5	17	2	11	6	119	27	10
4	2	3	1	2	-	34	1	11
-	-	-	-	1	2	12	1	12
-	-	1	-	-	-	9	1	13
1	3	4	1	5	1	24	2	14
-	-	2	-	1	-	3	1	15
6	5	11	-	-	-	55	3	16
6	4	10	1	6	4	124	24	17
1	9	3	-	6	3	99	40	18
16	8	21	5	15	13	213	51	19
-	-	2	-	1	1	3	7	20
-	-	-	-	-	-	5	1	21

TABL. 51 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG UMIEJSCOWIENIA URAZU, W WYBRANYCH SEKCJACH PKD

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem	Umiejscowienie urazu							
			głowa	szyja z kręgosłupem szyjnym	grzbiet łącznie z kręgosłupem	tułów i organy wewnętrzne	kończyny		całe ciało i jego różne części	inne części ciała
							górne	dolne		
Ogółem	2011	2322	240	22	62	82	986	848	53	25
	2012	2021	190	16	48	80	844	773	50	11
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo.....		17	-	1	1	4	7	4	-	-
Przemysł.....		851	96	4	16	22	411	281	16	4
w tym										
przetwórstwo przemysłowe		765	88	3	16	20	377	248	10	2
Budownictwo.....		212	18	2	7	8	77	88	7	4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		245	19	3	3	6	108	94	12	-
Transport i gospodarka magazynowa.....		111	5	1	2	15	39	45	3	-
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22	-	1	-	1	11	9	-	-
Informacja i komunikacja.....		12	-	-	-	-	8	4	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....		9	-	-	2	-	4	3	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		21	1	-	1	1	9	8	1	-
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna.....		5	1	-	-	-	2	2	-	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37	4	-	-	-	19	13	-	1
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ		108	9	1	3	3	36	54	2	-
Edukacja.....		106	12	1	2	5	26	56	3	1
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		249	25	2	10	15	82	102	6	1
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		10	-	-	1	-	2	7	-	-
Pozostała działalność usługowa.....		6	-	-	-	-	3	3	-	-

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 52 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZ

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wydarzenia powodujące uraz								
		kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi	tonięcie, zakopanie, zamknięcie	zderzenie z/ uderzenie w nieruchomy obiekt	uderzenie przez obiekt w ruchu	kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym	uwięzienie, zmiążdżenie	obciążenie fizyczne lub psychiczne	przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia	inne wydarzenia
Ogółem 2011	2322	70	6	597	470	415	168	278	43	254
2012	2021	77	6	515	438	327	147	212	45	227
sektor publiczny.....	633	23	1	216	76	54	18	92	29	117
sektor prywatny	1388	54	5	299	362	273	129	120	16	110
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	17	-	-	4	1	2	2	2	-	6
Przemysł	851	39	5	165	221	176	88	66	11	66
w tym										
przetwórstwo przemysłowe	765	37	3	145	201	167	82	58	7	52
Budownictwo	212	6	1	46	68	33	15	18	2	22
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	245	6	-	63	56	55	18	25	5	12
Transport i gospodarka magazynowa	111	2	-	35	25	5	11	13	4	16
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	22	2	-	5	3	8	-	3	-	1
Informacja i komunikacja	12	-	-	4	1	1	1	2	-	3
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	9	-	-	4	2	-	1	2	-	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	21	-	-	3	2	2	3	6	2	3
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	5	-	-	-	2	-	-	1	-	2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	37	2	-	12	9	4	2	2	2	3
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ	108	2	-	43	17	8	-	12	2	22
Edukacja	106	1	-	38	14	6	1	19	2	25
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	249	16	-	91	15	27	3	38	15	41
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją.....	10	-	-	2	-	-	1	3	-	3
Pozostała działalność usługowa	6	1	-	-	2	-	1	-	-	2

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 53 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG WYDARZEŃ BĘDĄCYCH ODCHYLENIEM OD STANU NORMALNEGO, POWODUJĄCYCH WYPADKI

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem	Wydarzenia będące odchyleniem od stanu normalnego w tym:							
		wyrzut, wyciek, emisja substancji szkodliwych	uszkodzenie, rozrwanie, pęknięcia, ześlizgnięcie, upadek, załamanie się czynnika materialnego	utrata kontroli nad: maszyną, środkami transportu, transportowanym ładunkiem, narzędziem, obiektem, zwierzęciem	poślizgnięcie, potknięcie się, upadek osoby	ruchy ciała bez wysiłku fizycznego (prowadzące na ogół do urazów zewnętrznych)	ruch ciała związany z wysiłkiem fizycznym (prowadzący na ogół do urazu wewnętrzного)	wstrząs, strach, przemoc, atak, zagrożenie, obecność	
Ogółem	2011	2322	64	426	430	733	197	242	61
	2012	2021	57	352	357	617	198	208	72
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo		17	-	4	-	5	2	3	1
Przemysł.....		851	39	178	202	168	95	78	23
w tym									
przetwórstwo przemysłowe		765	36	169	184	137	87	71	19
Budownictwo		212	5	60	42	66	6	16	3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ		245	2	42	49	57	28	27	11
Transport i gospodarka magazynowa.....		111	-	14	15	51	6	8	5
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ		22	-	5	2	9	4	1	-
Informacja i komunikacja		12	-	-	4	6	2	-	-
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa		9	-	-	-	5	2	1	-
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ		21	-	6	2	6	2	2	2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna		5	-	-	2	1	-	1	-
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ		37	2	6	7	10	-	3	4
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne ^Δ		108	-	8	7	66	10	11	1
Edukacja.....		106	2	7	3	55	10	19	3
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna		249	6	20	20	108	28	36	19
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją		10	-	1	-	2	3	2	-
Pozostała działalność usługowa.....		6	1	1	2	2	-	-	-

^a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie.

TABL. 54 POSZKODOWANI^a W WYPADKACH PRZY PRACY^a I TRAKTOWANYCH NA RÓWNI Z WYPADKAMI PRZY PRACY WEDŁUG POWIATÓW

Wyszczególnienie	Ogółem			W wypadkach			Liczba dni niezdolności do pracy	
		kobiety	na 1000 pracujących	śmiertelnych	ciężkich	lżejszych	w liczbach bezwzględnych	na jednego poszkodowanego ^b
WOJEWÓDZTWO 2011	2322	712	7,40	9	19	2294	116121	50,2
2012	2021	609	6,47	12	20	1989	94861	47,2
PODREGION								
KIELECKI	1555	473	7,17	10	10	1535	67210	43,5
Powiaty:								
kielecki	163	49	5,05	1	-	162	7727	47,7
konecki	108	28	5,80	1	2	105	5997	56,0
ostrowiecki	150	30	5,63	-	1	149	6593	44,0
skarżyski	124	36	6,56	2	1	121	6070	49,8
starachowicki	170	35	7,11	-	2	168	7523	44,3
Miasto na prawach powiatu								
Kielce	840	295	8,70	6	4	830	33300	39,9
PODREGION								
SANDOMIERSKO-JĘDRZEJOWSKI	466	136	4,89	2	10	454	27651	59,6
Powiaty:								
buski	73	28	4,94	-	3	70	3768	51,6
jędrzejowski	66	17	4,13	-	3	63	4326	65,5
kazimierski	9	4	2,14	-	-	9	528	58,7
opatowski	21	7	2,50	1	-	20	777	38,9
pińczowski	61	19	7,89	-	1	60	3236	53,0
sandomierski	100	32	5,95	-	-	100	5596	56,0
staszowski	110	26	6,40	1	3	106	7789	71,5
włoszczowski	26	3	2,53	-	-	26	1631	62,7

a Poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie. *b* Bez osób poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych.

TABL. 55 WYPADKI PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE ^a WEDŁUG WYDARZEŃ POWODUJĄCYCH URAZY WYPADKOWE

Wyszczególnienie	2009		2010		2011		2012	
		wypadki śmiertelne		wypadki śmiertelne		wypadki śmiertelne		wypadki śmiertelne
LICZBA ODSZKODOWAŃ WYPŁACONYCH JEDNORAZOWO	956	5	897	14	883	-	866	7
Upadek osób.....	529	2	471	2	461	-	457	2
Uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	56	-	56	1	61	-	60	-
Przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu.....	18	2	28	6	18	-	17	4
Pochwycenie i uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	119	-	118	2	129	-	139	-
Uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta.....	104	-	90	1	94	-	88	-
Działanie skrajnych temperatur.....	4	-	6	-	7	-	4	-
Działanie materiałów szkodliwych.....	1	-	-	-	1	-	-	-
Inne wydarzenia	125	1	128	2	112	-	101	1

a Jednorazowe odszkodowania wypłacone przez KRUS.

TABL. 56 WYPADKI PRZY PRACY ^a OSÓB PROWADZĄCYCH DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ I OSÓB Z NIMI WSPÓŁPRACUJĄCYCH

Wyszczególnienie	2009	2010	2011	2012
LICZBA ODSZKODOWAŃ WYPŁACONYCH JEDNORAZOWO	81	81	92	72
KWOTA WYPŁAT W TYS. ZŁ				
razem.....	499,9	419,3	443,2	416,5
na 1 odszkodowanie.....	6,2	5,2	4,8	5,8

a Jednorazowe odszkodowania wypadkowe wypłacone przez ZUS osobom prowadzącym działalność gospodarczą i osobom z nimi współpracującym.